

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro základní školy

„...více než jen škola“

Ostrčilova

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Úplnost a velikost školy.....	6
2.2	Umístění školy.....	6
2.3	Charakteristika žáků.....	6
2.4	Podmínky školy	6
2.6	Spolupráce s dalšími institucemi.....	8
2.7	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9
2.8	Charakteristika pedagogického sboru.....	9
2.9	Dlouhodobé projekty	10
2.10	Mezinárodní spolupráce	11
3	Charakteristika ŠVP	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	15
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	19
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	21
3.5	Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem.....	23
3.6	Začlenění průřezových témat	25
4	Vzdělávací obsah základního vzdělávání.....	29
5	Učební plán	30
5.1	Forma vzdělávání: Denní všeobecné zaměření.....	30
5.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	32
5.2	Forma vzdělávání: Denní bilingvní zaměření	34
5.2.1	Poznámky k učebnímu plánu	35
6	Učební osnovy – 1. stupeň	37
6.1	Český jazyk a literatura	37
6.2.	Anglický jazyk	58
6.3	Matematika.....	73
6.4	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda	90
6.5.	Hudební výchova.....	124
6.6	Výtvarná výchova.....	141
6.7	Tělesná výchova	152
6.8	Člověk a svět práce	170
7	Učební osnovy – 2. stupeň	183
7.1	Český jazyk a literatura	183
7.2	Anglický jazyk	201

7.3	Francouzský jazyk.....	217
7.4	Německý jazyk	228
7.5	Španělský jazyk.....	239
7.6	Španělský jazyk – biligvní sekce	257
7.7	Matematika.....	270
7.8	Dějepis.....	291
7.9	Společenská výchova	302
7.10	Fyzika.....	316
7.11	Chemie	330
7.12	Přírodopis	339
7.13	Zeměpis.....	351
7.14	Hudební výchova.....	367
7.15	Výtvarná výchova.....	379
7.16	Tělesná výchova	391
7.17	Konverzace v anglickém jazyce	403
7.18	Sportovní výchova, Pohybem ke zdraví	409
8	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	414
8.1	Způsoby hodnocení.....	414
8.2	Kritéria hodnocení.....	414

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní školy
MOTIVAČNÍ NÁZEV: „...více než jen škola“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 10, příspěvková organizace
ADRESA ŠKOLY: Ostrčilova 10, Ostrava, 70200
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lenka Lednická
KONTAKT: e-mail: skola@zs-ostrcil.cz,
web: www.zsostrcilova.cz
IČ: 61989037
IZO: 102508011
RED-IZO: 600145123
KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Tereza Vráblová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Ostrava,
Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
ADRESA ZŘIZOVATELE: Prokešovo nám. 8, 729 29 Ostrava
KONTAKTY:
tel: +420 599 444 444
+420 599 442 999
email: posta@moap.ostrava.cz
VEDOUcí ODBORU STRATEGICKÉHO ROZVOJE, ŠKOLSTVÍ A VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT:
Ing. Miroslava Rychtariková
tel: +420 599 442 944

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD:	1. 9. 2023
DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ:	4. 9. 2023
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:	30. 8. 2023

ředitel školy

Mgr. Lenka Lednická

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 10, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velmi velké školy. Kapacita školy je 780 žáků. Její součástí je také mateřská škola, jídelna a školní družina.

Škola sdružuje:

zařízení	IZO	kapacita
Základní školu	102 508 011	780 žáků
Mateřskou školu	107 630 346	141 dětí
Školní jídelnu ZŠ	102 956 511	1200 jídel
Školní družinu	120 100 207	320 žáků

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru města.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem. Škola se nezabývá integrací žáků s jiným než tělesným handicapem.

2.4 Podmínky školy

Uspořádání školy je úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v areálu školy.

Vyučování probíhá v následujících jazycích a jazykových kombinacích: český; český a anglický (bilingva).

Počet školních budov je 2 - 5 neprovázaných, ve venkovním areálu se nachází oplocený komplex budov, sportovní hřiště, zahrada. Bezbariérový přístup je zajištěn částečně, jen v některých budovách.

Budova ZŠ:

Všechny učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí nebo panelem, což umožňuje zařadit výhody multimediálních prostředků do výuky.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, praktické vyučování, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis.

Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít pracovních stanic, bezdrátové připojení v celé škole.

Dvě tělocvičny a venkovní areál (atletický tartanový ovál, hřiště s umělou trávou, basketbalové hřiště, beachvolejbalové hřiště atd.) slouží pro výuku tělesné výchovy. V případě příznivého počasí se využívají 2 venkovní učebny s tabulí nebo venkovní část areálu školy pro výuku dalších předmětů.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, dějepis, hudební výchova, ICT, výtvarná výchova, zeměpis.

Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, hřiště, bufet. Žákům jsou k dispozici šatny (skříňky na jednotlivých patrech, kde mají kmenové třídy).

V posledních letech dochází k postupné renovaci kmenových tříd a prostor školy. V jednotlivých patrech vznikly čtenářské koutky, školní knihovna, hudební koutek, relaxační prostor se sedacími vaky.

Díky projektu, který zajišťoval zřizovatel, se nám podařilo rekonstruovat odborné učebny – cvičná kuchyň, učebna chemie a fyziky. Z prostředků IROP se nám podařilo školu rozšířit o enviromentální centrum a badatelskou učebnu. Díky ojedinělé dotaci MŠMT během pandemie Covid 19 škola zakoupila IT technologie - notebooky pro učitele, postupně dále dokupuje digitální pomůcky do výuky, jako jsou kvalitní sluchátka, Ipady apod.

Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.

Zvláštnosti školy:

- Výuka anglického jazyka od 1. ročníku – umožňujeme žákům prvního ročníku učit se cizí jazyk.
- Výuka některých předmětů v jazyce anglickém – škola je zařazena od školního roku 2005/2006 do školského rejstříku jako bilingvní základní škola. Vedle běžných tříd tak má škola i třídy s bilingvní výukou.

2.5 Spolupráce s dalšími institucemi

Jsme partnerskou školou jazykové školy Cloverleaf. Žákům umožňujeme absolvovat Cambridge zkoušky KET, PET, FCE s certifikátem, které mohou skládat dle své dosažené jazykové úrovně individuálně po dobu studia na naší škole. Škola při zajišťování a organizování kulturních a vzdělávacích akcí spolupracuje s kulturními zařízeními a organizacemi na území obvodu Moravská Ostrava a Přívoz - městská knihovna, vědecká knihovna, Divadlo loutek, Výtvarná galerie Plato, Dolní oblast Vítkovic, zoo Ostrava, OZO Ostrava, Městská policie, Policie ČR aj.

O svých aktivitách škola pravidelně informuje na svých webových stránkách, sociálních sítích a v občasníku Ostrčilka News vydávaným vedením školy.

Škola spolupracuje s institucemi:

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz, Odbor strategického rozvoje, školství a volnočasových aktivit, Odbor sociálních věcí, OSPOD
Magistrát města Ostravy
Krajský úřad Moravskoslezského kraje
KVIC, NIDV
Městská policie – besedy pro žáky (dopravní výuka)
Poradna pro primární prevenci
Knihovna města Ostravy – besedy pro žáky
Středisko volného času Ostrčilova
Výtvarná Galerie Plato
Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava-Poruba
Divadlo loutek
ZOO Ostrava
Dolní oblast Vítkovice

Jazyková škola Cloverleaf
MŠMT - testování žáků
SCIO, s.r.o. - testování vybraných žáků 8. ročníků (Čj, M, OSP)
SVČ Ostrčilova (keramické dílny, výukové programy pro žáky ČsP - 7. a 8. ročníků, výukové programy virtuální reality pro 1. stupeň.)
Středisko výchovné péče Ostrava

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Úspěšnost vzdělávání každého žáka, a tedy splnění cílů našeho školního vzdělávacího programu je podmíněno kromě odbornosti pedagogů všestrannou spoluprací s rodinou. Každý rodič má po dohodě s vyučujícím možnost účastnit se výuky a také konzultovat (i mimo pravidelných schůzek) průběh a výsledky výchovně-vzdělávacího procesu. Rodiče se mohou každoročně přímo seznámit s chodem školy v rámci „Dne otevřených dveří“ a rovněž prostřednictvím webových stránek školy.

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, mimoškolní akce (výlety, exkurze), ostatní slavnosti, projektové dny, třídní schůzky, vánoční jarmark.

Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, divadlo, jarmark, sezónní besídky.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

V čele základní školy stojí od srpna 2020 nová ředitelka školy, která v současnosti zajišťuje vedení školy spolu se třemi zástupkyněmi ředitelky pro základní vzdělávání na ZŠ a jednou zástupkyní ředitelky pro předškolní vzdělávání v MŠ. Řídící pracovníci vytvářejí motivující a zároveň náročné profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených.

Specializovaným činnostem se ve škole věnují – výchovný poradce, školní metodik prevence, vedoucí předmětových komisí, vedoucí metodických sdružení, koordinátoři ICT, ŠVP a EVVO.

O ekonomické a organizační záležitosti se starají zástupkyně ředitele pro věci ekonomické a referentka školy.

Jako metodické orgány slouží předmětové komise a metodická sdružení. Možnost ovlivnění chodu školy má poradní orgán ředitelky – pedagogická rada. Pedagogický sbor je tvořen převážně ženami.

Ze zákona je ustanovena šestičlenná školská rada. Ve škole pracuje také žakovský parlament.

Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové. Počet pedagogů na škole, po přepočtu na plný pracovní úvazek, je přibližně 62.

Výchovná poradkyně i koordinátoři specializovaných činností splňují podmínky pro zařazení do této funkce.

Vedení školy je vstřícné dalšímu vzdělávání pedagogických zaměstnanců – formou rozšíření aprobace, dlouhodobými kursy nebo jednorázovými vzdělávacími akcemi. V rámci pracovních povinností jsou pedagogové pověřeni vykonáváním dalších činností – výchovným poradenstvím, vedením předmětových komisí a metodického sdružení, prevencí rizikového chování žáků, třídnictvím, řízením žákovské a učitelské knihovny, správou kabinetů a sbírek, vykonáváním funkce školního zdravotníka. Klima školy je příznivé, s partnerskými vztahy mezi zaměstnanci.

Pedagogický sbor se schází pravidelně každý týden v úterý odpoledne. V tomto časovém prostoru probíhají porady sekcí, učící se skupiny zaměřující se na formativní hodnocení, vnitřní školení IT technologií dle potřeb pedagogů a jejich zájmům apod. Ředitelka školy dle potřeby svolává mimořádné porady. Pedagogická rada se koná čtyřikrát do roka, řeší průběh vzdělávání, hodnocení prospěchu a chování.

2.8 Dlouhodobé projekty

Projektová výuka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu školy. Témata školních projektů zohledňují potřeby a zájmy našich žáků, reagují na aktuální dění ve společnosti, obohacují školní výuku, zasahují i do mimoškolních aktivit. Třídní, ročníkové i celoškolní projekty žáky motivují a aktivizují, zpestřují a zvyšují efektivitu vyučování, rozvíjejí partnerskou spolupráci pedagogů a žáků, ovlivňují příznivě školní klima.

Pro realizaci projektů využíváme nejen školní prostředí, ale také ozdravné pobyty žáků v přírodě a mimoškolní akce. Realizujeme vlastní projekty (Ostrčilku čtení baví, Ostrčilka má talent, Putování po Česku...), zapojujeme se též do obecních, celoměstských i celostátních projektů, programů a výzev (např. Česko čte dětem, projekty Šablony, IROP, Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol, Obědy do škol, Výuka metodou CLIL a Erasmus+, programy pro rozvoj technického, přírodovědného talentu, čtenářské gramotnosti, aj.). Máme zkušenosti i s realizací projektů na mezinárodní úrovni. V minulosti jsme spolupracovali například se školami z Polska.

Informace o probíhajících i ukončených projektech zveřejňujeme na školním webu a ve výroční zprávě.

2.9 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje. Ve školním roce jsou obvykle realizovány 2 studijní výjezdy.

Každoročně škola organizuje výjezd do anglosaských zemí. Tento výjezd škola organizuje ve spolupráci s cestovní kanceláří. Součástí takových výjezdů je vždy poznávání reálií a zejména zdokonalování jazykových dovedností žáků.

V rámci mezinárodního programu Erasmus+, kde škola získala akreditaci pro roky 2021 - 2027, jsme navázali spolupráci se školou ve švédském Sundsvallu, Besöksadress: Neptunigatan 13 (åk F-4), Parkgatan 17 (åk 5- 9), Postadress: Sundsvalls kommun, Höglundaskolan, 852 38 Sundsvall, Švédsko.

V rámci mezinárodní spolupráce, kterou zajišťuje zřizovatel Moravská Ostrava a Přívoz, jsme pravidelně součástí projektu INTERREG Česká republika - Polsko, kde se naše děti zúčastňují sportovního pobytu.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy:

Základní dokument školy – Školní vzdělávací program „... více než jen škola“ – vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), z analýzy podmínek školy, z požadavků a potřeb společnosti a je současně reakcí na požadavky trhu práce v našem regionu.

Naše škola poskytuje rovné příležitosti všem žákům, tedy žákům nadaným a žákům z podnětného rodinného prostředí, tak žákům znevýhodněným sociálními, kulturními a ekonomickými okolnostmi vyžadujícími pro rozvoj svého vzdělávacího potenciálu zvláštní podporu.

Prioritou naší školy je všestranný rozvoj osobnosti každého žáka, a to z hlediska rozumového, smyslového, z hlediska charakterového a mravního, citového a tělesného. Činnost školy proto směřuje k rozvoji myšlení, tvořivosti a přirozeného nadání žáků, k vytváření prostoru pro jejich realizaci, k získání etických norem chování, postojů a hodnot.

Na proces získávání vědomostí není na naší škole v souladu s moderní pedagogikou pohlíženo jako na předávání hotových poznatků a jejich reprodukování, ale jako na proces jejich hledání a nalézání, jako na proces konstruování vlastního poznání. Veškerá aktivita ve výchovně-vzdělávacím procesu směřuje k utváření a získání klíčových kompetencí, k rozvoji žákova potenciálu. Z hlediska dlouhodobé koncepce školy klademe důraz na:

- rozvoj čtenářské gramotnosti;
- rozvoj jazykové gramotnosti;
- rozvoj informační gramotnosti;
- rozvoj přírodovědné gramotnosti a podporu technického vzdělávání.

Výuka čtenářské gramotnosti je rozvíjena ve všech vzdělávacích oborech, ve kterých žáci pracují s narativními, populárně-naučnými, publicistickými, odbornými či jinými texty (grafy, tabulky). Žáci si prostřednictvím práce s textem osvojují různé čtenářské strategie, které využívají ve vlastním učebním stylu. Takto získané dovednosti žáci analogicky využívají při výuce cizího jazyka.

Rozvoj jazykové gramotnosti je realizován prostřednictvím výuky anglického jazyka, která probíhá na naší škole od 1. do 9. ročníku ZŠ. Na 2. stupni je podpora jazykové gramotnosti v anglickém jazyce zajištěna volitelným předmětem Konverzace v anglickém jazyce. Od 7. ročníku žákům nabízíme výuku francouzského, německého a španělského jazyka. Škola rovněž poskytuje bilingvní vzdělávání, a to od 1. do 9. ročníku. Tato forma vzdělávání poskytuje od 4. ročníku ZŠ výuku dalšího cizího jazyka.

K rozvoji informační gramotnosti je přistupováno skrz všechny předměty od 4. ročníku do 9. ročníku. Předmět Informatika mají tyto ročníky v hodinové týdenní dotaci. Výuka je koncipována v rámci několika oblastí: práce s daty, digitální technologie, programování a algoritmizace, informační systémy. Žáci pracují s řadou robotických stavebnic: Lego Wedo, Lego Spike, Lego Boost, Sphero, Micro:bit. Důraz je kladen prioritně na celkový rozvoj informatického myšlení žáků.

Rozvoj přírodovědné gramotnosti a podpora technického vzdělávání je realizována v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a svět práce a povinně volitelných předmětů Svět kolem nás a Přírodovědné praktikum.

Základní podmínkou pro kvalitní učení a výchovu žáků je bezpečné prostředí a pozitivní klima. Naši pedagogové usilují o to, aby škola byla místem radostného poznávání založeného na partnerském vztahu žák – rodič – učitel a jejich vzájemného respektu.

Vize školy

Po jmenování nové ředitelky ZŠ a MŠ Ostrčilova započala v srpnu 2020 intenzivní systematická práce na naplňování koncepce, se kterou vstupovala do konkurzu. Jednou z vizí nové ředitelky a celého širšího vedení bylo přizvání všech zaměstnanců školy k aktivnímu zapojení se do celkového rozvoje školy.

Výstupy z evaluace zaměstnanců a jejich představy vize školy a také podklady ze schůzky vedení byly zpracovány, z podkladů pak vyplynula klíčová slova, která posloužila tvorbě vize školy a která by měla představovat nejvýznamnější společné hodnoty všech zaměstnanců školy bez ohledu na pracovní zařazení či roli ve škole.

Od roku 2020 tedy postupně dochází k naplňování této vize, na půdě školy tak vznikla kolegiální spolupráce - měsíční setkávání v tzv. učících se skupinách, kde se pedagogové věnují zavádění formativního hodnocení.

Škola se snaží usilovat o to, aby všichni žáci naší školy mohli rozvíjet dovednosti, postoje, kompetence a gramotnosti. Považuje za důležité, aby žáci opouštěli školu s odpovídajícími znalostmi, ale sama znalost nesmí být cílem.

Jsme si vědomi, že škola není příprava na život “potom”. Je to reálný život tady a teď. Každý den naši žáci chodí do školy hledat odpovědi, učí se bádát, ověřovat informace, klást otázky, spolupracovat, učit se od sebe navzájem, učí se znát své silné a slabé stránky, rozvíjí to, co je baví, učí se znát své možnosti, přebírat odpovědnost za své učení, chování i svůj čas. Škola jim pomáhá učit si formulovat své sny a cíle a nabízí možnosti hledání cesty k nim. Učitel = dobrý učitel = facilitátor = průvodce - jim k tomu vytváří podmínky, aby každý náš žák, bez ohledu na prostředí ze kterého pochází, dosáhl svého maxima prostřednictvím:

- jasně stanovených cílů učení, kterým dítě rozumí,
- nabízením rozličných cest, jak cílů dosáhnout dle osobnosti a stylu učení každého žáka,
- využití formativního přístupu jako nástroje pro posílení vnitřní motivace a mapování vlastního procesu učení i za pomoci nových metod RWCT s podporou adekvátních IT technologií.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Výchové a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• vedeme žáky ke schopnosti organizovat a řídit vlastní učení, využívat efektivně čas a aplikovat získané vědomosti v nových situacích; • poskytujeme žákům přístup k různým typům textů a záznamů, k obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům; • klademe důraz na rozvoj úrovně čtenářské a informační gramotnosti žáků tím, že je vedeme k osvojení dovedností vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě; • učíme žáky chápat smysl a cíl učení, učíme je využívat čtení a čtenářské strategie jako nástroje efektivního vzdělávání; • vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků, k jejich kritickému posuzování a vyvozování závěrů s ohledem na využití v budoucnosti; • vedeme žáky k logickému propojování učiva formou integrované a projektové výuky; • vedeme žáky k sebehodnocení, k posuzování vlastního pokroku a plánovanému zdokonalení jejich učení; • umožňujeme žákům prezentovat a dle možností realizovat jejich vlastní nápady a náměty. <u>Možné metody a formy práce:</u> Diskuse, práce ve dvojicích, týmová práce, kladení otázek, dialog, prezentace vlastních prací, referáty, seminární práce, projekty, sebehodnocení, hodnocení, individuální přístup, čtení s porozuměním, třídění a vyhledávání informací, problémové vyučování, práce s chybou, pozorování, experimentování, motivace pochvalou, myšlenkové mapy, soutěže a hry, hádanky, rébusy a křížovky, třídnické hodiny.
Kompetence k řešení problémů	• při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, věcně argumentovat či obhájit svůj názor; • vedeme žáky k dovednostem vyhledávat v různých zdrojích informace vhodné k řešení problému, k jejich komparaci a k objevování různých variant řešení; • vedeme žáky ke stanovování hypotéz, k jejich ověřování, k vyhodnocování získaných výsledků a k vyvozování závěrů uplatnitelných v běžném životě; • vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a k dovednosti aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací; • vedeme žáky k toleranci jiných názorů a jiných přístupů k řešení problému;

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití jejich praktických dovedností; • prostřednictvím modelových situací učíme žáky řešit vzniklé problémy a konfliktní situace; • vedeme žáky ke společnému řešení problému: žák – žák, žák – učitel, žakovská rada, schránka důvěry. <u>Možné metody a formy práce:</u> Diskuse, projekty, skupinová práce, práce s chybou, problémové vyučování, práce ve dvojicích, týmová práce, žakovský parlament, třídnické hodiny, třídní samospráva, olympiády a matematické soutěže (Klokan, Pythagoriáda, zeměpisná olympiáda, biologická olympiáda...), schránka důvěry, hádanky, rébusy, kvízy, křížovky, účast žáků na tvorbě školního řádu, kladení otázek, dialog, kritické myšlení.
Kompetence komunikativní	• vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými ve škole i mimo ni; • rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu; • učíme žáky zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor, argumentovat a zároveň naslouchat promluvám druhých lidí; • vedeme žáky ke komunikaci s různými typy textů, tvořivě na ně reagovat a využívat je ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění; • vedeme žáky k využívání audiovizuální techniky – k práci s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí a k prezentaci jejich prací; • prostřednictvím modelových situací učíme žáky zvládat komunikaci s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích; • umožňujeme žákům podílet se na tvorbě školního či třídního časopisu a programu Žakovské rady; • vedeme žáky k uplatňování znalostí cizího jazyka, a to nejen při výuce, ale i při výměnných návštěvách. <u>Možné metody a formy práce:</u> Diskuse, práce ve dvojicích, týmová práce, žakovský parlament, třídnické hodiny, třídní samospráva, schránka důvěry, kladení otázek, dialog, besedy, rozhovory, dramatizace (modelové situace), veřejná vystoupení a koncerty, práce s internetem, práce se slovníky a příručkami, soutěže (recitační,...), prezentace vlastních prací, referáty, seminární práce.
Kompetence sociální a personální	• vedeme žáky k utváření přátelské atmosféry ve třídě i ve škole; • prostřednictvím Žakovské rady umožňujeme žákům podílet se na chodu školy; • vyžadujeme dodržování pravidel, na jejichž vytváření se žáci sami podíleli;

Výchovné a vzdělávací strategie	
	- prostřednictvím třídnických hodin umožňujeme žákům řešit problémy a vyjadřovat se k dění ve škole; - vedeme žáky k vytvoření pravidel pro práci v týmu, k rozdělení rolí ve skupině, k převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu; k hodnocení práce týmu, ostatních členů i své práce v týmu; - prostřednictvím modelových situací vedeme žáky k ohleduplnému chování, nabídnutí pomoci a požádání o ni; - vedeme žáky k odmítavému postoji k projevům rasismu, xenofobie a nacismu; - prostřednictvím metod a technik dramatické výchovy podporujeme individuální rozvoj osobnosti žáka, jeho proces sebepoznání a sebepojetí tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
Kompetence občanské	- vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, samostatně se rozhodovali a nesli důsledky svých rozhodnutí; - umožňujeme žákům vznášet připomínky a podněty k chodu školy prostřednictvím Žakovské rady či svých třídních učitelů; - vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k jiným lidem, ke smyslu pro spravedlnost, k odmítání násilí a bezpráví; - prostřednictvím modelových situací vedeme žáky k poskytnutí účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka; - vedeme žáky k uznání rovnocennosti všech etnických skupin a kultur a k poznávání jejich duchovních hodnot; - prostřednictvím činnostního učení budujeme pozitivní vztah k našim národním tradicím a kulturnímu dědictví; - vedeme žáky k citlivému vztahu k životnímu prostředí a přírodě a uplatňovat v běžném životě složky zdravého životního stylu; - vedeme žáky ke spoluúčasti na organizaci vystoupení pro veřejnost. <u>Možné metody a formy práce:</u> Diskuse, projekty, skupinová práce, problémové vyučování, práce ve dvojicích, týmová práce, školní parlament, třídnické hodiny, třídní samospráva, schránka důvěry, účast žáků na tvorbě školního řádu, kladení otázek, dialog, besedy, rozhovory, dramatizace (modelové situace), návštěva kulturních zařízení, veřejná vystoupení a koncerty, výstavy prací žáků, soutěže (recitační, sportovní), prezentace vlastních prací, referáty, seminární práce, projekty, hodnocení, spolupráce mezi žáky prvních a devátých ročníků, školní akce organizované žáky, exkurze, Den Země, ozdravný pobyt, tvůrčí dílny, sběrové akce, humanitární sbírky a akce, dopravní hřiště, společensko-prospěšná činnost.
Kompetence pracovní	- prostřednictvím projektového vyučování zapojujeme žáky do všech fází realizace projektu (záměr, plánování, realizace a hodnocení); - na konkrétních praktických činnostech vedeme žáky k řešení úkolů z praxe a hodnocení výsledků jejich práce z hlediska kvality;

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• vedeme žáky k propojení teoretických poznatků s praktickou zkušeností; • vyžadujeme od žáků bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel a kvalitní plnění povinností a závazků; • prostřednictvím zájmových činností podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času; • vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při jeho profesní orientaci; • nabídkou volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci; • rozvíjíme u žáků uvědomění potřeby celoživotního vzdělávání. <u>Možné metody a formy práce:</u> Pozorování, experimentování, prezentace vlastní práce, exkurze, Informační středisko Úřadu práce, projekty, skupinová práce, tvůrčí dílny, pravidelná školení BOZ.
Kompetence digitální	• vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít; • učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; • umožňujeme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků; • vedeme žáky využívat pro usnadnění práce digitální technologie, vedeme je k zautomatizování rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení jejich pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce; • učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi a kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání; • vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky. <u>Možné metody a formy práce:</u> Činnostní učení a objevování s pomocí digitálních technologií – služeb, zařízení, aplikací a informačních zdrojů. Samostatná i skupinová práce. Kooperativní učení ve dvojicích či skupinách, vrstevnické učení. Problémová a projektová výuka, pozorování, experimentování, badatelské aktivity. Přednáška, beseda, diskuse, heuristický rozhovor. Využití školního informačního systému, online aplikací a služeb, e-learningového prostředí školy. Práce s digitálním portfoliem, prezentace aj.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Na základě doporučení vyučujících a výchovného poradce rodiče požádají ředitele školy o výuku žáka dle PLPP. Ten sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu, zahrnuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Všichni vyučující jsou s tímto plánem a doporučeními seznámeni, v papírové formě je uložen u výchovného poradce a k nahlédnutí v pedagogické dokumentaci žáka. Je průběžně doplňován.

PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Na základě doporučení ŠPZ rodiče požádají ředitele školy o výuku žáka dle IVP. Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga školy. IVP má písemnou podobu, stanovuje obsah, doporučené metody, postupy a formy výuky, kompenzační a učební pomůcky, způsob kontroly osvojených znalostí a dovedností, způsoby hodnocení dle konkrétních podpůrných opatření doporučených ŠPZ. Všichni vyučující jsou s tímto plánem a doporučeními seznámeni, v papírové formě je uložen u výchovného poradce a v pedagogické dokumentaci žáka k nahlédnutí, je zaznamenán do školní matriky. Je průběžně doplňován. IVP je vyhodnocen dvakrát ročně (Vyhodnocení PO a IVP za 1. a 2. pololetí). Rodiče jsou s tímto hodnocením seznámeni, je také součástí pedagogické dokumentace žáka.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při sestavování PLPP a IVP škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Ostravě-Zábřehu, p. o., a Speciálně pedagogickým centrem v Ostravě-Zábřehu. p. o. Na základě doporučení, která vydávají tyto subjekty, sestavuje třídní učitel PLPP či IVP. Pracovníci těchto školských poradenských zařízení tyto dokumenty pravidelně kontrolují v rámci plánovaných návštěv (supervizí) a společně s vyučujícími vyhodnocují jejich efektivnost.

Další formou spolupráce je:

1. metodické vedení vyučujících a asistentů pedagoga;
2. vzdělávání zákonných zástupců žáků naší školy v oblasti speciální pedagogiky.

U žáků s problémovým chováním škola spolupracuje se Střediskem výchovné péče v Ostravě-Koblově. Spolupráce zahrnuje:

1. konzultace k žákům - klientům SVP;
2. účast psychologa-etopeda na případových konferencích;
3. metodická podpora učitelů školy při zařazení problémových žáků do třídního kolektivu.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Speciální pedagog - Mgr. Kateřina Nickelová

Školní psycholog - Mgr. Lucie Svobodová, DiS.

Výchovný poradce - Mgr. Gabriela Chupáčová

Školní asistent - Helena Vrbová

Metodik prevence pro 1.stupeň - Mgr. Simona Podešvová

Metodik prevence pro 2. stupeň - Mgr. Jindřich Švub

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

Organizace výuky se řídí platným doporučením školského poradenského zařízení.

v oblasti metod výuky:

Metody výuky vycházejí z platného doporučení školského poradenského zařízení a plně respektují osobnostní předpoklady daného žáka.

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

Úprava obsahu vzdělávání je daná platným doporučením školského poradenského zařízení.

v oblasti hodnocení:

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z platného klasifikačního řádu, který je součástí školního řádu.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

nácvik sociální komunikace, rozvoj grafomotorických dovedností, logopedická péče, řečová výchova, rozumění mluvené i psané řeči a její produkci, rozvíjení sluchového vnímání, prostorová orientace, rozvoj vizuálně percepčních dovedností

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Na základě doporučení vyučujících, výchovného poradce a metodika péče o nadané žáky rodiče požádají ředitele školy o výuku žáka dle PLPP. Ten sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci metodika péče o nadané žáky. PLPP má písemnou podobu, zahrnuje doporučené metody, postupy a formy práce s žákem a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných, uvádí způsob kontroly a hodnocení osvojených znalostí a dovedností. PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Všichni vyučující jsou s tímto plánem seznámeni, v papírové formě je uložen u metodika péče o nadané žáky a je také součástí pedagogické dokumentace žáka.

V PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Rodiče jsou s tímto hodnocením seznámeni.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Na základě doporučení ŠPZ rodiče požádají ředitele školy o výuku žáka dle IVP.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s metodikem péče o nadané žáky a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Naplňování cílů IVP je vyhodnocováno, a to dvakrát ročně. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Metodik péče o nadané žáky zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Metodik péče o nadané žáky po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. IVP je v papírové formě evidován u metodika péče o nadané žáky a je také součástí pedagogické dokumentace žáka.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při péči o žáky nadané a mimořádně nadané škola spolupracuje s těmito subjekty:

1. PPP Ostrava-Zábřeh, p. o. - diagnostika nadání a mimořádného nadání, vystavení doporučení pro konkrétního žáka;
2. MENSA Česko - testování žáků, zpracování vyhodnocení testů;
3. SVČ Ostrava, Ostrčilova 2925, p. o. - poskytování zájmových útvarů;
4. VŠB - TU Ostrava - pořádání workshopů, realizace exkurzí;
5. Ostravská univerzita v Ostravě - realizace přednášek a workshopů.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Speciální pedagog - Mgr. Kateřina Nickelová

Školní psycholog - Mgr. Lucie Svobodová, DiS.

Výchovný poradce - Mgr. Gabriela Chupáčová

Učitel metodik - péče o nadané žáky - Mgr. Jitka Kynčlová, Mgr. Radmila Hiklová

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce: Toto podpůrné opatření je realizováno na základě doporučení ŠPZ.
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole: Toto podpůrné opatření je poskytováno na základě aktuálního doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce. Při nastavování opatření spolupracuje s příslušným ŠPZ.
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka: Škola realizuje pravidelně pro žáky 1. stupně tematickou výuku ve skupinách dle preferencí jednotlivých žáků.
- obohacování vzdělávacího obsahu: Vyučující poskytují žákům vhodné materiály a pomůcky, které vedou k rozvoji jejich nadání, a to dle preferencí jednotlivých žáků.
zadávání specifických úkolů, projektů: Zadané úkoly a projekty vycházejí ze zájmů daného žáka a vedou k hlubšímu porozumění daného oboru.
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol: Škola průběžně připravuje žáky dle jejich individuálního zaměření na soutěže v celostátních i mezinárodních kolech.
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit: Nabídka volitelných předmětů reflektuje aktuální zájem ze strany žáků a jejich zákonných zástupců.

3.5 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem

Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem:

Jako žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ) označujeme takové žáky, pro něž je čeština druhým jazykem. Termín OMJ zahrnuje jak některé děti/žáky-cizince tak i děti, které mají české státní občanství, ale disponují žádnou nebo omezenou znalostí češtiny. Mohou to být jak děti českých rodičů s českým státním občanstvím, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí, tak i děti žijící v České republice, které v rodině a s rodiči komunikují jiným jazykem.

Vzdělávání pro děti s OMJ je realizováno dle novelizovaného školského zákona 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, a dle vyhlášky 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Na žáky-cizince a OMJ a žáky z odlišného socio-kulturního prostředí se vztahují první tři stupně podpůrných opatření:

PRVNÍ STUPEŇ POPŮRNÝCH OPATŘENÍ

První stupeň podpůrných opatření nastavuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení. Je určen žákům s pokročilou znalostí češtiny, kteří potřebují podporu především v jednotlivých předmětech a ke kompenzaci mírných obtíží postačí mírné úpravy v režimu školní výuky a domácí přípravy, které jsou uvedeny v Plánu pedagogické podpory. Tento dokument vytváří třídní učitel a výchovný poradce či jiný pracovník Školního poradenského pracoviště (ŠPP) ve spolupráci se všemi učiteli, kteří daného žáka učí. S Plánem pedagogické podpory jsou seznámeni všichni učitelé a rodiče žáka jej berou na vědomí. V průběhu prvních tří měsíců je plán vyhodnocen. Pokud jsou opatření funkční, pokračuje škola v jeho naplňování. V opačném případě škola požádá se souhlasem rodičů o vyšetření ve Školském poradenském zařízení (ŠPZ).

DRUHÝ STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Druhý stupeň podpůrných opatření je poskytován žákům s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka na základě doporučení ŠPZ. Ve 2. stupni může docházet k úpravě organizace a metod výuky, hodnocení žáka a případně využití IVP. Žáci mohou mít nárok na 3 hodiny českého jazyka týdně, nejvýše však 120 hodin ročně, úpravu obsahu vzdělávání a speciální učebnice. Úprava očekávaných výstupů se v tomto stupni opatření nepředpokládá. Druhý stupeň také navrhuje podporu sociokulturní adaptace. Při hodnocení jsou nastavena taková kritéria, která žákovi umožňují dosahovat osobního pokroku – např. využití formativního hodnocení. Intervence ve druhém stupni zahrnuje dále podpůrná opatření spočívající v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

(1h/týdně) a v zajištění pedagogické intervence. Obsah učiva může být v odůvodněných případech modifikován.

TŘETÍ STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Třetí stupeň podpůrných opatření je poskytován dětem s neznalostí vyučovacího jazyka, což může vyžadovat úpravy v metodách práce, organizaci a průběhu vzdělávání, úpravě ŠVP a hodnocení žáka. Žáci mají například nárok na 3 hodiny týdně výuky českého jazyka, nejvýše 200h, úpravu obsahu vzdělávání, speciální učebnice a pomůcky a také například asistenta pedagoga.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

3.6 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopnosti poznávání	M, TV	M, PRV, HV, TV	M, HV, TV	M, PŘ, HV, TV, ČJ	M, HV, TV	M, HV, I	M, HV, POG	AJ, CH	M
Sebepoznání a sebepojetí	PRV, VV, TV, ČJ	PRV, TV	PRV, TV	VV, TV	PŘ, VV, TV		NJ, ŠJ	AJ, VV, ČSP	AJ, VV
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV	TV		PŘ	ČSP	ČSP	ČSP	NJ
Psychohygiena	PRV, HV	PRV, HV, TV	TV	HV, TV	HV, TV			HV	AJ, HV
Kreativita	HV, TV, VV, ČSP	M, HV, TV, ČSP	M, HV, TV, ČSP	M, HV, ČSP	M, HV, TV, ČSP	VV, I, ČSP	M, VV, ČSP, POG	HV, VV, ČSP	HV
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	VV, TV				VL	SPV	NJ		
Mezilidské vztahy	PRV, TV	ČJ, TV	TV	PŘ, VV, TV	PŘ, TV				
Komunikace	ČJ, AJ, PRV	ČJ, AJ, PRV, HV	ČJ, AJ, HV, VV	ČJ, AJ, PŘ, TV	PŘ, AJ, HV, VV, TV	ČJ, AJ, ŠJ-BIL	AJ, ŠJ-BIL, FJ, SPV, POG	AJ, ŠJ-BIL, FJ, ŠJ, ČSP	FJ, ŠJ-BIL
Kooperace a kompetice	HV, ČSP	HV, ČSP		PŘ, VL, TV, ČSP	PŘ, HV, TV, ČSP	ČSP	ČSP	ČSP	FJ
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		TV	PRV, TV	PŘ, TV	VL, TV		POG	CH	CH
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, PRV			ČJ, TV	PŘ, VL	ČJ, TV	ČJ, TV	ČJ, TV	TV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu VDO	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Občanská společnost a škola	M			VL		SPV	FJ	FJ, NJ	ČJ, FJ
Občan, občanská společnost a stát	M			VL				D, Z	SPV
Formy participace občanů v politickém životě								Z	SPV, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování									SPV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu VMEGS	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Evropa a svět nás zajímá	HV, VV	ČJ, AJ, VV, ČSP	AJ, ČSP	AJ, M, ČSP	ČJ, AJ, VV, TV, ČSP	AJ, M, ŠJ-BIL, HV, VV	VV, HV, AJ, FJ, M, ŠJ, ŠJ-BIL, D	VV, FJ, NJ, Z, ŠJ-BIL, D, P	FJ, ŠJ-BIL, VV
Objevujeme Evropu a svět	VV			M, VL	M		M	AJ, ŠJ	SPV
Jsme Evropané	AJ	VV	ČJ	VL	ČJ, VV, TV	ČJ	ČJ	Z	AJ, NJ, SPV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu MKV	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kulturní diference		ČJ, PRV, ČSP	ČSP	VV, ČSP	VV, ČSP	ŠJ-BIL	ŠJ, ŠJ- BIL, VV	FJ, ŠJ- BIL, P, Z, HV	ČJ, NJ, VV
Lidské vztahy		ČJ, PRV	ČJ	TV	TV			P, Z	
Etnický původ	PRV,			VL	HV, VV			P	D
Multikulturalita	AJ		AJ, HV	ČJ, AJ	AJ, HV	AJ	FJ, NJ	ČJ, AJ, HV	FJ
Princip sociálního smíru a solidarity								Z	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu EV	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Ekosystémy			VV	PŘ	PŘ	Z	Z	Z	NJ, P, Z, ŠJ-BIL
Základní podmínky života	PRV, VV, TV, ČSP	ČSP	AJ, PRV, VV, ČSP	PŘ, TV, ČSP	PŘ, TV, ČSP	P, Z, VV	ČSP	F, CH	SPV, F, Z
Lidské aktivity a životní prostředí		VV	PRV	PŘ, VL	PŘ	P	FJ	ČJ, AJ, M, Z	ČJ, CH, ŠJ-BIL, P
Vztah člověka k prostředí	M, PRV	M, VV	M, PRV	M, PŘ, VL	M, PŘ, VV			Z, VV	ČJ, F, CH, Z

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)									
	I. stupeň					II. stupeň			
Název tematického okruhu MV	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení			HV	ČJ	M	ČJ	ČJ, POG	ČJ, Z	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ		ČJ, M		ČJ	ČJ, Z	
Stavba mediálního sdělení				ČJ					ČJ-BIL
Vnímání autora mediálního sdělení				ČJ	ČJ				ČJ
Fungování a vliv medií ve společnosti		HV			TV			SPV	ČJ, AJ
Tvorba mediálního sdělení					ČJ	HV	ČJ, NJ, HV, POG	NJ, HV	ČJ, HV
Práce v realizačním týmu						ČJ			

4 Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Obsah základního vzdělávání je rozdělen do devíti oblastí, které tvoří obsahově si blízké vzdělávací obory, doplněné o průřezová témata, která prolínají obsahy všech vzdělávacích oborů a jsou do nich integrována.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VZDĚLÁVACÍ OBORY
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis, Výchova k občanství
Člověk a příroda	Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce

Vzdělávací období základního vzdělávání

1. období 1. – 3. ročník
2. období 4. – 5. ročník
3. období 6. – 9. ročník

5 Učební plán

Učební plán našeho školního vzdělávacího programu vychází z učebního plánu RVP ZV, který stanovuje minimální časové dotace jednotlivých oblastí a počet disponibilních hodin. Škola nabízí dva alternativní směry základního vzdělávání žáků, a to jednak ve třídách s rozšířenou výukou anglického jazyka – bilingvní třídy, jednak ve třídách se všeobecným zaměřením. Učební plány obou skupin jsou s ohledem na rozdílnou profilaci odlišné pouze v několika bodech (jiná dotace hodin, rozdílné volitelné předměty v 7.ročníku apod. – viz poznámky v učebním plánu), avšak plně v souladu s RVP ZV.

5.1 Forma vzdělávání: denní všeobecné zaměření

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	33+5	4+1	3+1	4+1	4+1	15+4
	Cizí jazyk 1 - Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	9+4	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk - Francouzský jazyk - Německý jazyk - Španělský jazyk								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	4	4	4+1	3+2	15+3
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			7					
	Vlastivěda				1	1+1	2+1					
	Přírodověda				1	1+1	2+1					

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Člověk a společnost	Dějepis							2	1+1	1+1	1+1	5+3
	Společenská výchova							2	2	2	1+1	7+1
Člověk a příroda	Chemie									1+1	1+1	2+2
	Fyzika							1	1+1	2	2	6+1
	Přírodopis							2	2	1+1	1+1	6+2
	Zeměpis							2	2	1	1+1	6+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	1	1	1		3
Volitelné předměty									0+1			0+1
- Počítačová grafika - Sportovní hry - výchova - Pohybem ke zdraví												
Celkem hodin		22	22	24	24	26	102+16	28	30	32	32	104+18

5.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět Český jazyk je na 1. stupni posílen o 5 vyučovacích hodin z disponibilní dotace, z nichž 1 hodina může být nahrazeny u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s IVP jiným vzdělávacím obsahem.
Vyučovací předmět Český jazyk je na 2. stupni posílen o 4 vyučovací hodiny. V 9. ročníku je využita navýšená hodina k přípravě žáků na přijímací pohovory a plynulý přechod na střední školy.
- Vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk je povinně zařazen od 1. - 9. ročníku. V 1. a 2. ročníku dotací 2 hodiny týdně, ve 3. - 5. ročníku 3 hodinami týdně. Výuka cizího jazyka na 1. stupni je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vzdělávací obor Další cizí jazyk je realizován od 7. do 9. ročníku výukou německého, francouzského nebo španělského jazyka. Další cizí jazyk je zařazen od 7. do 9. ročníku vždy po dvou hodinách týdně.
- Vyučovací předmět Matematika je posílen na 1. stupni o 5 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace, na 2. stupni o 3 vyučovací hodiny. V 9. ročníku je využita navýšená hodina k přípravě žáků na přijímací pohovory a plynulý přechod na střední školy.
- Předmět Informatika je vyučován od 4. ročníku dle dodatku 10 k ŠVP z. 1. 9. 2023.
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována v předmětu Prvouka v 1.- 3. ročníku a v předmětech Vlastivěda a Přírodověda ve 4. a 5. ročníku. Tato vzdělávací oblast je rozšířena o 2 hodiny z disponibilní dotace.
- Vyučovací předmět Společenská výchova zahrnuje vzdělávací obsah oboru Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Z tohoto důvodu je povinná časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a společnost navýšena o 2 hodiny, které jsou povinnou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
- Celkově je vzdělávací oblast Člověk a společnost posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Celkově je vzdělávací oblast Člověk a příroda posílena o 6 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována na 1. stupni v předmětech Tělesná výchova a Prvouka, na 2. stupni v předmětech Tělesná výchova a Společenská výchova. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je na 2. stupni součástí Společenské výchovy v 6.-8. ročníku.
- Základní výuka plavání se realizuje ve 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin.
- Průřezová témata jsou zařazena na 1. a 2. stupni jako integrativní součást vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů. Detailní rozpracování je uvedeno v samostatné kapitole ŠVP.

- Předmět Člověk a svět práce je na 2. stupni vyučován od 6.-8. ročníku, kdy v rámci 8. ročníku je naplněn povinný tematický okruh Svět práce. Předmět je na 2. stupni od 1.9.2023 vyučován dle dodatku č. 11 k ŠVP.
- V 7. ročníku si žáci volí 1 z volitelných předmětů, které škola nabízí: Sportovní výchova, Pohybem ke zdraví, Počítačová grafika.
- Škola nabízí též zájmové útvary: Školní časopis, Školní parlament či Fiktivní firmu. Cílem těchto útvarů je rozvíjet u žáků čtenářskou gramotnost, informační gramotnost apod.
- Předměty speciálně pedagogické péče budou zařazovány u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s doporučením školského poradenského pracoviště. Má-li žák doporučený předmět Speciálně pedagogická péče, tak jsou jeho název a výstupy popsány v IVP.
- Učební skupiny - v souladu s § 5, odst. 3 Vyhlášky č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v aktuálním znění, lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

5.2 Forma vzdělávání: Denní – bilingvní zaměření

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	33+5	4	3+1	4+1	4+1	15+3
	Cizí jazyk 1 - Anglický jazyk	0+3	0+3	3	3	3	9+6	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk • Španělský jazyk							0+2	2	2	2	6+2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	20+3	4	4	4+1	3+2	15+3
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			7					
	Vlastivěda				1	1+1	2+1					
	Přírodověda				1	1+1	2+1					
Člověk a společnost	Dějepis							2	1+1	1+1	1+1	5+3
	Společenská výchova							2	2	2	1+1	7+1
Člověk a příroda	Chemie									1+1	1+1	2+2
	Fyzika							1	1+1	2	2	6+1
	Přírodopis							1	2	2	1+1	6+1
	Zeměpis							2	2	1	1+1	6+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	1	1	1		3
Volitelné předměty									0+1			0+1
• Konverzace v anglickém jazyce												
Celkem hodin		22	22	24	24	26	102+16	28	30	32	32	104+18

5.2.1 Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět Český jazyk je na 1. stupni posílen o 5 vyučovacích hodin z disponibilní dotace, z nichž 1 hodina může být nahrazeny u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s IVP jiným vzdělávacím obsahem.
Vyučovací předmět Český jazyk je na 2. stupni posílen o 3 vyučovací hodiny. V 9. ročníku je využita navýšená hodina k přípravě žáků na přijímací pohovory a plynulý přechod na střední školy.
- Vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk je povinně zařazen od 1. - 9. ročníku. V 1.-5. ročníku dotací 3 hodiny týdně.. Výuka cizího jazyka na 1. stupni je posílena o 6 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vzdělávací obor Další cizí jazyk je realizován od 6. do 9. ročníku výukou španělského jazyka. Další cizí jazyk je zařazen od 6. do 9. ročníku vždy po dvou hodinách týdně. Další cizí jazyk je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět Matematika je posílen na 1. stupni o 3 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace, na 2. stupni o 3 vyučovací hodiny. V 9. ročníku je využita navýšená hodina k přípravě žáků na přijímací pohovory a plynulý přechod na střední školy.
- Předmět Informatika je vyučován od 4. ročníku dle dodatku 10 k ŠVP z. 1. 9. 2023.
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována v předmětu Prvouka v 1.- 3. ročníku a v předmětech Vlastivěda a Přírodověda ve 4. a 5. ročníku. Tato vzdělávací oblast je rozšířena o 2 hodiny z disponibilní dotace.
- Vyučovací předmět Společenská výchova zahrnuje vzdělávací obsah oboru Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Z tohoto důvodu je povinná časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a společnost navýšena o 2 hodiny, které jsou povinnou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

- Celkově je vzdělávací oblast Člověk a společnost posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Celkově je vzdělávací oblast Člověk a příroda posílena o 5 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována na 1. stupni v předmětech Tělesná výchova a Prvouka, na 2. stupni v předmětech Tělesná výchova a Společenská výchova. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je na 2. stupni součástí Společenské výchovy v 6.-8. ročníku.
- Základní výuka plavání se realizuje ve 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin.
- Průřezová témata jsou zařazena na 1. a 2. stupni jako integrativní součást vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů. Detailní rozpracování je uvedeno v samostatné kapitole ŠVP.
- Předmět Člověk a svět práce je na 2. stupni vyučován od 6.-8. ročníku, kdy v rámci 8. ročníku je naplněn povinný tematický okruh Svět práce. Předmět je na 2. stupni od 1.9.2023 vyučován dle dodatku č. 11 k ŠVP.
- V 7. ročníku si žáci volí 1 z volitelných předmětů, které škola nabízí: Sportovní výchova, Pohybem ke zdraví, Počítačová grafika.
- Škola nabízí též zájmové útvary: Školní časopis, Školní parlament či Fiktivní firmu. Cílem těchto útvarů je rozvíjet u žáků čtenářskou gramotnost, informační gramotnost apod.
- Předměty speciálně pedagogické péče budou zařazovány u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s doporučením školského poradenského pracoviště. Má-li žák doporučený předmět Speciálně pedagogická péče, tak jsou jeho název a výstupy popsány v IVP.
- Učební skupiny - v souladu s § 5, odst. 3 Vyhlášky č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v aktuálním znění, lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

6 Učební osnovy – 1. stupeň

6.1 Český jazyk a literatura

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura jako vyučovací předmět má v soustavě školních předmětů zásadní význam. Na jeho zvládnutí je do značné míry závislý úspěch v ostatních předmětech. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu.

1. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech.
2. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích.
3. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro jeho hlubší vnímání.

Do výuky *Českého jazyka a literatury* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní, Sociální a Morální rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV) – Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita;

Mediální výchova (MV) – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálního sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu.

Přesahy a vazby:

1. roč. – VV, HV;
2. roč. – ČJS (PRV);
3. roč. – ČJS (PRV);

4. roč. – ČJS (PŘ), I;

5. roč. – ČJS (PŘ), I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	8	8	8	7	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět *Český jazyk a literatura* je vyučován v kmenové učebně třídy, a to v 45minutových vyučovacích hodinách. Součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení a městské knihovny.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Vedle frontální výuky je uplatňováno skupinové vyučování, integrovaná a projektová výuka. Metody rozvíjející logicko-myšlenkové operace jsou doplňovány aktivizačními metodami zaměřenými především na komunikaci s narativním i naučným textem. Verbální a neverbální komunikace je rozvíjena prostřednictvím metod a technik dramatické výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu;
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře;
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích i soutěžích, které si uspořádají sami;
- vede žáky ke kontrole výsledků, k sebehodnocení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení;

- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů (v rámci literární dílny, práce v realizačním týmu školních médií), a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení výsledků); žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci s narativním i populárně-naučným textem;
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky;
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu;
- zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem školního časopisu a tím je vede k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace;
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur;
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů); vede žáky k vyhledávání informací v doporučených elektronických zdrojích;
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů;

- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov);
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- vede žáky k dodržování základních pravidel a bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-3-2-01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; - rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; - čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; - pozná větu, píše na konci věty tečku;	- Písmena: malá, velká, tiskací a psací - Délka samohlásek - Opis a přepis slov a vět	
• ČJL-3-2-05	ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;	Kultura mluveného projevu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-3-1-01	- čte nahlas slova, věty a krátké texty; - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek;	Věcné čtení	
• ČJL-3-1-02	- rozumí jednoduchým písemným pokynům; - adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání);	- Naslouchání: praktické a věcné - Věcné čtení	OSV - Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)
• ČJL-3-1-03	pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se;	- Souvislý mluvený projev - Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – zdvořilé vystupování)

• ČJL-3-1-05	• s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (technika řeči, verbální i neverbální sdělování)
• ČJL-3-1-04	• mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost;		
• ČJL-3-1-06	• v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči;		
• ČJL-3-1-07	• krátce, souvisle vypráví své zážitky;		
• ČJL-3-1-08	• uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; • udržuje si pracovní a hygienické návyky;	• Hygiena psaní	
• ČJL-3-1-09	• píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu; • kontroluje vlastní písemný projev;	• Technika psaní	VV: Modelace písmen
• ČJL-3-1-11	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti; • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh;	• Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pěstování komunikačních dovedností – dialog)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-3-3-01	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení; • recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší;	• Čtení • Naslouchání • Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)	

• ČJL-3-3-02	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu; - rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav;	• Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)
• ČJL-3-3-03	odliší jednotlivé literární pojmy;		
• ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-3-2-01	- rozděluje slova na konci řádků; - správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; - označí přízvučnou slabiku ve slově; - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov; - seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena;	Zvuková a grafická stránka jazyka: - slovo, slabika, hláska, písmeno - stavba slabik, slabičná stavba slov - spodoba znělosti - spisovná výslovnost - lexikální pravopis - grafický systém: abeceda	
• ČJL-3-2-08	aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní;		
• ČJL- 3-2-03	- rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; - přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; - rozpozná a uvede více významů u známých slov; - v textu najde slova citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní; - hodnotí slova z hlediska spisovnosti a nespisovnosti;	Význam slov: - Slova souznačná a protikladná - Slova nadřazená, podřazená, souřadná - Slova citově zabarvená a zdrobněliny	

• ČJL-3-2-03	• rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);	Úvod do tvarosloví: • Významové okruhy slov	
• ČJL-3-2-04	• vyjmenuje slovní druhy; • vyhledává v textu podstatná jména, slovesa a předložky;	• Slovní druhy	
• ČJL-3-2-08	• správně píše velká písmena vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, pravopis zdůvodní;		ČJS (PRV): Město – místní názvy
• ČJL-3-2-06	• používá nejběžnější spojky ke spojení vět i slov; • uspořádá slova ve větě;	Skladba: • Slovo, věta jednoduchá, souvětí • Nejfrekventovanější spojky	
• ČJL-3-2-07	• rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání; • moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; • podle komunikačního záměru mluvího zaznamená správně interpunkci na konci věty;	• Druhy vět podle postoje mluvího	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)
• ČJL-3-2-08	• správně píše velká písmena na počátku vět, pravopis zdůvodní;		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-3-1-01	• čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; • jednoduše reprodukuje přečtené texty;	• Čtení s porozuměním	
• ČJL-3-1-02	• rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; • rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;	• Čtení a naslouchání s porozuměním	
• ČJL-3-1-03	• podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; • vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	• Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)

• ČJL-3-1-05	• správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	• Mluvený projev: nonverbální prostředky	
• ČJL-3-1-06	• v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu; • svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)
• ČJL-3-1-10	• píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	• Psaný projev žáka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-3-3-01	• při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	• Krásná literatura • Poslech literárních textů • Přednes literárních textů	MKV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
• ČJL-3-3-02	• stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; • vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	• Reprodukce textu • Počátky interpretace literatury	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)
• ČJL-3-3-03	• odliší vyjadřování v próze a ve verších; • rozumí základním literárním pojmům;	• Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka • Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér	
• ČJL-3-3-04	• vymyslí závěr jednoduchého příběhu; • zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.	• Čtení s porozuměním • Poslech literárních textů • Zážitekové čtení a naslouchání • Tvůrčí psaní	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL- 3-2-02	• v textu vyhledá slova příbuzná;	Význam a stavba slov: • Slova příbuzná	
• ČJL- 3-2-08	• odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;	Lexikální pravopis: • Vyjmenovaná slova	
• ČJL- 3-2-04	• rozezná slovní druhy ohebné a neohebné; • v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy;	Tvarosloví: • Slova ohebná, neohebná	
• ČJL- 3-2-05	• skloňuje podstatná jména; • k podstatnému jménu zvolí vhodný tvar přídavného jména; • určuje osobu, číslo a čas u sloves;	• Podstatná jména • Přídavná jména • Slovesa • Vlastní jména	
• ČJL- 3-2-08	• správně píše vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování;		ČJS (PRV): Náš region – místní názvy
• ČJL- 3-2-06	• označí základní skladební dvojice; • odliší větu jednoduchou od souvětí; • spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy; • obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele;	Skladba: • Stavba věty jednoduché • Stavba souvětí • Spojování vět, spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			

• ČJL-3-1-01	• čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; • vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti; • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky; • reprodukuje obsah textu; • doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu;	• Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem, využívání piktogramů	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)
• ČJL-3-1-02	• aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole;	• Naslouchání a čtení s porozuměním	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČJL-3-1-03	• dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt; • rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušování a uvede důvod;	• Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)
• ČJL-3-1-06	• naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky;		
• ČJL-3-1-07	• v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; • opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka;	• Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka.	
• ČJL-3-1-10	• sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty; • v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při	• Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly	

	tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově;		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-3-3-02	• ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu;	• Zážitkové čtení a naslouchání • Reprodukce literárního textu • Tvořivé činnosti s literárním textem	
• ČJL-3-3-04	• podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem nebo dramatizací;		MKV – Lidské vztahy (základní morální hodnoty)
• ČJL-3-3-03	• rozliší poezii a prózu; • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku; • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti.	• Literární pojmy: verš, rým, pohádka • Literatura pro děti	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
● CJL-5-2-01	● vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu;	Význam slova: ● Synonyma, vícevýznamová slova	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
● ČJL-5-2-02	● v jednoduchých případech rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou; ● graficky zaznamená stavbu slova; ● rozpozná a správně napíše slovo s předponou a předložkovou vazbu;	Stavba slov: ● Kořen, část předponová a příponová	
● ČJL-5-2-08	● píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, slova příbuzná určuje na základě společné části (kořene) a významové souvislosti;	Lexikální pravopis: ● Slova vyjmenovaná a příbuzná	
● ČJL-5-2-03	● v textu vyhledá a správně určí plnovýznamové slovní druhy; ● ohebné slovní druhy používá ve správných tvarech;	Tvarosloví: ● Slovní druhy plnovýznamových slov ● Spisovné a nespisovné tvary jmen a sloves	
● ČJL-5-2-04	● vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; ● určí nespisovné tvary u českých slov, uvede spisovnou variantu slova;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)

	označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov;		
ČJL-5-2-05	ve větném celku vyhledá a určí slovesný přísudek a podmět vyjádřený i nevyjádřený;	Skladba: Základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06	rozlišuje větu jednoduchou od souvětí na základě počtu určitých sloves;	Věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-5-2-07	ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;	Spojovací výrazy	
ČJL-5-2-09	- respektuje shodu přísudku s podmětem; - respektuje interpunkci v nesložitých souvětích;	Syntaktický pravopis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01	sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu (tištěného i elektronického) a své prožitky;	- Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení, - vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů - Osnova textu - Výpisky - Vypravování - Popis	I: Klávesnice – orientace na klávesnici, práce s myši
ČJL-5-1-02	- v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; - využívá klíčová slova při vyhledávání informací; - rozumí významu piktogramu; - vypíše z textu požadované informace; - vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět;		OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním a zábavním sdělením) I: Vyhledávání na internetu pomocí klíčových slov, kódování dat
ČJL-5-1-03	- doplní neúplný text; - sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti);		MKV – Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)

● ČJL-5-1-04	● reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; ● zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat;		ČJS (PŘ): Živočichové
● ČJL-5-1-05	● dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; ● vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	● Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost ● Elektronická komunikace: SMS, chat, sociální sítě, telefon, pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta) I: Základní způsoby komunikace: email, chat. Bezpečnost na internetu, netiketa
● ČJL-5-1-07	● dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; ● promluvu upraví podle změněného záměru;		
● ČJL-5-1-08	● postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; ● rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu);		
● ČJL-5-1-09	● správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; ● dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; ● vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě;	● Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) MV – Stavba mediálního sdělení (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)

• ČJL-5-1-10	• sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; • tvoří nadpisy, člení text na odstavce; • v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; • podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; • popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup;	• Vypravování • Popis	
• ČJL-5-1-06	• za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich;	• Věcné naslouchání a čtení	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-5-3-01	• sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; • své dojmy vyjádří písemně i ústně; • označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; • vypíše z textu informace dle zadání učitele; • vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu;	• Zážitkové čtení • Interpretace literárního díla	
• ČJL-5-3-02	• přednáší a volně reprodukuje text; • v tištěné nebo digitální formě tvoří vlastní text na dané či vlastní téma;	• Tvořivé činnosti s literárním textem	I: Práce s textovým editorem
• ČJL-5-3-03	• rozliší poezii, prózu, drama; • odliší umělecký text od neuměleckého.	• Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: 5.			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
● ČJL-5-2-01	● vyhledá v textu slova vícevýznamová, objasní jejich význam v konkrétní situaci;	Nauka o slově: ● Slovo vícevýznamové;	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
● ČJL-5-2-02	● určuje na základě společné části (kořene) a významové souvislosti příbuznost slov; ● graficky označí ve slovech kořen, předponu a příponovou část; ● uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou; ● graficky označí ve slovech slovotvorný základ, předponu a příponovou část; ● správně vyslovuje a odůvodňuje pravopis souhláskových skupin ve spojení s poznáváním způsobu utvoření slova;	Stavba slov: ● ořen, předpona, přípona a koncovka ● lovo příbuzné Slovotvorba: ● lovotvorný základ, přípona, předpona ● lovo základové, slovo odvozené, střídání hlásek při odvozování ● ouhláskové skupiny při odvozování, výslovnost a pravopis	
● ČJL-5-2-03	● určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen; ● určí druh a vzor přídavných jmen; ● píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých; ● určuje slovesné tvary jednoduché a složené;	Tvarosloví, morfologický pravopis: ● Skloňování podstatných jmen podle vzorů ● Vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých ● Skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých ● Slovesné tvary jednoduché a složené ● Slovesný způsob ● Předložky, spojky	

	- určí mluvnické kategorie slovesa: osobu, číslo, způsob, čas; - rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic); - správně píše předložku s/z		
• ČJL-5-2-05	- v dvojčlenné větě označí základ podmětu a základ přísudku; - určí nevyjádřený podmět známý z předchozí věty nebo z kontextu;	Skladba: Základní větné členy, podmět vyjádřený a nevyjádřený, přísudek slovesný a slovesně jmenný, grafické znázorňování stavby jednoduché věty;	
• ČJL-5-2-06	určí větu jednoduchou a souvětí, jednoduchou větu vyjádří pomocí souvětí;	Věta jednoduchá a souvětí	
• ČJL-5-2-07	upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz;	Spojovací výrazy	
• ČJL-5-2-09	- píše správně i/y v koncovech příčestí činného ve shodě přísudku s podmětem; - aplikuje základní pravidla interpunkce, včetně interpunkce řeči přímé a nepřímé;	Syntaktický pravopis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-5-1-01	- vymyslí název úryvku textu; - rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci; - z přečteného textu vyvozuje závěry; - sdílí s ostatními čtenáři porozumění textu a své prožitky	Čtení s porozuměním	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)
• ČJL-5-1-02	- rozhodne, které informace v textu vhodném pro daný věk jsou podstatné a které okrajové, podstatné informace zaznamenává; - porovná informace z více zdrojů; - využívá orientační prvky v textu;	- Poznámky a výpisky - Čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů	I: Práce s klávesnicí a myši, internetové zdroje

	vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích		
● ČJL-5-1-03	- doplní neúplné sdělení; - opraví neúplné sdělení jiného žáka; - zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu;	● Celistvost a soudržnost textu	
● ČJL-5-1-06	při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje;	● Čtení a naslouchání s porozuměním	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)
● ČJL-5-1-08	- najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil; - rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace; - vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace;	● Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace	
● ČJL-5-1-09	správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu (v tištěné nebo digitální formě);	● Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz	ČJS (PŘ): Postup při poskytování 1. pomoci I: Práce s textovým editorem
● ČJL-5-1-10	- zdůvodní význam osnovy; - na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce;		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
● ČJL-5-3-02	- v tištěné nebo digitální formě napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky; - ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm;	● Tvořivé činnosti s literárním textem	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média); Práce

● ČJL-5-3-03	● odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní;	● Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná ● Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň ● Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník (tištěné i elektronické zdroje)	v realizačním týmu (redakce třídního časopisu) I: Práce s textovým editorem
● ČJL-5-3-04	● charakterizuje základní žánry literatury pro děti; ● pozná v textu zvláštní či zvláště užití jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí; ● uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; ● popíše svými slovy kompozici povídky.		VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)

6.2 Anglický jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Anglický jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Anglický jazyk je zahrnut do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Podle tohoto dokumentu předpokládá vzdělávání v anglickém jazyce dosažení úrovně A1.

Do vzdělávacího obsahu anglického jazyka jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – Komunikace;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Multikulturalita;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života.

Přesahy a vazby:

1. roč. – ČJL, M, PRV;

2. roč. – M, PRV;

3. roč. – PRV;

4. roč. – ČJL, M, I, PŘ, VL;

5. roč. – ČJL, M, I, VL;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	3	3

Počet hodin - bilingvní sekce	3	3	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka *anglického jazyka* probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně, případně v multimediální učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků.

Formy a metody práce vycházejí z charakteru konkrétního učiva (frontální výuka, skupinová výuka, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích nebo samostatná práce). Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je účast žáků v soutěžích, dále společné návštěvy filmových a divadelních představeních v cílovém jazyce a v případě zájmů žáků také krátkodobá návštěva země hovořící cílovým jazykem. Nedílnou součástí forem a metod je práce s jazykovým portfoliem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka anglického jazyka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé anglického jazyka k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání efektivních způsobů, metod a strategií osvojování jazykových prostředků a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- motivuje žáky k hodnocení vlastního pokroku, k samostatné analýze překážek pro jeho dosažení a ke stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů učení se anglickému jazyku;
- upevňuje v žácích potřebu celoživotního učení se anglickému jazyku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- prezentuje ve výuce autentické i fiktivní problémové situace;
- podporuje žáky v diskusích týkajících se možných řešení problémových situací;
- vede žáky k analytickému hodnocení úspěšných i neúspěšných postupů řešení problémových situací;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací k řešení problémů;
- posiluje v žácích strategie nutné pro překonání překážek při řešení problémových situací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

vede žáky k výběru jazykových prostředků a strategií vhodných pro dosažení komunikativního záměru;
rozvíjí v žácích strategie, které kompenzují případné nedostatky jazykových prostředků;
vede žáky k vhodnému používání neverbálních prvků komunikace;
rozvíjí dovednost žáků naslouchat a správně interpretovat smysl psaného a mluveného textu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si své role ve skupině a k uvědomění výhod skupinové práce;
- rozvíjí v žácích strategie vedoucí k předcházení konfliktním situacím ve skupině;
- rozvíjí v žácích dovednost vyjadřovat respekt k ostatním;
- posiluje v žácích vědomí vlastní hodnoty a pozitivní vnímání vlastní osoby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k chápání principů demokratické společnosti s pluralitou názorů;
- vede žáky k přijetí odpovědnosti za svá slova a činy;
- vede žáky k respektování vlastních i cizích národních tradic;
- vede žáky k uvědomění si významu zdravého životního prostředí jako předpokladu fungování lidské společnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému výběru vhodných učebních pomůcek;
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění, že komunikativní kompetence v anglickém jazyce je nutným předpokladem pro pracovní uplatnění na evropském a celosvětovém trhu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování anglického jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
CJ-3-1-01	- vykonává pokyny učitele týkající se činností ve vyučovací hodině; - nakreslí dle pokynů učitele jednoduchý obrázek; - reaguje neverbálně na učitelovy jednoduché zjišťovací otázky osobního charakteru;	Typy textů: - Básně - Dialogy - Komiksy - Písně - Pohádky - Pokyny - Říkadla Tematické okruhy: - Barvy - Činnosti ve vyučování - Digitální technologie - Geometrické tvary - Hračky - Jídlo - Narozeniny - Oblečení - Pozdravy - Předměty a činnosti v koupelně - Představování - Rodina - Školní potřeby - Vánoce - Velikonoce - Zvířata chovaná doma	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích – Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Spojené státy americké) MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) ČJL: Psaní písmen. M: Základní číslovky 1 – 10. Geometrické tvary. ČJS (PRV): Členové rodiny. Domácí zvířata. Režim dne.
CJ-3-1-02	- pojmenuje osoby, zvířata a předměty, které si osvojil v rámci tematických okruhů; - reprodukuje písně, básně a jiné texty, které si ve výuce osvojil; - pozdraví, uvede své jméno, poděkuje a rozloučí se;		
CJ-3-1-03	- rozumí významu psaných slov, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. určí, zda obrázek vyjadřuje význam slova); - čte tištěné i digitální texty;		
CJ-3-1-04	- rozumí významu mluvených slov, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. očíslovuje obrázky ve správném pořadí); - rozumí obsahu známé pohádky, pokud má k dispozici vizuální oporu; - pracuje s multimediálními aplikacemi;		

● CJ-3-1-06	● doplní do krátkých slov osvojených v rámci tematických okruhů chybějící písmeno nebo písmena; ● pojmenuje osobu, zvíře nebo předmět na obrázku tím, že vybere z nabídky správné slovo a opíše je.	Jazykové prostředky: ● Pravopis osvojených slov ● Předložky místa <i>in, on</i> ● Rozkazovací způsob ● Sloveso <i>can</i> (otázka a krátká odpověď) ● Sloveso <i>do</i> (v otázce <i>Do you like?</i>) ● Sloveso <i>have got</i> (otázka a krátká odpověď) ● Sloveso <i>to be</i> (otázka a krátká odpověď) ● Tázací zájmeno <i>what</i> ● Výslovnost osvojených slov (výslovnost hlásek, slovní přízvuk) ● Základní číslovky 1 – 10	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
CJ-3-1-01	- vykonává pokyny učitele týkající se činností ve vyučovací hodině; - nakreslí dle pokynů učitele jednoduchý obrázek; - odpovídá krátce na učitelovy jednoduché otázky osobního charakteru (např. uvede své jméno, věk a vyjádří, jak se cítí);	Typy textů: - Básně - Dialogy - Komiksy - Písně - Pohádky - Pokyny - Říkadla Tematické okruhy: - Barvy - Bydlení (místnosti v domě, nábytek) - Činnosti ve vyučování - Digitální technologie - Hračky - Jídlo - Lidské tělo - Oblečení - Počasí - Pozdravy - Představování - Rodina	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy) MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost) M: Základní číslovky 1 – 20, určování počtu. ČJS (PRV): Svátky u nás a ve světě. Části lidského těla.
CJ-3-1-02	- pojmenuje osoby, zvířata a předměty, které si osvojil v rámci tematických okruhů; - reprodukuje písně, básně a jiné texty, které si ve výuce osvojil; - pozdraví, uvede své jméno, zeptá se, jak se druhá osoba má, poděkuje a rozloučí se;		
CJ-3-1-03	- rozumí významu psaných slov a krátkých slovních spojení, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. určí, zda obrázek vyjadřuje význam slova); - vyhledá v textu s vizuální oporou velmi jednoduchou informaci; - čte tištěné i digitální texty;		

● CJ-3-1-04	● rozumí významu mluvených slov a krátkých slovních spojení, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. vybere správný obrázek); ● rozumí obsahu známé pohádky, pokud má k dispozici vizuální oporu; ● pracuje s multimediálními aplikacemi;	● Škola, školní předměty a školní pomůcky ● Vánoce v České republice a v anglicky mluvících zemích ● Velikonoce v České republice a v anglicky mluvících zemích ● Zvířata	
● CJ-3-1-05	● identifikuje psanou podobu mluveného slova, které si osvojil v rámci tematických okruhů (např. vybere z nabídky správnou psanou podobu mluveného slova);	Jazykové prostředky: ● Osobní zájmena ● Pravopis osvojených slov ● Přítomný čas prostý (se slovesy <i>like a wear</i>)	
● CJ-3-1-06	● doplní do slov osvojených v rámci tematických okruhů chybějící písmeno nebo písmena; ● pojmenuje osobu, zvíře nebo předmět na obrázku tím, že vybere z nabídky správné slovo a opíše je.	● Přítomný čas průběhový ● Přivlastňovací zájmena ● Rozkazovací způsob ● Slovesa <i>to be, have got, can</i> (věta oznamovací, věta tázací) ● Tázací příslovce <i>where</i> ● Tvorba otázky zjišťovací ● Výslovnost osvojených slov (výslovnost hlásek, slovní přízvuk) ● Výslovnost větných celků (rytmus, intonace) ● Základní číslovky 1 – 20	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
CJ-3-1-01	- vykonává pokyny učitele týkající se činností ve vyučovací hodině; - nakreslí dle pokynů učitele obrázek; - odpovídá krátce na jednoduché učitelovy otázky osobního charakteru (např. uvede své jméno, věk a oblíbené jídlo);	Typy textů: - Dialogy - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Monology - Písně - Pokyny - Řídky - Zadání úloh	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy) MKV – Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) EV – Základní podmínky života (principy hospodaření s přírodními zdroji) ČJS: Zdravá výživa a zdravý životní styl.
CJ-3-1-02	- pojmenuje osoby, zvířata a předměty, které si osvojil v rámci tematických okruhů; - reprodukuje písničky, řídky, krátké dialogy a jiné texty, které si ve výuce osvojil; - pozdraví, krátce se představí, zeptá se, jak se druhá osoba má, poděkuje a rozloučí se;	Tematické okruhy: - Anglofonní země - Barvy - Činnosti ve vyučování - Digitální technologie - Hračky - Jídlo - Lidské tělo - Londýn - Místnosti v domě, nábytek - Oblečení - Pozdravy - Představování - Přídavná jména popisující vzhled osob - Sporty - Škola, školní předměty a školní pomůcky - Vánoce	
CJ-3-1-03	- rozumí významu psaných slov a krátkých slovních spojení, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. určí, zda obrázek vyjadřuje význam slova); - rozumí významu psané jednoduché krátké věty (např. určí, zda obrázek vyjadřuje význam věty);		

	• rozumí obsahu psaného jednoduchého a krátkého textu (např. seřadí obrázky na základě děje); • rozumí jednoduchému zadání úlohy v učebnici nebo v pracovním sešitě; • čte tištěné i digitální texty;	• Volnočasové aktivity • Základní číslovky 1 – 20 • Zvířata	
• CJ-3-1-04	• rozumí významu mluvených slov a krátkých slovních spojení, která si osvojil v rámci tematických okruhů (např. vybere správný obrázek); • rozumí významu mluvené jednoduché krátké věty (např. vybere správný obrázek); • rozumí obsahu mluveného jednoduchého a krátkého textu (např. očísluje obrázky ve správném pořadí); • pracuje s multimediálními aplikacemi;	Jazykové prostředky: • Fonetické znaky • Pravopis osvojených slov • Předložky místa • Přítomný čas průběhový • Přivlastňovací pád • Rozkazovací způsob • Slovesa <i>to be, can, do, have got, like, want</i> (věta oznamovací kladná, záporná, věta tázací, krátká odpověď) • Tázací příslovce <i>how, how many a where</i> • Tázací zájmena <i>what, who, which, whose</i> • Vazba <i>there is</i> • Vazby <i>this is a let's</i> • Výslovnost (výslovnost hlásek, slovní přízvuk, rytmus, intonace)	
• CJ-3-1-05	• identifikuje psanou podobu mluveného slova, které si osvojil v rámci tematických okruhů (např. vybere z nabídky správnou psanou podobu mluveného slova);		
• CJ-3-1-06	• doplní do slov osvojených v rámci tematických okruhů chybějící písmeno nebo písmena; • pojmenuje osobu, zvíře nebo předmět na obrázku tím, že vybere z nabídky správné slovo a opíše je; • opíše z nabídky chybějící slova do textu; • opíše z nabídky správnou větu k obrázku.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
● CJ-5-1-01	- vykonává pokyny učitele týkající se činností ve vyučovací hodině; - odpovídá krátce na učitelovy jednoduché zjišťovací a doplňovací otázky osobního charakteru; - odpovídá krátce na učitelovy jednoduché zjišťovací a doplňovací otázky v rámci osvojených tematických okruhů;	Typy textů: - Dialogy - Emaily - Formuláře - Chat - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Monology - Písně - Pohlednice - Pokyny - Popisy - Říkaneky - Vypravování - Zadání úloh - Webové stránky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice anglicky mluvících národů Evropy a světa) MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) ČJL: Určování slovních druhů. M: Aritmetické operace s číslovkami 1 – 100. I: Klávesnice – orientace na klávesnici. Základní způsoby komunikace: email, chat. Bezpečnost na internetu. ČJS (PŘ): Počasí, grafy pro předpověď počasí. ČJS (PŘ): Společenstva organismů. ČJS (VL): Orientace na mapě.
● CJ-5-1-02	- identifikuje známá slova v jednoduchém textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - pracuje s multimediálními aplikacemi;		
● CJ-5-1-03	- vybere v textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v textu konkrétní informace nečíselné povahy; - identifikuje téma jednoduchého textu;		
MLUVENÍ			
● CJ-5-2-01	- používá konverzační fráze (pozdraví, zeptá se, jak se druhá osoba má, poděkuje, rozloučí se); - komunikuje s druhou osobou v rámci velmi jednoduchých dialogů týkajících se osvojených témat;	- Činnosti ve vyučování - Digitální technologie - Dopravní prostředky - Jídlo - Město (objekty ve městě, orientace na mapě) - Počasí - Povolání - Pozdravy - Představování - Rodina a domov	
● CJ-5-2-02	- sdělí základní osobní informace; - sdělí, jaké jídlo má/nemá rád; - sdělí, jakému sportu se věnuje; - sdělí, zda má/nemá doma zvíře;		

● CJ-5-2-03	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů;	- Sporty a jiné volnočasové aktivity - Určování času – hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce - Vánoce, Velikonoce - Zvířata	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
● CJ-5-3-01	- vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; - rozumí zadání úlohy v učebnici nebo v pracovním sešitu; - čte tištěné i digitální texty;	Jazykové prostředky: - Člen určitý a neurčitý - Fonetické znaky - Gerundium (po slovese <i>like</i>) - Neurčité číslovky <i>much</i> a <i>many</i>	
● CJ-5-3-02	- identifikuje známá slova v textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu a smyslu krátkých vět a jednoduchých souvětí vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - identifikuje téma jednoduchého textu;	- Podstatná jména (číslo) - Pořádek slov ve větě oznamovací - Pravopis osvojených slov - Předložky místa - Přídavná jména (2. stupeň) - Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Rozkazovací způsob - Slovesa <i>can</i> a <i>do</i> (věta oznamovací kladná, záporná, věta tázací, krátká odpověď) - Slovesa <i>to be</i> a <i>to have got</i> (věta oznamovací kladná, záporná, věta tázací, krátká odpověď) - Tázací a přivlastňovací zájmena - Tvorba otázky - Tvorba záporu - Vazba <i>there is/there are</i> - Výslovnost písmen anglické abecedy (spelování)	
PSANÍ			
● CJ-5-4-01	- napiše jednoduchý krátký email, ve kterém se představí; - píše na chatu o svých aktivitách;		
● CJ-5-4-02	doplní do jednoduché přihlášky osobní informace.		

		• Výslovnost (výslovnost hlásek, slovní přízvuk, rytmus, intonace) • Zájmena neurčitá (<i>some, any</i>) • Zájmena ukazovací (<i>this, these</i>) • Základní číslovky 1 – 100	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
● CJ-5-1-01	● vykonává pokyny učitele týkající se činností ve vyučovací hodině; ● odpovídá krátce na učitelovy jednoduché zjišťovací a doplňovací otázky osobního charakteru; ● odpovídá krátce na učitelovy jednoduché zjišťovací a doplňovací otázky v rámci osvojených tematických okruhů;	Typy textů: ● Adresy ● Dialogy ● Emaily ● Formuláře ● Komiksy ● Kreslené příběhy (seriály) ● Monology ● Písně ● Pokyny ● Popisy ● Řikanky ● Vypravování ● Zadání úloh ● Webové stránky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy) MKV – Multikulturalita (naslouchání druhým) ČJL: Osnova textu. M: Číslo a početní operace. I: Microsoft Word – psaní a formátování písma, práce s odstavcem, práce s obrázky. Vyhledávání na internetu. Základní způsoby komunikace: telefonování. ČJS (VL): Naše vlast, škola, lidé kolem nás. Mapa světa – názvy zemí.
● CJ-5-1-02	● identifikuje známá slova v jednoduchém textu; ● rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; ● rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; ● pracuje s multimediálními aplikacemi;		
● CJ-5-1-03	● vybere v textu konkrétní informace číselné povahy; ● vybere v textu konkrétní informace nečíselné povahy; ● identifikuje téma jednoduchého textu;		
MLUVENÍ			
● CJ-5-2-01	● používá konverzační fráze (pozdraví, zeptá se, jak se druhá osoba má, poděkuje, omluví se, rozloučí se); ● komunikuje s druhou osobou v rámci jednoduchých dialogů týkajících se osvojených témat;	Tematické okruhy: ● Bydlení (místnosti v domě, nábytek) ● Digitální technologie ● Každodenní činnosti ● Každodenní předměty ● Město (obchody, instituce) ● Názvy zemí ● Pozdravy ● Přídavná jména popisující vzhled osob a předmětů ● Rodina a domov	
● CJ-5-2-02	● sdělí základní osobní informace;		

	• sdělí, co se mu líbí/nelíbí a co má/nemá rád; • popíše, jak tráví volný čas; • popíše na základě osnovy, jak tráví Vánoce;	• Svátky • Sporty a volnočasové aktivity • Škola, vyučovací předměty a vybavení školní třídy • Určování času – hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Zvířata	
• CJ-5-2-03	• se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; • odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů; • komunikuje prostřednictvím telefonu o osvojovaných tématech;	Jazykové prostředky: • Člen určitý a neurčitý • Doplněvací otázky s tázacími výrazy <i>who, what, when, where, how, why</i>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• CJ-5-3-01	• vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; • rozliší podstatné a nepodstatné informace v jednoduchém textu; • rozumí zadání úlohy v učebnici nebo v pracovním sešitu; • čte tištěné i digitální texty;	• Fonetické znaky • Množné číslo podstatných jmen • Pořádek slov ve větě oznamovací a ve větě tázací • Pravopis osvojených slov • Předložky místa a času • Přídavná jména (postavení ve větě)	
• CJ-5-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu krátkých vět a jednoduchých souvětí vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; • identifikuje téma textu; • vyhledá významy neznámých klíčových slov v textu pomocí internetového zdroje;	• Přítomný čas prostý • Přivlastňovací pád • Přivlastňovací zájmena • Rozkazovací způsob • Slovesa <i>to be, to have got, can</i> (věta oznamovací kladná, záporná, věta tázací, plné a stažené tvary) • Vazba <i>there is/there are</i> • Výslovnost (výslovnost hlásek, slovní přízvuk, rytmus, intonace) • Výslovnost písmen anglické abecedy (spelování) • Základní číslovky 0 – 100	
PSANÍ			
• CJ-5-4-01	• napíše v textovém editoru jednoduchý krátký text, ve kterém popíše svůj pokoj;		

	• napíše v textovém editoru jednoduchý krátký text, ve kterém představí člena rodiny;		
• CJ-5-4-02	• doplní do digitální přihlášky osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby.		

6.3 Matematika

Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v *matematice* je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. Číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;
3. Geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka *matematiky* je spojena i s rozvíjením *finanční gramotnosti* žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení; Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty: úspory.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV): Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Přesahy a vazby:

1. roč. – ČJL, ČJS (PRV), AJ, VV;
2. roč. – ČJL, ČJS (PRV), AJ, ČSP;
3. roč. – ČJL, ČJS (PRV), AJ, ČSP, VV;
4. roč. – ČJL, ČJS (PŘ, VL), AJ, I, HV;
5. roč. – ČJL, AJ, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	5	5	5	5	5
Počet hodin – bilingvní sekce	4	4	5	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

K výuce matematiky je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, korespondenční semináře a programy podporující zájem žáků o matematiku (interaktivní výstavy, exkurze apod.). K rozvíjení matematické gramotnosti napomáhají i zájmové útvary.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvičkou řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišovat symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem;
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů;
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru;
- klade důraz na používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhadů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• M-3-1-01	• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;	• vod k učivu o přirozeném čísle • řirozená čísla 0-20	VV: Obrázky stejného druhu podle počtu. VDO – Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát (výchova k samostatnosti, k sebekontrolé, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost) OSV – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
• M-3-1-02	• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;	• Psaní číslic a čísel do 20 • Porovnávání čísel do 20, znaky nerovnosti	
• M-3-1-03	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose; • umí seřadit čísla do 20 podle velikosti; • zná význam méně, více, první, poslední apod.;	• Postavení čísel v číselné řadě • Číselná osa	
• M-3-1-04	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20; • umí zapsat, přečíst a vyřešit příklady na sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku;	• Sčítání a odčítání jednociferných čísel do 20 bez přechodu desítky • Sčítáním a odčítáním jednociferných čísel do 20 s přechodem přes desítku	
• M-3-1-05	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;	• Jednoduché slovní úlohy	VV: Znázornění slovní úlohy. ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. EV – Vztah člověka k prostředí (výchova k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-3-2-01	• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;	• Den, hodina	ČJS (PRV): Jednotky času.

• M-3-2-02	• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;	• Posloupnosti čísel do 20 • Doplnění jednoduchých tabulek	
GEOMETRIE V PROSTORU			
• M-3-3-01	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci;	• Seznámení s rovinnými útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Seznámení s jednoduchými tělesy: krychle, kvádr, koule	VV: Užití barev.
• M-3-3-02	• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	• Měření pomocí papírku • Porovnávání velikosti útvarů odhadem, překrýváním • Čtvercová síť	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• M-3-1-01	• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;	• řirozená čísla v oboru do 100 • očitání do 100 po jedné, po desítkách	AJ: Počítání do deseti. ČSP: Výroba papírových mincí a bankovek. ČJS (PRV): Zacházení s penězi. OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků) EV – Vztah člověka k prostředí – Náš životní styl (spotřeba věcí)
• M-3-1-02	• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;	• Psaní číslic a čísel do 100 • Porovnávání čísel do 100, znaky nerovnosti	
• M-3-1-03	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose;	• Postavení čísel v číselné řadě • Orientace na číselné ose	
• M-3-1-04	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100; • chápe záměnu sčítanců při sčítání • zná význam závorek a počítá příklady s nimi; • zná naše mince a bankovky • počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100 Kč;	• Sčítání a odčítání jednociferných čísel do 100 s přechodem přes desítku • Sčítání a odčítání dvouciferných čísel do 100 s přechodem přes desítku • Příprava na násobení • Násobení dvěma, třemi, čtyřmi, pěti • Příprava na dělení • Dělení dvěma, třemi, čtyřmi, pěti • Automatizace násobení a dělení • Počítání s penězi	
• M-3-1-05	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;	• Matematizace reálné situace	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-3-2-01	• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;	• Měsíc, den, hodina • Poznávání hodin	ČJS (PRV): Jednotky času, určování času
• M-3-2-02	• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;	• Posloupnosti čísel do 100 • Doplňování jednoduchých tabulek • Jednoduché matematické řetězce	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• M-3-3-01	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci; • zná pojem bod, přímka, čára, úsečka; • narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky; • zná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou;	• Bod, přímka, úsečka • Seznámení s rovinnými útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Seznámení s jednoduchými tělesy: krychle, kvádr, koule	
• M-3-2-02	• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky; • umí změřit úsečku; • porovná úsečky podle velikosti.	• Práce s pravítkem • Měření na cm a mm • Čtvercová síť	ČSP: Znázorňování a modelování těles, skládání předtištěných těles z papíru

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• M-3-1-01	• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;	• přirozená čísla do 1 000	AJ: Počítání do dvaceti. OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)
• M-3-1-02	• zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;	• Číselný obor 0 – 1 000 • Psaní číslic a čísel do 1 000 • Rozklad čísla v desítkové soustavě • Porovnávání čísel do 1 000, znaky nerovnosti • Nácvik zaokrouhlování na desítky a stovky v oboru do 1 000 • Rozpoznávání sudých a lichých čísel	
• M-3-1-03	• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích; • využívá číselnou osu k porovnání čísel na číselné ose;	• Číselná osa • Postavení čísel v číselné řadě	
• M-3-1-04	• rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce; • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta; • sčítá a odčítá písemně, zná pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl;	• Zápis čísla v desítkové soustavě • Sčítání a odčítání v daném oboru • Násobilka 6, 7, 8, 9 a 10 • Nejbližší nižší a vyšší násobek čísla • Určování neúplného podílu a zbytku v jednoduchých případech • Nácvik písemného násobení dvojčíferných a trojčíferných čísel jednocíferným činitelem	
	• násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobílek;		ČJS (PRV): Měření veličin EV – Vztah k prostředí (výchova k životnímu prostředí)

	• násobí z paměti dvojčíselná čísla jednocíselným činitelem mimo obor malé násobilky; • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; • používá závorky při výpočtech;		
• M-3-1-05	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;	• Jednoduché slovní úlohy • Užití vztahů o n-více, o n-méně • Užití vztahů n-krát více, n-krát méně	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-3-2-01	• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času; • využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života;	• Práce s údaji (jízdní řád – zjednodušený model)	ČJS (PRV): Měření.
• M-3-2-02	• popisuje a eviduje jednoduché závislosti z praktického života;	• Teplota, teploměr, stupeň celsia	ČJS (PRV): Měření.
• M-3-2-03	• čte a sestavuje tabulky násobků; • doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání;	• Tabulka jako nástroj pro řešení úloh	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• M-3-3-01	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci; • třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání;	• Rozlišování rovinných útvarů od těles • Polopřímky, opačné polopřímky • Čtverec, obdélník – strany, vrcholy, vztahy stran • Trojúhelník – Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný), vrcholy, strany • Kruh, kružnice • Tělesa	ČSP: Vystřihování a modelování geometrických tvarů a těles.

• M-3-3-02	• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky; • zná jednotky délky mm, cm, dm, m; • umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách; • určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;	• Určení obvodu jednoduchých obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník) • Délka úsečky • Porovnávání délek úseček	
• M-3-3-03	• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	• Znázornění ve čtvercové síti jednoduchých souměrných útvarů v rovině	VV: Užití osově souměrnosti.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;	omutativnost asociace	ČJS (VL): Lidé a čas – časová přímka OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků) ČJS (PŘ): Porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
M-5-1-02	- čte a zapisuje čísla v daném oboru; - počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; - sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); - používá římské číslice při zápisu čísel;	- Číselný obor 0 - 1 000 000 - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - Porovnávání čísel do 1 000 000, znaky nerovnosti - Rozpoznávání sudých a lichých čísel - Římské číslice - Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje	
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky;	- Zaokrouhlování čísel - Odhad a kontrola výsledku - Práce s kalkulatorem	
	provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením);		

	provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru;		
M-5-1-04	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“;	- Matematizace reálné situace - Jednoduché slovní úlohy - Užití vztahů o n- více, o n- méně - Užití vztahů n-krát více, n-krát méně	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)
M-5-1-05	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku	- Celek, část, zlomek - Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin z celku	HV: Předtaktí, zápis délky taktů pomocí zlomků. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)
M-5-1-06	porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin);	Čítatel, jmenovatel, zlomková čára	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01	provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty);	Zásady sběru a třídění dat	AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků. ČJS (PŘ): Porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
M-5-2-02	- používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; - využívá pro uspořádání získaných dat tabulku - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	- Strukturovaná tabulka - Sloupkové diagramy - Práce s daty v elektronické podobě	I: Práce s tabulkovým editorem, zpracování dat VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01	- dodržuje zásady rýsování; - narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; - narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík;	- Zásady rýsování - Rýsování jednoduchých rovinných útvarů - Čtvercová síť	

	• narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti;		
• M-5-3-02	• měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovnává úsečky podle délky; • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;	• Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr • Délka úsečky • Porovnávání délek úseček • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod mnohoúhelníku • Určení obvodu jednoduchých obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník)	
• M-5-3-03	• sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; • určí vzájemnou polohu přímek v rovině;	• Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice, uhlopříčky	
• M-5-3-04	• určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku a obsahy porovná; • používá základní jednotky obsahu bez vzájemného převádění;	• Jednotky obsahu: mm², cm², dm², m²	
• M-5-3-05	• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	• Osová souměrnost rovinného útvaru	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-5-4-01	• využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	• Řešení úloh úsudkem • Číselné a obrázkové řady	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků) Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-02	- čte a zapisuje čísla v daném oboru; - počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; - porovnává čísla a znázorňuje je na číselné ose a jejích úsecích; - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; - písemně odčítá dvě přirozená čísla; - písemně násobí až čtyřciferným činitelem; - písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru);	- Číselný obor 0 – miliarda - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení	AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)
M-5-1-03	- zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; - provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru;	Zaokrouhlování	
M-5-1-04	řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace;	Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)

• M-5-1-05	• vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny;	• Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	
• M-5-1-06	• sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje;	• Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	
• M-5-1-07	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života; • přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo; v kruhovém diagramu • porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin;	• Desetinné číslo • Zápis desetinných čísel • Desetinná čárka • Desetina, setina • Porovnávání desetinných čísel • Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
• M-5-1-08	• znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100; • nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě;	• Číselná osa (kladná a záporná část) • Měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – Vztah člověka k prostředí (globální oteplování)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-5-2-01	• vyhledává, sbírá a třídí data; • zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií • rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém • získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji • využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma • navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií • posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	• Statistické údaje a jejich reprezentace • Práce s doporučenými digitálními zdroji • Třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií • Základy práce s daty v tabulkovém procesoru	AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí I: Práce s tabulkovým editorem, vyhledávání a zpracování dat MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení medializovaných sdělení)

• M-5-2-02	• zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta;	• Soustava souřadnic • Kruhový diagram • Finanční produkty: úspory	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• M-5-3-01	• při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů;	• Konstrukce čtverce a obdélníku • Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
• M-5-3-03	• sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;	• Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
• M-5-3-04	• určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a obsahy porovná;	• Složené obrazce ve čtvercové síti • Povrch kvádru • Povrch krychle	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-5-4-05	• ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je.	• Magické čtverce, pyramidy, sudoku	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.

6.4 Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů – *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás*, *Lidé a čas*, *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví*. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Pozornost je proto věnována i tématům: *Dopravní výchova*, *Finanční gramotnost*, *Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí*, *Zdraví a Korupce*. Vzdělávací oblast rovněž uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

1. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

2. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

3. V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

4. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

5. V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování První pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Tematické okruhy (1 – 5) jsou v 1. období prvního stupně realizovány v předmětu *Prvouka*.

Ve 2. období prvního stupně jsou tematické okruhy 1., 2 a 3 využity jako základ pro předmět *Vlastivěda*, tematické okruhy 4 a 5 pro předmět *Přírodověda*. V kódech očekávaných výstupů vyučovacích předmětů *Prvouka*, *Přírodověda* a *Vlastivěda* je v souladu s RVP ZV ponecháno označení ČJS. V odkazech na mezipředmětové souvislosti je označení blíže specifikováno, a to ČJS (PRV), ČJS (PŘ) a ČJS (VL).

Charakteristika vyučovacího předmětu: Prvouka

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk, jeho zdraví a bezpečí

Do vzdělávacího obsahu *Prvouky* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ;

Enviromentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	0	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, ve 45minutových vyučovacích hodinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů nebo skupinového vyučování. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek, rovněž práce s knihou a texty na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka *Prvouky* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé *Prvouky* k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, operovat s obecnými symboly a znaky, učí žáky vytvářet komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy;
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k vyvozování závěrů pro budoucnost;
- uplatňuje individuální přístup k žákovi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných poznatků k řešení vzniklých problémů a zodpovědnému rozhodování;
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problému.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na kulturní úroveň komunikace;
- vede žáky k rozvíjení slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování osvojovaných skutečností;
- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří situace, při kterých si žáci mohou pomáhat;
- vede žáky ke spolupráci v týmu a plnění povinností a společných úkolů;
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- podporuje pozitivní chování a jednání;
- vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturami a prostředím, k plnění povinností;
- vyžaduje dodržování pravidel, společenských norem a zákonů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce;
- utváří pracovní návyky v jednoduchých samostatných a týmových činnostech;
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok;
- vede žáky ke třídění odpadu;
- vede žáky k odpovědnosti za své jednání.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací v doporučených elektronických zdrojích;
- využívá digitální technologie pro zkvalitnění výuky žáků;
- vede žáky k využívání výukových softwarů vedoucích k procvičení a upevnění osvojených znalostí;
- vede žáky k dodržování základních pravidel a bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Prvouka Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01	- žák uvede adresu svého bydliště; - zná název školy; - zná jméno třídního učitele; - pojmenuje nástrahy v nejbližším okolí;	Domov a škola	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem, já jako zdroj informací)
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	- vyjmenuje členy rodiny, uvede nejužší příbuzenské vztahy; - vyjmenuje pravidla slušného chování, která užívá ve škole a v rodině;	- Rodina - Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	ČJL: Vyprávění podle obrázkové osnovy. OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (vztahy a naše třída, chování podporující dobré vztahy)
ČJS-3-2-02	zná povolání svých rodičů, pojmenuje ostatní povolání, chápe potřebu vybraných povolání;	Zaměstnání	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost)
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	vyjmenuje části dne, přiřazuje činnosti k režimu dne, určuje celou hodinu, vyjmenuje roční období;	Denní režim, hodiny, kalendář	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrá organizace času, zvládání stresových situací)
ČJS-3-3-03	ví, kdy má narozeniny a svátek, vysvětlí, jaký je rozdíl mezi nimi, přiřadí lidové zvyky k ročním obdobím;	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, lidové zvyky	MKV – Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	popíše změny v přírodě v závislosti na ročním období	Živočichové	EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje)
ČJS-3-4-02	pozná nejznámější přírodniny podle jejich třídícího znaku, uvede příklad známého organismu v lokalitě;	Rostliny, houby, živočichové	

• ČJS-3-4-03	• na základě jednoduchých pokusů určuje nejznámější látky, jejich společné a rozdílné vlastnosti;	• Látky a jejich vlastnosti	EV – Vztah člověka k prostředí (způsoby řešení a využívání odpadového hospodářství, náš životní styl)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• ČJS-3-5-01	• vyjmenuje části těla, dodržuje základní hygienická pravidla a návyky;	• Lidské tělo, péče o zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích) TV: Činnosti ovlivňující zdraví
• ČJS-3-5-02	• určí vhodná místa pro hru a trávení volného času; • uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa;	• Vhodná a nevhodná místa pro hru • Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky	
• ČJS-3-5-03	• ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 158, 150, 155;	• Čísla tísňového volání	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
• ČJS-3-5-04	• dbá pokynů dospělých při mimořádných událostech.	• Mimořádné události	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Prvouka Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• ČJS-3-1-01	• popíše cestu do školy, rozezná a popíše možné nástrahy;	• Okolí bydliště a školy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
• ČJS-3-1-02	• popíše, co se změnilo v nejbližším okolí;	• Město, místní krajina	
LIDÉ KOLEM NÁS			
• ČJS-3-2-01	• vyjmenuje příslušníky rodiny, popíše život ve své rodině; • respektuje spolužáky, jejich přednosti, nedostatky a přirozené odlišnosti;	• Příbuzenské a mezigenerační vztahy • Soužití lidí, mezilidské vztahy	MKV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) MKV – Lidské vztahy (právo udržovat tolerantní vztahy, předsudky a vžité stereotypy) ČJL: Vyprávění (Rodina)
• ČJS-3-2-02	• vysvětlí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;	• Práce fyzická, duševní, zaměstnání	
LIDÉ A ČAS			
• ČJS-3-3-01	• pozná hodiny (půl, čtvrt, celá), aktivně pracuje s pojmenováním měsíců, zná aktuální kalendářní rok, rozlišuje události v minulosti, přítomnosti a minulosti;	• Určování času	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrá organizace času, zvládání stresových situací)
• ČJS-3-3-03	• vyjmenuje a časově zařadí lidové zvyky;	• Lidové zvyky	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• ČJS-3-4-01	• charakterizuje změny počasí v průběhu roku, popíše změny v přírodě během jednotlivých	• Kalendář, roční období, počasí	

	ročních období;		
• ČJS-3-4-02	• rozliší jednotlivé skupiny živé přírody, vyjmenuje příklady výskytu organismů ve společenstvech;	• Živá příroda, přírodní společenstva	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• ČJS-3-5-01	• dodržuje denní režim a pravidla hygieny, rozlišuje zdravou a nezdravou stravu;	• Režim dne, hygienické návyky, zdravá strava	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo)
• ČJS-3-5-02	• určí vhodná místa pro hru a trávení volného času; zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit; • uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa;	• Osobní bezpečí, vhodná a nevhodná místa pro hru • Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky	
• ČJS-3-5-03	• předvídá a správně vyhodnocuje situace; • ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 158, 155, 150;	• Zásady bezpečného chování • Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, dovednosti komunikace)
• ČJS-3-5-04	• postupuje podle pokynů dospělých při mimořádných událostech.	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Prvouka Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• ČJS-3-1-02	- začlení svou obec (Ostravu) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, zná významné budovy a některé významné osobnosti; - určení polohy obce podle světových stran;	Město, místní krajina	
LIDÉ KOLEM NÁS			
• ČJS-3-2-01	na modelové situaci uvede příklady řešení konfliktů ve třídě, vyjmenuje a aplikuje pravidla slušného chování;	Pravidla slušného chování	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, problémy v mezilidských vztazích)
LIDÉ A ČAS			
• ČJS-3-3-02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu;	- Regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	ČJ: Místní pověsti
• ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost;	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, ochrana přírody a památek)
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• ČJS-3-4-02	- objasní význam živé a neživé přírody pro člověka; - zařadí jednotlivé přírodniny do	Živá a neživá příroda	EV – Základní podmínky života (ekosystémy), Vztah člověka k prostředí (naš region)

	přírodních společenstev; • určí a roztřídí vybrané přírodniny podle znaků;		
• ČJS-3-4-03	• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek; • na základě pokusu stanoví vlastnosti látek a určuje hmotnost, objem, délku a teplotu;	• Látky a jejich vlastnosti, měřidla a veličiny, porovnávání látek a měření veličin s využitím digitálních technologií • Plánování a záznam jednoduchých pokusů	M: Užívání jednotek času, délky, hmotnosti a objemu
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• ČJS-3-5-01	• využívá elementární znalosti o lidském těle ve prospěch svého zdraví; • dodržuje zdravý životní styl a správnou výživu, pitný režim, dbá na osobní hygienu;	• Lidské tělo, stavba těla, základní funkce a potřeby • Péče o zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika)
• ČJS-3-5-02	• vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky); • v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakty se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany;	• Zásady bezpečného chování, ochrana osob • Pravidla při práci s digitálními technologiemi	
	• prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty; • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá;	• Dopravní výchova	

	• charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy na při akcích školy je uplatňuje;		
• ČJS-3-5-03	• v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky; • dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji;	• Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)
• ČJS-3-5-04	• dbá pokynů dospělých při mimořádných událostech.	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

Charakteristika vyučovacího předmětu: Přírodověda

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Obsah učiva z *přírodopisu* ve 4. a 5. ročníku se skládá ze dvou tematických okruhu:

1. Rozmanitost přírody
2. Člověk, jeho zdraví a bezpečí

Do vzdělávacího obsahu *Přírodovědy* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchovy (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj;

Environmentální výchova (EV) – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

Přesahy a vazby:

4. roč. – ČJL, M, I, ČJS (VL), ČSP, VV;

5. roč – ČJL, I, TV, ČSP.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách ve 45minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá frontálně a skupinově. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Při výuce jsou využívány různé didaktické prostředky – interaktivní tabule, výukové programy, encyklopedie, odborná literatura. Nezbytnou součástí naplňování cílů předmětu jsou přírodovědné vycházky a exkurze. Dopravní výchova je realizována na dopravním hřišti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka *Přírodopisu* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k osvojení a užívání základních pojmů;
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu;
- motivuje žáky vhodnými způsoby, metodami k efektivnímu učení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence řešení problémů:

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volby různých postupů;
- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami;
- učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech a k pojmenování pozorovaných skutečností;
- učí žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných;
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- umožňuje žákům pozorovat a experimentovat;
- vede žáky ke správnému používání pomůcek, vybavení a techniky;
- pomáhá žákům utvořit pracovní návyky v samostatné i týmové práci;
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě;
- učí žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, vede je k tolerantnímu chování;
- vede žáky k správnému chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Přírodověda Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01	- vyjmenuje podmínky nutné k životu; - objasní význam jednotlivých složek neživé přírody; - popíše koloběh vody v přírodě; - vysvětlí proces vzniku půdy; - rozliší krajinu přírodní a krajinu výrazně ovlivněnou činností člověka;	- Podmínky života na Zemi – sluneční záření, voda a koloběh vody, vzduch, půda a její vznik - Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti - Význam jednotlivých složek neživé přírody pro živé organismy - Terénní exkurze – vliv člověka na krajinu	EV – Základní podmínky života (voda, sluneční záření, půda, vzduch); Vztah člověka k prostředí (naše město, životní styl, prostředí a zdraví, ekologický problém)
ČJS-5-4-07	- založí jednoduchý pokus; - naplánuje a zdůvodní postup provedení pokusu; - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu; - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií;	- Rostliny – životní potřeby a projevy - Životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií	ČSP: Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen, pokusy a pozorování I: Zpracovávání dat
	změří hmotnost tělesa na vahách (v g a kg), objem odměrným válcem (v ml a l) a teplotu teploměrem (°C), čas hodinkami a stopkami;	Porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	M: Užívání jednotek hmotnosti, objemu a času
ČJS-5-4-03	- popíše význam rostlin, hub a živočichů v přírodě i pro člověka; - vysvětlí pojem společenstvo organismů; - charakterizuje některá společenstva – společenstva lesa, vod a bažin, luk, polí a společenstva v okolí lidských obydlí;	- Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy - Společenstva organismů – společenstva lesa, vod a bažin, luk, polí a společenstva v okolí lidských obydlí - Terénní exkurze – společenstva organismů v regionu	EV – Ekosystémy (les, pole, louka, bažina, vodní zdroje, lidské obydlí) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog, otevřená komunikace); Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností, organizování práce skupin)

	• zařadí nejběžnější zástupce rostlin, hub a živočichů do jednotlivých společenstev; • objasní přizpůsobení konkrétních druhů rostlin či živočichů svým životním podmínkám; • svými slovy vysvětlí pojmy potravní řetězec, dravec a kořist, býložravec, masožravec a všežravec; • uvede příklady potravních řetězců v jednotlivých společenstvech; • v průběhu exkurze rozezná jednotlivá společenstva;		VV: Barva a přírodní formy
• ČJS-5-4-04	• popíše stavbu těla, průběh a způsob života některých zástupců rostlin, hub a živočichů; • pojmenuje nejběžnější zástupce rostlin, hub a živočichů; • třídí rostliny na dřeviny (keře, listnaté stromy, jehličnaté stromy) a byliny; • zařazuje živočichy do skupin: bezobratlí živočichové, obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci); • využívá při určování organismů jednoduché klíče a atlasy; • pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií;	• Rostliny, houby, živočichové – průběh a způsob života, výživa, stavba těla • Terénní exkurze – společenstva organismů • Životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií	ČJL: Popis živočicha I: Zpracovávání dat OSV – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti (řešení problémů)
• ČJS-5-4-05	• vyjmenuje zásady ohleduplného chování při pobytu v přírodě; • vysvětlí některé důvody, proč chránit přírodu; • najde a popíše konkrétní příklady vlivu člověka na krajinu a zdraví lidí v místě exkurze; • roztřídí jednotlivé vlivy na pozitivní a negativní;	• Terénní exkurze – vliv člověka na krajinu • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	ČJS (VL): Chráněné oblasti ČR OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (dovednosti pro učení) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině, ochrana přírody a památek)

	• diskutuje ve skupině o tom, jak činnosti člověka ovlivňují životní prostředí; • navrhne konkrétní možnosti, jak by sám mohl přispět ke zlepšení životního prostředí ve svém okolí; • popíše systém třídění a nakládání s odpadem ve městě (Ostravě); • vysvětlí význam a zásady třídění odpadů; • roztřídí konkrétní odpadky do příslušných kontejnerů;		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• ČJS-5-5-03	• uvědoměle rozděluje svůj čas pro jednotlivé aktivity během dne; • sestaví svůj denní režim s ohledem na své okolí;	• Pracovní den žáka – střídání učení (zátěže) a odpočinku (zábava, pohybový režim)	
• ČJS-5-5-06	• zná běžná onemocnění, ví, jak se má v případě onemocnění s ohledem na své okolí chovat, ví, jak se má chránit přenosu běžných nemocí, umí si změřit teplotu; • zná základní živiny a jejich význam v organismu – bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, nerostné látky; • sestaví jednoduchý jídelníček podle zásad zdravé výživy; • dodržuje pitný režim; • zná prostředky osobní hygieny, respektuje hygienu odívání; • vytvoří vlastní návrh propagující zdravý životní styl; • kriticky zhodnotí vliv reklam v souvislosti s platnými zásadami zdravé výživy;	• Péče o zdraví – nemoci a jejich příznaky, přenos a prevence, zásady zdravé výživy (zdroje bílkovin, tuků, cukrů, vitamínů a minerálů, denní množství potravin a tekutin), osobní a intimní hygiena, hygiena odívání, prostředky osobní hygieny, správné držení těla, otužování, vliv reklamy	ČSP: Jednoduché pokrmy (snídaně, přesnídávka, studená kuchyně, nápoje)
• ČJS-5-5-04	• rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, odhalí možná rizika;	• Vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí	

	• ví, jak se má chovat v sociálním kontaktu s vrstevníky; • zná práva dítěte, rozpozná jednání a chování porušující základní lidská práva; • zná nebezpečná místa a situace (dopravní prostředky, výtah, schodiště, sklep); • ví, že někteří lidé využívají manipulativního jednání k dosažení svého záměru; • ví, jak se má v případě osobního ohrožení chovat (útěk, křik, lest, nečekaný protiútok aj.); • ví, že se má svěřit důvěryhodné dospělé osobě, zná adresy a telefonní čísla odborných institucí; • v modelové situaci předvede způsob chování v různých krizových situacích;	• Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí	
		• Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
	• popíše, jak se v případě nebezpečí zachová;	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry a povodně (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru a povodně); integrovaný záchranný systém	
	• uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá; • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje; • v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech města, v neznámých místech mimo město) a určuje vhodný způsob bezpečného chování;	• Výbava jízdního kola a cyklisty, bezpečná jízda • Dopravní značky a jejich respektování • Zásady chování v krizových situacích • Vztahy mezi účastníky silničního provozu • Bezpečnost v prostředcích hromadné dopravy	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, respektování, pomoc)

• ČJS-5-5-05	• žák vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.) • vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky; • uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií • ví, že se prostřednictvím elektronických médií může dostat do kontaktu s deviantní osobou; • v modelových situacích předvede dovednost, jak odmítnout cigarety, alkohol a jiné návykové látky; • v modelové situaci zaměřené na komunikaci prostřednictvím elektronických médií předvede rázné odmítnutí cizího člověka v souvislosti s ochranou vlastní osoby; • v modelové situaci zaměřené na nácvik komunikace na tísňovou linku předvede simulovaný telefonický rozhovor;	• Návykové látky a zdraví – návykové látky, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, závislost a odmítání návykových látek • Přivolání pomoci v případě fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • Péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí	I: Hygiena práce u PC, ergonomie pracovního místa, bezpečnost v on-line prostředí
• ČJS-5-5-07	• charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním; • v modelové situaci určí život ohrožující zranění; • v modelové situaci ošetří drobná zranění a zajistí lékařskou pomoc.	• Úrazy a poranění • První pomoc • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání • Prevence úrazů	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Přírodověda Ročník: 5			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
● ČJS-5-4-01	● objasní propojenost prvků živé a neživé přírody; ● odliší horninu od nerostu; ● třídí nerosty na kovové (drahé kovy a železné rudy) a nekovové; ● třídí horniny na vyvřelé, usazené a přeměněné; ● rozpozná vybrané nerosty (sůl kamennou, křemen) a horniny (žulu, čedič, pískovec, vápenec, mramor); ● zná nerostné suroviny, které se využívají pro výrobu energie; ● na základě obrazového či textového materiálu vysvětlí dopad činnosti člověka na vzhled přírody;	● Neživá příroda a život – kyslík, světlo, teplo, voda a půda jako zdroj živin ● Nerosty a horniny, půda – hospodářsky významné horniny a nerosty ● paliva (pevná, kapalná, plynná), alternativní zdroje	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog, otevřená, pozitivní komunikace); Kooperace a kompetice (práce skupin, rozvoj individuálních a sociálních dovedností) EV - Základní podmínky života (sluneční záření, voda, vzduch, půda)
● ČJS-5-4-02	● na základě obrazového materiálu popíše postavení Země ve vesmíru; ● za použití obrázků vysvětlí střídání dne a noci a střídání čtyř ročních období; ● objasní rozdíly v postavení Země a Slunce v různých ročních obdobích;	● Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	
● ČJS-5-4-03	● osvojí si pojmy počasí, podnebí; ● pojmenuje, charakterizuje jednotlivá podnebná pásma; ● na základě pozorování vzhledu, způsobu života a výživy dokáže třídit živočichy a rostliny; ● zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií;	● Rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebná pásma podnebí a počasí ● Přizpůsobivost živočichů a rostlin ● životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií	EV – Ekosystémy (moře, tropické deštné pralesy, savana, pouště, polární oblast) I: Zpracovávání dat

• ČJS-5-4-04	- třídí organismy dle diakritických znaků; - rozliší rostliny na výtrusné a semenné, živočichy na bezobratlé a obratlovce a umí svá určení zdůvodnit; - určuje některé zástupce bezobratlých obratlovců; - využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu;	- Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - Třídění rostlin – sinice a řasy, výtrusné rostliny, semenné rostliny, krytosemenné rostliny, nahosemenné rostliny, houby - Třídění živočichů – obratlovci, bezobratlí živočichové - Rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	ČJL: Popis živočicha. I: Zpracovávání dat
• ČJS-5-4-05	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě; - rozlišuje aktivity, které mohou prostředí zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	EV – Vztah člověka k přírodě (nerovnoměrnost života na Zemi, prostředí a zdraví) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit, ochrana přírody a kulturních památek)
• ČJS-5-4-07	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu; - pozná a popíše některé laboratorní pomůcky; - použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech; - dodrží pracovní postup; - provede stručný a přehledný záznam o pokusu a popíše výsledek pokusu; - dodrží bezpečnost práce během experimentování;	Jednoduché pokusy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• ČJS-5-5-01	- určí a pojmenuje části lidského těla; - uvede příklady orgánových soustav;	Lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, psychika, zdraví, sebepojetí)

	- rozliší pozitivní a negativní vlivy na své vlastní zdraví a uvede příklady ze života; - pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nadváha, stres, neléčené nemoci, závislosti apod.);		
ČJS-5-5-02	- chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života; - určí, kterými etapami prošel, kterou právě prožívá a stručně je charakterizuje; - podle slovní charakteristiky rozpozná jednotlivé etapy lidského života;	- Základy lidské reprodukce, vývoj jedince - Partnerství, manželství, rodičovství, rodina	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie, podpora, pomoc)
ČJS-5-5-03	- rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům; - navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne; - zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí; - objasní důležitost zdravého životního stylu;	Denní režim	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání, organizace vlastního času)
ČJS-5-5-06	- vysvětlí význam pravidelných preventivních zubních prohlídek a preventivních prohlídek u praktického či dětského lékaře; - uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu; - rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci, které je zvykem označovat jako „zdravé“, a potraviny nevhodné k časté konzumaci; - zdůvodní, proč by v potravě člověka mělo být hodně ovoce a zeleniny; - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky; - sestaví zásady, jak se chovat k handicapovaným lidem;	Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, skladba stravy, pitný režim, pohybový režim, osobní, intimní a duševní hygiena, nemoci přenosné a nepřenositelné	TV: Výchova ke zdraví (hygiena zdraví) ČSP: Jednoduché pokrmy OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování; etická stanoviska – zaměřeno na pomoc a podporu lidem s mentálním nebo smyslovým postižením)

● ČJS-5-5-05	● vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.); ● vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky; ● uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog; ● ví, že se prostřednictvím elektronických médií může dostat do kontaktu s deviantní osobou; ● předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek a způsob komunikace s neznámou osobou;	● Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, etika (analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování)
● ČJS-5-5-04	● zná práva dítěte, rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví, ví, že se má v případě nesnázi svěřit důvěryhodné dospělé osobě (rodič, učitel, linka důvěry); ● navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů; ● popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život; ● uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá; ● v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech města, v neznámých místech mimo město) a určuje vhodný způsob bezpečného chování;	● Bezpečné chování, šikana, týrání, sexuální a jiná zneužívání, brutalita a jiné formy násilí ● Postup v případě ohrožení zdraví – způsob chování ● Přivolání pomoci v případě ohrožení duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, způsob volání ● Postup v případě mimořádné situace – požár, povodně, tornádo, ropná havárie, únik nebezpečné látky (varovný signál, evakuace) ● Postup v případě jiných mimořádných událostí – propadnutí na ledu ● Integrovaný záchranný systém ● Shrnutí pravidel bezpečného chování chodce, osoby přepravované v dopravních prostředcích ● Vztahy mezi účastníky silničního provozu, vyhodnocování dopravních situací ● Výbava jízdního kola a cyklisty, bezpečná jízda ● Základní ochranné prvky v silniční dopravě	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (lidská práva jako regulativ vztahů); Morální rozvoj – Řešení a rozhodovací dovednosti (řešení krizových situací)

		• Postup v případě mimořádné situace – dopravní nehoda	
• ČJS-5-5-07	• uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a dokáže se rozhodnout, v jakém případě je má užít; • předvede simulovaný telefonický rozhovor – přivolání záchranné služby; • z lékárničky vybere potřebný materiál k ošetření drobného poranění; • v modelové situaci popíše nebo předvede ošetření drobných poranění	• Úrazy a poranění • První pomoc • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického zdraví a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání • Prevence úrazů	ČJL: Popis pracovního postupu – 1. pomoc

Charakteristika vyučovacího předmětu: Vlastivěda

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu *Vlastivěda* je tvořen tematickými okruhy:

1. Místo, kde žijeme;
2. Lidé kolem nás;
3. Lidé a čas.

Do vzdělávacího obsahu *Vlastivěda* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj, Morální rozvoj;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ;

Environmentální výchova (EV) – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí;

Přesahy a vazby:

4. roč. – ČJL, AJ, M, I, HV;

5. roč. – ČJL, AJ, M, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2-1	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, v 45minutových vyučovacích hodinách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Vedle frontální výuky je uplatňováno skupinové vyučování, integrovaná a projektová výuka. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy historických expozic, výstav, muzeí a kulturních památek. Ve výchovně-vzdělávacím procesu převažuje práce s knihou zaměřená na vyhledávání informací, jejich třídění a systemizaci a aktivizační metody.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka *Vlastivědy* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé vlastivědy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k osvojení a užívání základních pojmů;
- umožňuje přístup k různým pramenům – k odborné literatuře a internetovým textům;
- učí žáky vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie;
- učí žáky samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů a logicky je propojovat,

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky, aby rozpoznali problém, promysleli a naplánovali způsob řešení a prakticky ověřili jeho správnost;
- vede žáky k tomu, aby dokázali převzít odpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

vede žáky, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory logicky, souvisle a výstižně,
učí žáky rozumět různým typům textů a záznamům, přemýšlet o nich a tvořivě je využívat;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k rozvoji kooperace ve skupině, učí je podílet se na kvalitě společné práce, oceňovat zkušenosti druhých, přijímat různá hlediska a čerpat poučení z jednání jiných lidí;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky bude respektovat přesvědčení druhých lidí a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot;
- učí žáky orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění záměru a k jeho realizaci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Vlastivěda Ročník: 4			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu;	omov, prostředí domova, orientace v místě bydliště	ČJL: Stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, vlastní jména, komunikační a slohová výchova AJ: Můj domov
• ČJS-5-1-02	- určí světové strany podle přírodních jevů; - za pomoci kompasu zorientuje mapu a určí světové strany; - vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě;	Orientace v krajině	
• ČJS-5-1-03	- rolišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky;	- Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, podnebí a počasí, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální – lokální ekologický problém, příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) EV – Vztah člověka k prostředí (výchova k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí)
• ČJS-5-1-04	- zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky; - s využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí; - navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral; - z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast;	Ostravsko – povrch, vodstvo, povodí, zemědělství, průmysl, nerostné suroviny, chráněná území, kultura	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí)

	seřadí informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnotech apod.) daného regionu podle četnosti;		
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích;	Cestování	
ČJS-5-1-06	- zná jméno prezidenta České republiky a jejího premiéra; - zná oficiální název České republiky a správně ho píše; - seznámí se státním uspořádáním České republiky, státními symboly a demokracií v České republice;	Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, způsob a řízení našeho státu, volby, státní symboly	HV: Vokální činnost, hymna České republiky VDO – Občanská společnost a škola – Občan, občanská společnost a stát (formy podílu občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);	- Žakovská samospráva jako modelová situace - Základní lidská práva a práva dítěte - Soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS) - Práva a povinnosti žáků školy - Rodina	I: Netiketa, komunikace přes internet OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích) OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
ČJS-5-2-02	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat; - uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí; - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě; - odmítne nepřijemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě;	- Právní ochrana občanů a majetku - Zákony - Trestní čin, trestní zodpovědnost - Policie, soudy - Chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí	I: Bezpečnost
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví;	- Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, autorská práva - Banka jako správce peněz	I: autorské právo, copyright

	- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- Hotovostní a bezhotovostní forma peněz - Způsoby placení - Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	
LIDÉ A ČAS			
• ČJS-5-3-01	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy; - porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti); - zanesse časové údaje do časové osy - určí k základní dějinné události či jevu s pomocí encyklopedií, internetu a/či jiných zdrojů časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje; - porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti;	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí (do r. 1526), kalendáře, letopočet	M: Číselná osa
• ČJS-5-3-02	- uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archív, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají; - žák uvede příklady kulturních a přírodních památek z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah; - žák vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede důvody pro jejich ochranu;	Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
• ČJS-5-3-03	- žák pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov; - uvede příklady historických budov ze svého nejbližšího okolí; - s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života dříve a nyní;	- Naše země od pravěku do r. 1526 – současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	ČJL: Báje, mýty a pověsti

	• s využitím obrazového a textového materiálu porovná způsob obživy dříve a nyní		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Vlastivěda Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• ČJS-5-1-02	• určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě;	• Světové strany	
• ČJS-5-1-03	• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy; • z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci; • podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt; • podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení;	• Orientace na mapě • Česká republika • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU	ČJL: Čtení s porozuměním, vyhledávací čtení; pravopis - vlastní jména AJ: Mapa světa – názvy zemí. MKV – Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny)
• ČJS-5-1-04	• vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam;	• Moravskoslezský kraj • Praha	EV – Vztah člověka k prostředí (výchova k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí)
• ČJS-5-1-05	• porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích;	• Cestování	
• ČJS-5-1-06	• rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam;	• Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO – Občanská společnost a stát (formy podílu občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) VMEGS – Jsme Evropané (instituce Evropské unie a jejich fungování)
LIDÉ KOLEM NÁS			

• ČJS-5-2-01	• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě); • pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě; • uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou; • uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu;	• Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace a komunikace v digitálním světě, digitální identita, principy demokracie • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům a předcházení konfliktním situacím v online prostředí	I: Digitální stopa, identita; netiketa OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích) OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)
• ČJS-5-2-02	• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat; • uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodnit; • vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka); • uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit;	• Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa	I: Bezpečnost na internetu
• ČJS-5-2-03	• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy;	• Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
LIDÉ A ČAS			

• ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy;	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	M: Číselná osa
• ČJS-5-3-02	- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti; - žák uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a vyjádří k nim svůj vztah; - žák vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede důvody pro jejich ochranu;	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
• ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- Naše země od r. 1526 – do současnosti, současnost a minulost v našem životě –proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	VDO – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému) MKV – Etnický původ (rovnocennost etnických skupin a kultur, projevy rasové nesnášenlivosti)

6.5 Hudební výchova

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Hudební výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Do vzdělávacího obsahu *Hudební výchova* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Multikulturalita, Etnický původ;

Mediální výchova (MV) – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Přesahy a vazby:

1. roč. – ČJL, ČJS (PRV), VV, TV;

2. roč. – ČJL, ČJS (PRV), VV, TV;

3. roč. – ČJL, ČJS (PRV), VV, TV;

4. roč. – ČJL, M, ČJS (VL), VV, TV, I;

5. roč. – ČJL, VV, TV, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo ve třídách vybavených klavírem, v 45minutových vyučovacích hodinách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – frontální i skupinové vyučování, samostatné práce, krátkodobé i dlouhodobé projekty. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy koncertů klasických i výchovných, muzikálů a vybraných divadelních představení. Rovněž práce s danou literaturou, internetem, CD a DVD nahrávkami a interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka hudební výchovy přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé hudební výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace a vybírat vhodné způsoby a metody k efektivitě výuky;
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch a pomáhá mu překonávat překážky;
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a samostatnosti při řešení problémů;
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení a naplánování vhodného způsobu řešení problémů;
- vede žáky k vyhledávání informací k daným problémům;
- učí žáky obhajovat si svá tvrzení a rozhodnutí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, navzájem si naslouchat, vést diskuzi a obhajovat své názory;
- zajímá se o náměty a názory žáků;
- učí žáky využívat vhodné komunikační prostředky, zvukové záznamy a obrazové materiály.

Strategie, vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k spolupráci, vytváření a respektování pravidel;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- podporuje u žáků sebedůvěru a pozitivní rozvoj;
- respektuje a obohacuje názory žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k respektování názorů druhých a uvědomění si vnitřních hodnot ostatních;
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků;
- vede žáky k respektování, úctě a ochraně kulturního dědictví a zapojování se do kulturního dění.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účelnému užívání materiálů, nástrojů a vybavení;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků;
- vede žáky k využívání získaných znalostí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací v doporučených elektronických zdrojích;
- využívá digitální technologie pro zkvalitnění výuky žáků;
- vede žáky k využívání výukových softwarů vedoucích k procvičení a upevnění osvojených znalostí;
- vede žáky k dodržování základních pravidel a bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-3-1-01	- zpívá v jednohlase; - při zpěvu správně sedí nebo stojí; - zvládá správné pěvecké návyky; - zná slova písní;	Vokální činnosti - Sjednocení a rozšiřování hlasového rozsahu, uvolněný zpěv - Intonační a hlasová cvičení - Hlavový tón – podpurná hlasová cvičení - Pěvecké návyky – správné dýchání, zřetelná výslovnost, držení těla, hlasová hygiena - Pěvecké dovednosti – nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv - Jazykolamy a slovní spojení pro správnou mluvu	VV: Ilustrace k písním ČJS (PRV): Roční doby, svátky, tradice OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity)
HV-3-1-02	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty; - umí jednoduché popěvky, říkadla a rozpočítadla; - zpívá pomalu a rychle, tiše a hlasitě;	Vokální činnosti - Hudební hry – vokální a instrumentální – ozvěna, otázka a odpověď, využití říkadel Instrumentální činnosti. - Rytmické a melodické hry - Práce s říkadly a rozpočítadly - Dynamika zpěvu a práce s hlasem	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj základních rysů kreativity); Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj vlastní linie myšlení) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost) ČJL: Ústní lidová slovesnost
HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře; - zná názvy Orffových nástrojů a správnou techniku držení nástrojů; - hraje na Orffovy nástroje jednoduchý doprovod; - hraje na tělo;	Instrumentální činnosti - Názvy Orffových nástrojů, jejich držení a možnosti hry - Reprodukce motivů - Improizační hra - Hra v rytmu - Využívání vhodných digitálních aplikací pro hudební hry.	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov)
		Hudebně pohybové činnosti	

● HV-3-1-04	● reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie; ● pochoduje podle rytmu písně; ● rozlišuje melodii k běhu, pochodu a chůzi; ● hraje na tělo; ● zvládá jednoduché tanečky, lidové popěvky a dětské pohybové hry se zpěvem; ● orientuje se při tanci v prostoru;	● Pohybové vyjádření znějící hudby na místě i v prostoru ● Pohybové vyjádření vlastností tónů a emocionálního zážitku, pohybová improvizace ● Hra na tělo ● Lidové tanečky a popěvky ● Pohybové hry se zpěvem ● Pamětní uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (originalita a tvořivost) TV: Hudebně pohybová výchova
● HV-3-1-05	● rozlišuje jednotlivé kvality tónů – hluboký a vysoký tón a barva tónu; ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozlišuje rychlé a pomalé tempo a dynamiku; ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná zvuk a tón, délku tónu a hlas mluvený a zpěvný; ● rozlišuje hudebně výrazové prostředky, vzestupnou a sestupnou melodii;	Hudebně pohybové činnosti ● Vysoký a hluboký tón, barva tónů ● Tempo a dynamika písně a melodie Poslechové činnosti ● Zvuk a tón – délka a síla, praktické ukázky ● Hlas mluvený a zpěvný ● Dynamika v hudbě ● Vzestupná a sestupná melodie, znázornění pohybem ● Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová a ukolébavka	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (uvolnění, relaxace, pozitivní naladění mysli)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-3-1-01	- zpívá v jednohlase v durových a mollových tóninách s využitím pěveckých návyků; - zpívá se správnou dynamikou, pracuje s hlasem;	Vokální činnosti - Pěvecký a mluvní projev - Rozšiřování hlasového rozsahu - Hlavový tón – rozvíjení, měkké nasazení - Pěvecké návyky a hlasová hygiena – dýchání, výslovnost, péče o hlas - Správná výslovnost hlásek na konci slova - Rozšiřování vokálů - Volný nástup 1. a 5. stupně durové tóniny pomocí opěrných písní - Dynamika – p-mf-f	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (pozitivní naladění mysli) VV: Ilustrace k písním ČJS (PRV): Roční doby, svátky, tradice
HV-3-1-02	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty; - využívá rytmické zákonitosti při vokálním projevu; - jednoduše zaznamenává vokální hudbu; - doprovází rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy nástroje;	Vokální činnosti - Rytmus řeči a hudební rytmus - Rytmické zákonitosti - Hry s říkadly - Jednoduché grafické vyjádření melodie písně – např. linkou Instrumentální činnosti - Rytmizace, melodizace, improvizace – rytmický kánon - Notový záznam jednoduché melodie a rytmu - Hodnoty not – celá, čtvrtě, půlová a osminová - Pomlky – celá, půlová, čtvrtě a osminová - Hra na tělo	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (jasné vyjádření komunikace) ČJL: Ústní lidová slovesnost OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (smyslové vnímání, pozornost)

● HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře; - dle schopností improvizuje, vytváří vlastní melodie; - vytváří vlastní rytmické motivy;	Instrumentální činnosti - Orffův instrumentář – různé způsoby doprovodů rytmických i melodických s využitím 1. a 5. stupně - Hra rytmických a melodických doprovodů – 2/4 a 3/4 takt - Využívání vhodných digitálních aplikací pro hudební hry.	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (pružnost nápadů)
● HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie; - vyjadřuje pohybem obsah písně; - pohybem reaguje na změny proudu znějící hudby; - orientuje se při tanci v prostoru; - využívá k pohybu různé taneční kroky v určitém tempu;	Hudebně pohybové činnosti - Taneční hry se zpěvem - Poskočný a výměnný krok, držení rukou při tanečním pohybu – v bok, vedle sebe, proti sobě - Kvapík – jednotlivě i ve dvojicích - Stoupající a klesající melodie – pohybové vyjádření, ukončení, tempo, dynamika - Hudebně pohybové hry - Vyjádření emocionálního zážitku z hudby - Orientace v prostoru – pamětní uchování a reprodukce pohybů	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, neverbální komunikace) TV: Hudebně pohybová výchova
● HV-3-1-05	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby; - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu;	Poslechové činnosti - Kvality tónů – délka, síla (p-mf-f), výška - Hudebně výrazové prostředky, melodie vzestupná a sestupná	
● HV-3-1-06	- Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; - demonstruje získané poznatky na znějící hudbě;	Poslechové činnosti - Základní hudební nástroje - Poslech skladeb, lidových a umělých písní a dětských sborů „a capella“ a s doprovodem	MV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě dětí)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-3-1-01	- zpívá v jednohlase; - zpívá na základě svých dispozic lidový dvojhlas a jednoduchý kánon; - zpívá v durových a mollových tóninách; - intonuje ve stupnici C dur; - využívá při zpěvu správné pěvecké návyky;	Vokální činnosti - Rozšiřování hlasového rozsahu - Hlasová hygiena - Pěvecký a mluvní projev - dýchání v pauze mezi frázemi, pěvecké dělení slov, výslovnost, nasazení a tvorba tónů - Volný nástup 3. stupně v durové tónině pomocí opěrných písní - Lidový dvojhlas a jednoduchý kánon - Intonace, vokální improvizace, stupnice C dur a durový trojzvuk - Grafický záznam vokální hudby, čtení a zápis not a pomlk podle délky - Notová osnova, houslový klíč, taktovací čára, noty c1-a1 - Hudební abeceda	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků) VV: Ilustrace k písním ČJS (PRV): Roční doby, svátky, tradice
HV-3-1-02	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu; - vytváří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry; - zvládá základy orientace v notovém zápisu jednoduché jednohlasé písně;	Instrumentální činnosti - Realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu - Hudební ozvěny a rytmizace říkadel ve 2/4 a 3/4 taktu - Hry na hudební otázky a odpovědi - Melodizace ozvěny v rozsahu stupnice C dur a říkanek v rozsahu c1-g1 - Durový kvintakord – využití k melodizaci - Notový zápis jednoduché melodie a jednoduchého rytmu - Akcentace těžké doby - Improvizace – hudební a rytmický doprovod k písním ve 2/4 a 3/4 taktu (využití hodnot not a pomlk)	OSV – Sociální rozvoj – Kreativita (rozvoj základních rysů kreativity) ČJL: Ústní lidová slovesnost OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání)

● HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře; - doprovází zpěv a tanec na jednoduchém hudebním nástroji;	Instrumentální činnosti - Hra na nástroje Orffova instrumentáře - Reprodukce motivů a témat - Využívání vhodných digitálních aplikací pro hudební hry.	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků)
● HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie; - vyjadřuje pohybem obsah písně; - orientuje se při tanci v prostoru;	Hudebně pohybové činnosti - Taneční hry se zpěvem - Pohyb na místě, vpřed i vzad, dvoudobá chůze a tanec v průpletu, přísuvný krok ve 2/4 a 3/4 taktu - Jednoduché lidové tance - Taktování v 2/4 a 3/4 taktu - Pohybové vyjádření znějící hudby, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku	TV: Hudebně pohybová výchova MV – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení)
● HV-3-1-05	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby; - postihuje hudebně-výrazové prostředky; - demonstruje získané poznatky na znějící hudbě; - rozlišuje hudební žánry;	Poslechové činnosti - Kvalita tónů – délka, síla, výška - Vztahy mezi tóny – durová a mollová melodie - Hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie a kontrast) a jejich obměny	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov)
● HV-3-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; - poslechem rozliší hru na některé hudební nástroje;	Poslechové činnosti - Orchestr, sólo - Vokální a instrumentální hudba - Hudba slavnostní (slavnostní pochod, fanfáry), taneční, ukolébavky, menuet, rock, polonéza??? - Poslech různých hudebních žánrů a různých druhů hudebních nástrojů a jejich rozlišení	MKV – Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-5-1-01	- zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti; - orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby v rozsahu C dur; - na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru; - provádí elementární hudební improvizace ve 2/4 a 3/4 taktu;	Vokální činnosti - ěvecký a mluvní projev – prodlužování výdechu, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu c1-c2 - ynamika ve zpěvu – p,mf,f, crescendo, decrescendo - Dvojhlas a vícehlas – kánon a lidový dvojhlas - tupnice C dur – čtení a zápis not, orientace v jednoduché melodii - ntonace – zpěv stupnice C dur, durového a mollového kvintakordu od daného tónu + tvořivé hry - okální improvizace – hry na hudební otázku a odpověď v rozsahu stupnice C dur, melodizace říkanek a rytmických textů, melodické ozvěny v durové i mollové tónině, melodie v trojzvuku, obměny rytmu, dynamiky, melodie i tempa - ymna ČR	VV: Ilustrace k písním OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity a tvořivosti) – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) ČJL: Ústní lidová slovesnost ČJS (VL): Naše vlast
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,	Vokální činnosti rafický záznam vokální hudby – čtení a zápis not a pomlk podle délky trvání	M: Zlomky

		tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not;	• udební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmické ozvěny, převádění rytmu na slabiky, rytmus synkopy	
• HV-5-1-03		• využívá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů písní;	Instrumentální činnosti • Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře • Rytmus písně • Využívání vhodných digitálních aplikací pro hudební hry	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj kreativity a tvořivosti) I: Využití internetu
• HV-5-1-05		• vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ve 2/4 a 3/4 taktu;	Instrumentální činnosti • Rytmizace, melodizace a hudební improvizace – hudební a rytmický doprovod k písním ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu (akcentace těžké doby, ostinato, prodleva, využití hodnot not, dvojtaktí) • Grafický záznam melodie – rytmické schéma části jednoduché skladby, písně a jeho reprodukce	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj pozornosti, cvičení dovednosti zapamatování)
• HV-5-1-07		• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace k melodii;	Hudebně pohybové činnosti • Pochod, polka, valčík, přísuný krok, kroky se zhoupnutím, jednoduchý lidový tanec • Taktování – k rytmu i melodii ve 2/4 a 3/4 taktu • Pohybový doprovod znějící hudby, hra na tělo • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	TV: Hudebně pohybová výchova OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
• HV-5-1-06		• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků;	Poslechové činnosti • Vztahy mezi tóny – rozpoznání durové a mollové stupnice a durového a mollového trojzvuku	

		• Hudební výrazové prostředky, dynamické změny v hudebním proudu, poznávání písni podle rytmu i melodie, rozlišování ukončené a neukončené melodie • Rozpoznání z poslechu některých hudebních nástrojů • Čeští a moravští hudební skladatelé	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
• HV-5-1-04	• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby;	Poslechové činnosti • Hudební forma • Pěvecký sbor, komorní hudba, orchestr, rozlišování melodie od doprovodů • Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, lidová a umělá píseň • Vyhledávání informací k hudební tematice na internetu	I: Využití internetu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-5-1-01	- zpívá v jednohlase či dvojhase při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti; - dodržuje zásady hlasové hygieny; - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby v rozsahu c1-d2 v tónině C dur a podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje melodii zapsanou v tónině C dur v rozsahu c1-g1;	Vokální činnosti - ěvecký a mluvní projev – pěvecký postoj, dýchání (nádech do břicha, zadržení dechu, klidný výdech), správná výslovnost - asazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu h-d2, rytmická deklamace - řevádění jednoduchého rytmu na slabiky (ty-tá-nic) - lasová hygiena – nasazení tónu, dechová opora, odpovídající dynamika - vojhlas a vícehlas – kánon a lidový dvojhlas - ntonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, tónika a dominanta, zpěv durového a mollového kvintakordu - ruhy not a pomlk, notová osnova, houslový klíč, pomocné linky - epetice a metrum - rafický záznam písně	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností) VV: Ilustrace k písním VV: Lineární tvorba
		Vokální činnosti	

● HV-5-1-02	● realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not; ● žák zahraje, zazpívá, či pohybově ztvární danou píseň a melodii; ● hraje jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, prodleva, tóny harmonických funkcí);	● Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu, rytmicko-melodické ozvěny v daných rytmech a rytmizace říkadel ● Grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně (noty, pomlky, noty s tečkou) ● Zpěv podle not jednoduché písně ve stupnici C dur v rozpětí c1-g1, solmizační slabiky ● Metrum, tempo písně, realizace písní	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (tvořivost, rozvoj kreativity)
● HV-5-1-05	● vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ve stupnici C dur v rozsahu c1-a1; ● vytváří na základě rytmického půdorysu či tónového materiálu písně přede hry, mezihry a dohry; ● vytváří k zahranému či zpívanému předvětí a rytmické nebo melodické závětí; ● rytmizuje či melodizuje jednoduchá říkadla;	Vokální činnosti ● Tvořivé hudební hry v dur s rozsahem větším než oktáva, v moll s rozsahem sexty – otázka a odpověď, obměny částí melodie, melodické ozvěny, melodizace říkanek i rytmických celků v rozsahu c1-c2, vytváření pentatonické melodie na daný rytmus, využití durového i mollového kvintakordu k melodizaci básně Instrumentální činnosti ● Rytmizace, melodizace a hudební improvizace – hudební a rytmický doprovod k písním ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, akcentace těžké doby, ostinato, prodleva, využití hodnot not a not s tečkou ● Tvorba jednoduchých rytmických přede her, meziher a doher, hudební hry na ozvěnu, otázku a odpověď, vytváření rytmických celků – dvojtaktí, změny v rytmu	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (pozitivní naladění mysli); Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov) ČJL: Ústní lidová slovesnost OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování); Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro kooperaci)
● HV-5-1-03	● využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní; ● rozpozná základní skupiny hudebních nástrojů;	Instrumentální činnosti ● Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře ● Třídění a řazení hudebních nástrojů	I: Využití internetu

	• vybírá vhodné hudební nástroje k písni; • zahraje úryvek zvolené písně či skladby; • využívá grafické notové záznamy k interpretaci, reprodukci;	• Rytmus písní, rytmický a instrumentální doprovod s využitím tóniky a dominanty • Grafický záznam melodie – rytmické schéma části jednoduché skladby, záznam části jednoduché melodie ve stupnici C dur v rozsahu c1-g1 a její reprodukce • Rozbor poslechových skladeb • Využívání vhodných digitálních aplikací pro hudební hry	
• HV-5-1-07	• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace; • reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem; • předvede ukázkou tanečních kroků u mazurky a polky; • předvede pohyb na základě rytmického schématu písně;	Hudebně pohybové činnosti • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby v rytmu, hra na tělo • Dvoudobé, třídobé a čtyřdobé metrum – přízvukné a nepřívukné doby • Pohybový doprovod k písni, taneční hry se zpěvy • Pohybové prvky menuetu, mazurky a polky, pochod, polkový, přísunný a poskočný krok, valčík • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace • Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	TV: Hudebně pohybová výchova OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj kreativity a tvořivosti); Rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, soustředění a paměti)
• HV-5-1-04	• rozpozná v proudu znějící hudby hudební formu jednoduché písně či skladby; • rozpozná a popíše znaky malé písňové formy, ronda, variace; • určí hudební formu vybrané ukázky;	Poslechové činnosti • Hudební formy – malá písňová forma dvoudílná - a-b, malá písňová forma třídílná - a-b-a, rondo, variace	
• HV-5-1-06	• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků;	Poslechové činnosti • Vztahy mezi tóny – rozlišení durové a mollové stupnice a trojzvuku, 1. a 5. stupeň • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem –	

	• vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominantním hudebním vyjadřovacím prostředkem; • poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu a dynamiky;	rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, zvukomalba, metrické, rytmické i harmonické změny v hudebním proudu • Hudba – sólista, symfonický orchestr, smyčcový kvartet, • Méně známé hudební nástroje a jejich třídění • Lidová muzika – pojem „Primáš“ • Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová • Epizody ze života významných skladatelů + poslech skladeb • Interpretace hudby – slovní vyjádření, vyjádření pocitu z hudby • Hudební italské pojmy • Vyhledávání informací k hudební tematice na internetu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti verbální a neverbální komunikace) MKV – Etnický původ (základní informace o různých kulturních skupinách); Multikulturalita (specifické rysy jazyků, jejich význam a užívání) IT: Využití internetu

6.6 Výtvarná výchova

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací předmět *Výtvarná výchova* pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Činnosti dělíme na 3 oblasti: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků.

Do vzdělávacího obsahu *Výtvarné výchovy* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj, Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ, Kulturní difference;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy.

Přesahy a vazby:

1. roč. – ČJL, ČJS (PRV), ČSP, HV;

2. roč. – ČJS (PRV), ČSP, HV;

3. roč. – ČJS (PRV), ČSP, HV;

4. roč. – ČJS (PŘ, VL), I, ČSP, HV;

5. roč. – ČJL, ČJS (PŘ, VL), I, ČSP, HV.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, a to ve 45 nebo 90minutových vyučovacích hodinách (dle ročníku). Některá témata jsou realizována formou skupinové práce či projektu. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek, tvůrčích jarmarků, atd. Součástí výuky jsou i výtvarné soutěže a spolupráce na kulturních akcích školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka *výtvarné výchovy* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- zprostředkovává různé přístupy jak vnímat kulturu a umění;
- připomíná historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu;
- napomáhá hledat inspiraci k činnostem, východiska tvoří např. díla literární a dramatická – divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy;
- vede žáky k osvojení a užívání základních výtvarných a uměleckých pojmů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zdůrazňuje vztahy mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení;
- nabízí rozmanité výtvarné techniky a postupy;
- napomáhá k odkrývání skrytých podob skutečnosti, rozvíjí specifickou i obecnou představivost, fantazii, kreativitu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- napomáhá autentickému formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názorů druhých;
- přispívá k výchově sebevědomé i sebekritické osobnosti;
- nabízí výtvarný projev jako svébytnou činnost a univerzální řeč, jako součást ontogeneze jedince;
- nabízí pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- obsahem činnosti vede žáky k respektování sebe sama i druhých;
- přispívá k výchově tolerance, sounáležitosti a přijímání lidské duchovní kultury;
- kultivuje osobnost, rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost a komunikaci;
- napomáhá k uvědomování žáka samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zprostředkuje historii, tradice, projevy lidské společnosti v průběhu věků s důrazem na opakující se skutečnosti provázející lidstvo od počátku;
- přispívá k rozvoji demokratické osobnosti;
- rozvíjí pozitivní vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti, zvláště k jejich výtvarně estetickým aspektům;
- vede k chápání umění jako zrcadla společnosti;
- zprostředkuje chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí a kultivuje citové a smyslové schopnosti vnímání a soustředěného pozorování;
- kultivuje smyslové prožitky, rozvíjí senzibilitu a tvořivé reakce na podněty;
- zaujímá osobní účast v procesu tvorby a v chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě;
- kultivuje výtvarné dovednosti a schopnosti jako prostředek výtvarného vyjádření.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení;
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace;
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• VV-3 -1-01	• rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• Obrazy přírody • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • Jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	ČJS (PRV): Rozmanitost přírody EV – Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, energie)
• VV-3 -1-02	• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• Lidské tělo; • Já a svět • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Plošné vyjádření rytmu a barevného kontrastu v dekorativní výzdobě •	ČJS (PRV): Lidé kolem nás OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě); Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem, já jako zdroj informací o sobě) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa); Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, životní styl mladých Evropanů)
• VV-3 -1-03	• vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • Prostorové vyjádření a práce s hmotou • Struktury, textury – prostorová modelace •	ČSP: Práce s drobným přírodním materiálem HV: Rytmus, barvy hudby

• VV-3 -1-04	• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	• Malba, kresba, grafické techniky, modelování, práce s drobným materiálem	HV: Ilustrace k písni ČJL: Modelování tvarů písmen
• VV-3 -1-05	• na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• Dítě a svět věcí – reflexe a sebereflexe ve vztahu k okolnímu světu • Tematické práce • Kombinované techniky, práce s různými materiály a inspiračními zdroji včetně digitálních technologií •	ČJS (PRV): Rozmanitost přírody OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• VV-3 -1-01	• rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• Hra v procesu tvorby • Práce s představou • Živá linie, kouzla barev – třídění, míchání, asociace • Práce s temperovou a vodovou barvou – seznámení s technikou	HV: Vlny a vlnky – dynamika, tempo
• VV-3 -1-02	• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• Reflexe významných životních událostí během roku – oslavy, svátky, tradice národa • Osobitý dětský postoj k současnosti • Práce s texturou	ČJS (PRV): Tradice a řemesla VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy); Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
• VV-3 -1-03	• vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Estetické osvojování přírody • Práce s přírodninou, drobným materiálem • Tvořivé vyjádření kombinovanou technikou – malba, kresba, stříhání, vytrhávání, lepení	ČSP: Práce s přírodninami HV: „V přírodě“ – zvuky přírody EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody, změny v krajině)
• VV-3 -1-04	• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	• Skupinová interpretace výtvarných děl přejatých i vlastních • Výtvarná animace • Kolektivní práce	
• VV-3 -1-05	• na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných • vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• Dítě a příroda • Techniky rozfoukávání, dekalk, vtlačování, práce se skvrnou • Kombinované techniky • Využití rozmanitých inspiračních zdrojů včetně digitálních technologií	ČJS (PRV): Zkoumáme vodu HV: „V lese a u potoka“ – atmosféra lesa EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• VV-3 -1-01	• rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- Práce s barvou – doplňkové barvy jako výrazové prostředky v dekorativní kompozici - Funkce barvy v užitém umění a výchova ke vkusu - Experimentální techniky – dripping, dekalk, náhodná malba	
• VV-3 -1-02	• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- Výtvarné zobrazení zajímavých přírodních forem a jejich tematické dotváření - Frotáž, koláž, kombinovaná technika, práce s různými výtvarnými nástroji a materiály - Portrét se zaměřením na mimiku a charakteristické rysy emocí - vytváření masky	ČJS (PRV): Věci kolem nás EV – Základní podmínky života (ekosystémy, přírodní zdroje) ČJS (PRV): Člověk a lidé OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla)
• VV-3 -1-03	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- Rytmus – uplatnění rytmu v dekorativní tvorbě - Malba, kresba, otisk, vystřihování, nalepování - Technika koláže a kašírování	HV: „Ptačí koncert“ – rytmus ČSP: Práce s papírem, koláž
• VV-3 -1-04	• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	- Dítě a svět věcí – předměty z domácnosti - Pozorování a analýza tvarů, povrchových struktur, vlastností a jejich využití ve výtvarném světě - Frotáž, muchláž	ČJS (PRV): Živá a neživá příroda EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře tropický deštný les, kulturní krajina)
• VV-3 -1-05	• na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;	- Prvky animace - Tvarová a barevná nadsázka v malbě, kresbě i kombinované technice - Ilustrace, výtvarné zpracování literární či divadelní předlohy - Práce s různými materiály a inspiračními zdroji včetně digitálních technologií	HV: „Ilustrace k písni“

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• VV-5 -1-01	• při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné);	• Barva a přírodní formy – zapouštění barev, přiřazování barev, zobrazení tvaru a barvy přírodnin • Práce s barevným kontrastem	HV: „Voděnka studená“ – rytmické vyjádření písní ČJS (PŘ): Společenstvo lesa a luk
• VV-5 -1-02	• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	• Dítě a lidé kolem něj • Vyjádření nálady, sebevyjádření, radost, smutek, přátelství • Dramatičnost v obrazovém vyjádření • Kolorovaná kresba, malba, práce s tvary a liniemi – převedení emocí do symbolického zobrazení	ČJS (VL): Svět, ve kterém žijeme
• VV - 5 -1-03	• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;	• Prostorová a reliéfní tvorba • Makety, rekvizity, objekty, hračky, plastika, kašírování, dekalk • kolorovaná plastika	ČSP: Výroba masky
• V-5-1-04	• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	• Empatie v tvořivosti • Portrét, hlava plná myšlenek – kombinovaná technika, koláž, muchláž • Jednoduché piktogramy, kombinované techniky, textilní odštíčky, textilní tvorba – trháni, vázání, spojování	ČSP: Práce s vlnou, batika

			OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)
• VV-5-1-05	• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;	• Střípky historie jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu • Odrazy charakteristických rysů výtvarných slohů v evropské historii, jejich interpretace a aplikace	ČJS (VL): Od pravěku po gotiku MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
• VV-5-1-06	• nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• Interpretace vlastního díla, sebereflexe • Výtvarné dílo jednotlivce v kontextu skupiny • Kolektivní vyjádření, skupinová práce s prvky arteterapie • Presentace a sebe prezentace, práce s různými materiály a inspiračními zdroji včetně digitálních technologií	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne, já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně) I: Využití internetu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
• VV-5 -1-01	• při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné);	• Barva a přírodní formy, propojení námětu s figurálním motivem • Skupiny přírodních forem – zátiší, krajinomalba • Symetrie přírodních forem – monotyp, dotvoření kresby či malby • Koláž	ČSP: Práce s drobným přírodním materiálem
• VV-5-1-02	• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	• Uspořádání objektů do vztahových skupin dle různých kritérií – barva, vlastnosti, vztahy, kontrasty, významy • Plakát a dekorativní práce	ČJS (VL): „A.Mucha - Secese“
• VV-5-1-03	• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;	• Lineární tvorba – tvar, funkce, dekor • Prostorová tvorba – recyklace, další využití použitého materiálu	HV: Notová osnova, klíč, linky pomocné ČSP: Prostorová tvorba, využití použitého materiálu EV – Vztah člověk k prostředí (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí, ekologické řešení problému) OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – originalita, schopnost vidět věci jinak)
• VV-5-1-04	• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	• Vnější prostor a vnitřní svět člověka – zachycení stopy a otisku v prostoru, znamení a zpráva o sobě, tajné písmo, rezerváž • Experiment s materiálem, formátem a situací	ČJS (PŘ): Země – planeta lidí; Země ve vesmíru VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie)

• VV-5-1-05	• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;	• Barvy a tvary - výtvarná symbolika • Práce s obrazy přejatými i vlastními	ČSP: Motivy lidových zvyků Projekt „Týden umění“ CJL: Popis obrázku ČJS (VL): Národ sobě MKV – Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, odlišné myšlení a vnímání světa); Kulturní difference (respektování zvláštností různých etnik) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, zvyky a tradice národů Evropy)
• VV-5-1-06	• nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• Výtvarná komunikace, skupinová práce, kolektivní prožitek • Presentace vlastní tvorby, sebe prezentace, využití novodobých inspiračních zdrojů včetně digitálních technologií	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebe poznání a sebe pojetí (druzí jako zdroj informací o mně; Sociální rozvoj – Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) I: Využití internetu

6.7 Tělesná výchova

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Do vzdělávacího obsahu *Tělesné výchovy* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV) – Lidské vztahy;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života;

Mediální výchova (MV) – Fungování a vliv médií ve společnosti.

Přesahy a vazby:

1. roč. – ČJS (PRV), HV;

2. roč. – ČJS (PRV), HV;

3. roč. – ČJS (PRV), HV;

4. roč. – ČJS (PŘ), I, HV;

5. roč. – ČJS (PŘ), I, HV.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá buď v tělocvičně, na venkovním školním hřišti, nebo v bazénu (mimo areál školy) většinou v 45minutových vyučovacích hodinách. Výuka v rámci tělesné výchovy (lyžování) je realizována ve sportovních zařízeních v Ostravě a jejím okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k poznání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji;
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví;
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění;
- snaží se přimět žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech;
- dodává žákům sebedůvěru a pomáhá jim k úspěšnému zvládnutí činnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých;
- dává žákům prostor k diskusi o taktice družstva;
- vyslechne a přijme pokyny vedoucího družstva.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k dodržení pravidel fair play;
- prezentuje myšlenku olympijského hnutí;
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- snaží se přimět žáky k respektu opačného pohlaví při pohybových činnostech.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje aktivní sportování u žáků;
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách;
- seznamuje žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin;
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce (tabulky, výsledky, hodnocení ...).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vyžaduje důsledné dodržení pravidel a provedení cviku;
- zdůrazňuje možná rizika při pohybových činnostech a hledá cestu jejich minimalizace;
- vede žáky ke zpracování a prezentaci naměřených výkonů;
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
TV-3-1-01	- seznamuje se se zásadami správného sezení, držení těla ve stoji, se správným dýcháním; - snaží se pravidelně zařazovat do svého režimu zdravotní cvičení; - zjišťuje své přednosti a nedostatky;	Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, kompenzační a jiná cvičení - Základní pojmy s jednoduchými cvičeními - Základní polohy a pohyby - Správné držení těla vsedě a ve stoje - Příprava organismu pro různé pohybové činnosti - Přeskok přes švihadlo - Cvičení na žebřinách - Přetahování lanem	ČJS (PRV): Lidské tělo – činnosti ovlivňující zdraví HV: Správné dýchání OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (vůle) OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygienu (dobrá organizace času) EV – Základní podmínky života (čistota ovzduší)
TV-3-1-02	- zná pasivně základní pojmy osvojených cviků; - učí se pojmenovávat základní gymnastické náčiní a nářadí; - spojuje hru s radostí; - spolupracuje se spolužáky; - uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se mu za pomoci učitele zabránit;	Gymnastika - Základní cvičební polohy a postoje - Kotoul vpřed - Odras z trampolíny Atletika - Skok z místa - Hod míčkem z místa Sportovní hry - Manipulace s míčem a s náčiním - Přihrávky obouruč vrchem - Průpravné sportovní hry - Tanec - chůze, běh, poskoky, kroky, pohyby různými částmi těla	HV: Hudebně-pohybové činnosti OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování, podpora)

● 03	TV-3-1-	● používá základní pojmy osvojené s osvojenými dovednostmi; ● spolupracuje se spolužáky;	● Rytmická cvičení s hudbou ● Tanec ● Vnímání a používání rytmu, tempa a melodie	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání) OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (citlivost, tvořivost v mezilidských vztazích)
● 04	TV-3-1-	● pochopí, že atletická cvičení rozvíjí všestranně organismus; ● zná pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje; ● používá vhodné oblečení a obutí; ● umí pojmenovat základní postoje, pohyby kroky;	Atletika ● Základní pojmy týkající se běhu, skoku a hodu ● Zjednodušené startovní povely ● Průpravná cvičení pro běžeckou rychlost, vytrvalost, sílu a obratnost	
● 05	TV-3-1-	● používá základní pojmy osvojené s osvojenými dovednostmi a náčiním; ● spolupracuje se spolužáky; ● dodržuje pravidla hry;	Pohybové hry ● Základní pojmy související s hrou a náčiním ● Pravidla hry a spolupráce ● Pohybové hry soutěživé ● Pohybové hry relaxační Sportovní hry ● Základní pojmy spojené s činnostmi a náčiním	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
TV-3-1-01	- osvojuje si zásady správného sezení, držení těla ve stoji se správným dýcháním; - pozná základní povely; - reaguje na povely; - při cvičení rozvíjí svou koordinaci a obratnost; - zjišťuje své přednosti a nedostatky; - seznamuje se se zásadami hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele uplatňovat;	Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení - Základní pojmy týkající se jednotlivých cvičení - Správné držení těla vsedě, ve stoji a v pohybu - Příprava organismu pro různé pohybové činnosti - Hygiena plavání - Adaptace na vodní prostředí - Cvičení na žebřinách, s plnými míči, se švihadly a s lavičkami	ČJS (PRV): Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebezpojetí (moje tělo) OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (vůle) OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena (dobrá organizace času)
TV-3-1-02	- reaguje na základní pojmy a povely; - zdokonaluje své pohybové dovednosti; - pozná základní gymnastické náčiní a nářadí; - pojmenuje základní gymnastické náčiní a nářadí; - zvládne kotoul vpřed; - nacvičuje kotoul vzad a výskoky na sníženou švédskou bednu; - vyjadřuje jednoduchou melodii pohybem; - zatančí jednoduché tance; - vnímá estetickou stránku pohybu; - seznámí se s pravidly při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje; - provádí základní techniky běhu, skoku do dálky a hodů	Gymnastika - Základní cvičební polohy, postoje a pohyby - Názvy nářadí a náčiní - Kotoul vpřed, vzad - Odras z trampolíny - Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu - Rytmiická cvičení s hudbou - Tanec - Přísunový krok Atletika - Rychlý běh 20 – 60m - Vytrvalostní běh do 5 minut - Nízký a polovysoký start - Hod míčkem	HV: Hudebně-pohybové činnosti OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování, podpora)

		Plavání - Nácvik základních plaveckých dovedností Sportovní hry - Manipulace s míčem na místě a v pohybu	
TV-3-1-03	- osvojuje si pravidla hry; - spolupracuje se spolužáky; - manipuluje s náčiním; - využívá i jiné předměty než tělocvičná nářadí; - uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se mu za pomoci učitele zabránit; - spojuje hru s radostí;	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - Pravidla hry - Hry soutěživé - Hry kontaktní - Sportovní hry - Základní sportovní hry podle zjednodušených pravidel	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení pozornosti a soustředění) OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání) OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (schopnost „dotahovat“ nápady do reality) OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (rozhodování z hlediska různých typů problémů)
TV-3-1-04	- seznamuje se s bezpečností při sportovních aktivitách; - učí se dodržovat zásady hygieny; - dodržuje pokyny učitele při organizaci cvičebního prostoru; - za pomoci učitele bezpečně ukládá nářadí a pomůcky;	- Bezpečnost - Hygiena - Prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	
TV-3-1-05	- osvojí si základní pravidla; - hraje hru podle zjednodušených pravidel;	Tělovýchovná terminologie	
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
TV-3-1-01	- zná zásady správného sezení a dýchání v sedě, ve stoji a v pohybu; - rozvíjí svoji koordinaci a obratnost;	Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	ČJS (PRV): Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa

	• dodržuje zásady hygieny při plavání; • osvojuje si plavecký styl;	• Základní pojmy týkající se jednotlivých cvičení • Správné držení těla vsedě, ve stoji a v pohybu • Psychomotorická cvičení Plavání • Hygiena plavání • Plavecké styly	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo) OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (vůle) OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena (dobrá organizace času)
• TV-3-1-02	• osvojuje si základní pojmy a poznatky, polohy a postoje, názvy nářadí a náčiní; • nacvičuje kotoul vzad a kotoul vzad do roznožení; • nacvičuje výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu; • vnímá hudbu; • prostřednictvím tance vyjadřuje své pocity; • osvojuje si pravidla bezpečnosti při atletických činnostech; • zdokonaluje techniky běhu, skoku do dálky a běhu; • nacvičuje techniku vytrvalostního běhu;	Gymnastika • Základní cvičební polohy, postoje pokyny názvy, nářadí a náčiní • Kotoul vpřed, vzad • Odraz z trampolíny • Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu • Rytmická cvičení s hudbou • Tanec • Cvičení se švihadly • Poskočný a přísuvný krok Atletika • Rychlý běh do 60m • Vytrvalostní běh do 5 minut • Nízký a polovysoký start • Hod míčkem • Skok do dálky • Šplh Plavání • Prsa • Kraul • Znak • Potápění • Obrátky Sportovní hry • Manipulace s míčem na místě a v pohybu	HV: Hudebně-pohybové činnosti OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování, podpora)

● TV-3-1-03	● dodržuje pravidla hry; ● spolupracuje se spolužáky; ● vhodně manipuluje s náčiním; ● uvědomuje si nebezpečí při hrách; ● respektuje daná pravidla při míčových hrách;	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti ● Pravidla hry ● Hry soutěživé ● Hry kontaktní Sportovní hry ● Pravidla her	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení pozornosti a soustředění) OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání) OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (schopnost „dotahovat“ nápady do reality) OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (rozhodování z hlediska různých typů problémů)
● TV-3-1-04	● dodržuje zásady správné hygieny; ● reaguje na pokyny učitele při organizaci cvičebního prostoru; ● za pomoci učitele zvládá manipulaci s vybraným nářadím a náčiním; ● seznamuje se s poskytnutím dopomoci při cvičení;	● Bezpečnost ● Hygiena ● Prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím	
● TV-3-1-05	● hraje hru podle pravidel; ● dodržuje základní pravidla; ● dodržuje pokyny a povely;	● Tělovýchovná terminologie	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
● TV-5-1-01	● uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu; ● provádí cvičení na rozvoj kondice, projevuje samostatnou aktivitu a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti;	● Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu) ● Rozvoj pohybových schopností a dovedností (rychlosti, vytrvalosti, síly) ● Pohybové hry s různým zaměřením ● Sportovní hry ● Plavání	ČJS (PŘ): Výchova ke zdraví – hygiena těla OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebezpojetí (moje tělo, moje psychika) OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
● TV-5-1-02	● zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž (sedavé zaměstnání) a na vlastní svalovou dysbalanci; ● ví, že vhodný pohyb pomáhá zdravému růstu, rozvoji srdce, svalů, plic apod.;	● Zdravotně zaměřené činnosti ● Správné držení těla ● Správné zvedání zátěže ● Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	
● TV-5-1-03	● zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti; ● projevuje tvořivost při pohybových hrách;	● Netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení ● Pohybová tvořivost ● Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí), přeskoky (roznožka a skrčka přes nářadí), hrazda – shyb stojmo, gymnastická sestava ● Cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

		• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance (valčíkový a polkový krok) • Průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • Základy atletiky - rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh do 1000 m, běh v terénu, atletická abeceda, skok do dálky nebo do výšky z rozběhu (střížný, skrční), hod míčkem z rozběhu • Základy sportovních her - manipulace s míčem (driblink, střelba na koš), pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, přehazovaná)	
• TV-5-1-04	• dodržuje zásady správné hygieny; • reaguje na pokyny učitele při organizaci cvičebního prostoru; • za pomoci učitele zvládá manipulaci s vybraným nářadím a náčiním; • seznamuje se s poskytnutím dopomoci při cvičení; • adekvátně reaguje při úrazu spolužáka;	• Bezpečnost při pohybových činnostech • Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí) • Vhodné oblečení a obutí • Pitný režim • prvky sebezáchrany a dopomoci • Příprava organismu před a po zátěži	EV – Základní podmínky života (voda, ovzduší) OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální prostředí)

● 05	TV-5-1-	● dokáže posoudit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a stručně ji ohodnotit; ● reaguje na pokyny zaměřené ke zkvalitnění pohybové činnosti, soustředí se na správné a přesné provedení pohybu;	● Tělovýchovná terminologie ● Technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) ● Komunikace v TV - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
● 06	TV-5-1-	● jedná v duchu fair-play; ● hraje hru podle pravidel; ● dodržuje základní pravidla; ● dodržuje pokyny a povely; ● bere ohled na opačné pohlaví;	● Zásady jednání a chování (fair-play, olympijské ideály a symboly) ● Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) ● Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč lidských skutků) OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod.)
● 07	TV-5-1-	● užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví; ● cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky;	● Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly)	
● 08	TV-5-1-	● dokáže zorganizovat jednoduché pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy;	● Pohybové a sportovní hry, soutěže	
● 09	TV-5-1-	● změří sportovní výkony a dovede je porovnávat; ● používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností ● měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi	● Měření a posuzování sportovních výkonů ● sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií ● vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení ● využití digitálních technologií ke sledování	M: Jednotky délky, času I: Zpracovávání dat

		pohybových aktivit (množství, intenzity) • měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.)	
• TV-5-1-10	• dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo světového významu; • sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich	• Zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky) • informační zdroje o pohybových aktivitách ve škole (nástěnky, webové stránky školy) • informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště (webové stránky obce, místních organizací) • informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – OH, MS) VMEGS – Jsme Evropané (mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže – ME – soutěže a turnaje) I: Internetové zdroje

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
● TV-5-1-01	● podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti; ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením; ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;	● Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ● Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ● Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ● Rozvoj různých forem rychlostí, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ● Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ● Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ● Bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ● Význam pohybu pro zdraví	ČJS (PŘ): Výchova ke zdraví – hygiena těla OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dobrá organizace času, uvolnění-relaxace) OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika)

		• zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, manipulace se zátěží • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - zásady bezpečnosti v hodinách Tv i v nestandardním prostředí • první pomoc při Tv a sportu	
• TV-5-1-02	• zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž (sedavé zaměstnání) a na vlastní svalovou dysbalanci; • ví, že vhodný pohyb pomáhá zdravému růstu, rozvoji srdce, svalů, plic apod.;	• Zdravotně zaměřené činnosti • Správné držení těla • Správné zvedání zátěže • Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	
• TV-5-1-03	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her; • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti;	• Pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost (švihadla, lavičky, štafetové hry) • Základy atletiky (atletická abeceda, atletické disciplíny - běh rychlý i vytrvalý, nízký i polovysoký start, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem z místa i rozběhu) • Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí), přeskoky (roznožka a skrčka přes náradí, s můstkem),	HV: Hudebně-pohybové činnosti OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

		gymnastická sestava, hrazda – shyb – stojmo, předšvih, šplh; poskočný a přemetný krok • Cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti; kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance (valčíkový a polkový krok) • Průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • Základy atletiky - rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh do 1000 m, běh v terénu, atletická abeceda, nácvik startu, překážkový běh, skok do dálky nebo do výšky z rozběhu, hod míčkem z rozběhu • Základy sportovních her - manipulace s míčem (dribling, střelba na koš, přihrávky; vedení míče nohou, přihrávky nohou, střelba na branku), pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, přehazovaná, florbal)	
• TV-5-1-04	• dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování při TV a sportu;	• Hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního	EV – Základní podmínky života (voda, ovzduší)

		prostředí, vhodné oblečení a obutí, osobní hygiena, pitný režim)	
● TV-5-1-05	- dokáže posoudit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a stručně ji ohodnotit; - reaguje na pokyny zaměřené ke zkvalitnění pohybové činnosti, soustředí se na správné a přesné provedení pohybu;	- Tělovýchovná terminologie - Technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) - Komunikace v TV - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích) OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
● TV-5-1-06	- jedná v duchu fair play; - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví;	- Zásady jednání a chování (fair-play, olympijské ideály a symboly) - Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojované činnosti, smluvené povely, signály, gesta, základy grafického znázornění pohybu - Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč lidských skutků) OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod.)
● TV-5-1-07	- užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví; - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky;	Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly)	
● TV-5-1-08	dokáže zorganizovat jednoduché pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy;	Pohybové a sportovní hry, soutěže	

● TV-5-1-09	● změří sportovní výkony a dovede je porovnávat; ● sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií ● měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává	● Měření a posuzování sportovních výkonů ● sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií ● vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení ● využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit (množství, intenzity) ● měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.) ● pomůcky pro měření výkonů (krokoměr) ● zaznamenávání výkonů (tabulkové procesory)	M: Jednotky délky, času I: Zpracovávání dat
● TV-5-1-10	● dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo světového významu; ● sleduje vývěsky a webové stránky tělovýchovných a sportovních organizací v místě bydliště a je schopen o nich informovat	● Zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky) ● informační zdroje o pohybových aktivitách ve škole (nástěnky, webové stránky školy) ● informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště (webové stránky obce, místních organizací) ● informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – OH, MS) VMEGS – Jsme Evropané (mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže – ME - soutěže a turnaje) I: Internetové zdroje

6.8 Člověk a svět práce

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Člověk a svět práce

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Člověk a svět práce* postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Do vzdělávacího obsahu *Člověk a svět práce* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní diference;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života.

Přesahy a vazby:

1. roč. – VV, ČJS (PRV);

2. roč. – VV, ČJS (PRV);

3. roč. – VV, ČJS (PRV);

4. roč. – VV, ČJS (PŘ, VL), I;

5. roč. – VV, ČJS (PŘ), I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, nejčastěji v 45minutových vyučovacích hodinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů či skupinové práce. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy technických expozic, výstav, muzeí, technických památek, rovněž práce s knihou a texty a obrázky na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka předmětu *Člověk a svět práce* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé předmětu *Člověk a svět práce* k tomu používají následující postupy, metody a formy práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- seznamuje žáky s různými pracovními technikami;
- umožňuje žákům používat různé materiály a nářadí;
- objasňuje zadané úkoly a postupy;
- pozoruje pokrok u všech žáků;
- vede žáky k aplikaci v reálném životě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, uplatňovat vlastní nápady;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- společně s žáky formuluje cíl činnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie;
- umožňuje, aby si žáci vzájemně sdělovali své pocity a názory;
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu;
- požaduje zdůvodnění postupu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci;
- učí žáky k toleranci k jiným názorům;
- vytváří příznivé klima třídy;
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáka.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- utváří u žáků pozitivní vztah k práci;
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky;
- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů;
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků;
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá;
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků;
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu;
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích;
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Člověk a svět práce Ročník: 1.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• ČSP-3-1-01	• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;	• Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.)	VV: Prostorové vyjádření a práce s hmotou
• ČSP-3-1-02	• pracuje podle slovního návodu a předlohy;	• Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• ČSP-3-2-01	• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;	• Modely a konstrukce z různých druhů stavebnic	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• ČSP-3-3-01	• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;	• Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo • Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • Rostliny jedovaté, alergie	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) ČJS (PRV): Půda, zdroj živin pro rostliny
• ČSP-3-3-02	• pečuje o nenáročné rostliny;	• Pěstování pokojových rostlin	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• ČSP-3-4-01	• připraví tabuli pro jednoduché stolování;	• Jednoduchá úprava stolu	
• ČSP-3-4-02	• chová se vhodně při stolování;	• Pravidla správného stolování	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Člověk a svět práce Ročník: 2.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• ČSP-3-1-01	• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;	- Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.) - idové zvyky, tradice a řemesla	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropanů) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) ČJS (PRV): Současnost a minulost v našem životě VV: Estetické osvojování přírody
• ČSP-3-1-02	• pracuje podle slovního návodu a předlohy i videonávodu;	• Práce s návodem, videonávodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• ČSP-3-2-01	• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;	• Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• ČSP-3-3-01	• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;	- Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo - Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - Rostliny jedovaté, alergie	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) ČJS (PRV): Půda, zdroj živin pro rostliny
• ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny;	- Pěstování pokojových rostlin - Zalévání, přesazování, péče o listy	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• ČSP-3-4-01	• připraví tabuli pro jednoduché stolování;	• Jednoduchá úprava stolu	

• ČSP-3-4-02	• chová se vhodně při stolování;	• Pravidla správného stolování	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Člověk a svět práce Ročník: 3.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;	- Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.) - racovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - ednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - idové zvyky, tradice a řemesla	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropanů) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) VV: Koláž ČJS (PRV): Současnost a minulost v našem životě
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu, předlohy; - vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích	Práce s návodem, videonávodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;	- Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - Sestavování modelů	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování; - zaznamenává výsledky pozorování s využitím digitálních technologií;	- Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo - Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - Rostliny jedovaté, alergie	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) ČJS (PRV): Půda, zdroj živin pro rostliny

• ČSP-3-3-02	• pečuje o nenáročné rostliny;	• Pěstování pokojových rostlin • Zalévání, přesazování, péče o listy	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• ČSP-3-4-01	• připraví tabuli pro jednoduché stolování;	• Jednoduchá úprava stolu • Výběr, nákup a skladování potravin • Technika v kuchyni – historie a význam • Dodržování základů hygieny	
• ČSP-3-4-02	• chová se vhodně při stolování;	• Pravidla správného stolování	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Člověk a svět práce Ročník: 4.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• ČSP-5-1-01	• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu;	• Práce s drobným materiálem, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textilem atp. (stříhání, propichování, navlékání, svazování atp.)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) VV: Recyklování ČJS (VL): Naše vlast, suroviny a nerostné bohatství
• ČSP-5-1-02	• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic; • vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích	• Využití lidových tradic (exkurze, výstavy, video), drhání, zpracování kraslic, tkaní, batikování	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropanů) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) VV: Textilní tvorba I: Internetové zdroje
• ČSP-5-1-03	• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu;	• Vhodné pracovní pomůcky a nástroje (tupá jehla, nůžky, křída, drát, nůž atp.)	
• ČSP-5-1-04	• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;	• Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce, vytváření návyků organizace a plánování práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• ČSP-5-2-01	• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;	• Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - vytvoření vlastních plošných i prostorových kompozic, montáž, demontáž	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
• ČSP-5-2-02	• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu a videonávodu;	• Vytváření vlastních kompozic z libovolného materiálu na základě slovního návodu, náčrtu, předlohy a videonávodu	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

			I: Internetové zdroje
• ČSP-5-2-03	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;	• Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce, vytváření návyků organizace a plánování práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• ČSP-5-3-01	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování i s využitím digitálních technologií;	• Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen, pokusy a pozorování, využití digitálních technologií	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost) ČJS (PŘ): Rostliny, životní potřeby a projevy I: Zpracování dat
• ČSP-5-3-02	• ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny;	• Ošetřování pokojových rostlin, zdraví škodlivé a jedovaté rostliny	
• ČSP-5-3-03	• volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní;	• Vhodné pomůcky (květináč, truhlík, konévka atp.)	
• ČSP-5-3-04	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;	• Dodržuje pořádek na pracovním místě, zásady bezpečnosti a hygieny, poskytne první pomoc při úrazu	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• ČSP-5-4-01	• orientuje se v základním vybavení kuchyně;	• Základní vybavení kuchyně (elektrické a plynové spotřebiče), výběr, nákup a skladování potravin	
• ČSP-5-4-02	• připraví samostatně jednoduchý pokrm; • vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích	• Jednoduché pokrmy (snídaně, přesnídávka, studená kuchyně, nápoje)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace) I: Internetové zdroje

• ČSP-3-4-02	• chová se vhodně při stolování;	• Pravidla správného stolování	
• ČSP-5-4-03	• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;	• Jednoduchá úprava stolu, slavnostní stolování a jeho pravidla	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace)
• ČSP-5-4-04	• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni;	• Bezpečná obsluha základních spotřebičů, úklid ploch a nádobí, bezpečné zacházení s čisticími prostředky, první pomoc při úrazu v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Člověk a svět práce Ročník: 5.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• ČSP-5-1-01	• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu;	• Práce s drobným materiálem, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textilem atp. (stříhání, propichování, navlékání, svazování atp.)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) VV: Práce s drobným materiálem
• ČSP-5-1-02	• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic; • vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích	• Využití lidových tradic (exkurze, výstavy, video), drhání, zpracování kraslic, tkaní, batikování	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropanů) MKV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) VV: Symbolika výtvarného zobrazení I: Internetové zdroje
• ČSP-5-1-03	• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu;	• Vhodné pracovní pomůcky a nástroje (tupá jehla, nůžky, křída, drát, nůž atp.)	
• ČSP-5-1-04	• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;	• Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce, vytváření návyků organizace a plánování práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• ČSP-5-2-01	• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;	• Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - vytvoření vlastních plošných i prostorových kompozic, montáž, demontáž	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace)
• ČSP-5-2-02	• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu a videonávodu;	• Vytváření vlastních kompozic z libovolného materiálu na základě slovního návodu, náčrtu, předlohy a videonávodu	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) I: Internetové zdroje

• ČSP-5-2-03	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;	• Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce, vytváření návyků organizace a plánování práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• ČSP-5-3-01	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je;	• Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen, vegetativní rozmnožování, pokusy a pozorování, využití digitálních technologií	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost) CJS (PŘ): Rostliny, životní potřeby a projevy I: Zpracování dat
• ČSP-5-3-02	• ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny;	• Ošetřování pokojových rostlin, zdraví škodlivé a jedovaté rostliny	
• ČSP-5-3-03	• volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní;	• Vhodné pomůcky (květináč, truhlík, konévka atp.)	
• ČSP-5-3-04	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;	• Dodržuje pořádek na pracovním místě, zásady bezpečnosti a hygieny, poskytne první pomoc při úrazu	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• ČSP-5-4-01	• orientuje se v základním vybavení kuchyně;	• Základní vybavení kuchyně (elektrické a plynové spotřebiče), výběr, nákup a skladování potravin	
• ČSP-5-4-02	• připraví samostatně jednoduchý pokrm; • vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích	• Jednoduché pokrmy (snídaně, přesnídávka, studená kuchyně, nápoje)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace) ČJS (PŘ): Zdravý životní styl I: Internetové zdroje
• ČSP-5-4-03	• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;	• Jednoduchá úprava stolu, slavnostní stolování a jeho pravidla	
• ČSP-5-4-04	• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni;	• Bezpečná obsluha základních spotřebičů, úklid ploch a nádobí, bezpečné zacházení s čistícími prostředky, první pomoc při úrazu v kuchyni	

7 Učební osnovy – 2.stupeň

7.1 Český jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Český jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka *českého jazyka* je na 2. stupni rozdělena na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu.

1. Jazyková výchova: Žáci získávají základy systematického jazykového vzdělání potřebného pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání, prohlubují si obecné intelektové dovednosti, např. dovednost porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění, učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v literatuře, slovnících, encyklopediích v tištěné podobě i na internetu.
2. Komunikační a slohová výchova: Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky s ohledem na komunikační situaci a prostředí, učí se rozumět různým typům textu v tištěné i elektronické podobě, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím, a kriticky posuzovat jejich obsah, zejména rozpoznat manipulaci v mluvené, písemné i elektronické podobě a dokázat na ni adekvátně reagovat.
3. Literární výchova: Žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, učí se formulovat vlastní názory na přečtené dílo, rozvíjet své základní čtenářské návyky a vše posléze zpracovat do vlastního portfolia v programu Microsoft Word. Snaží se o tvorbu vlastních literárních textů. Dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a životní hodnotovou orientaci.

Do vzdělávacího obsahu *Českého jazyka* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj, Morální rozvoj;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občanská společnost a škola;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Jsme Evropané;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita;

Environmentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV) – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení,

Fungování a vliv médií ve společnosti, Tematické okruhy produktivních činností – Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.

Přesahy a vazby:

6. roč. – D;I

7. roč. – D;I

8. roč. – D;I

9. roč. – D.I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	5	4	5	5
Počet hodin – bilingvní sekce	4	4	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Český jazyk je vyučován v nedělených třídách ve 45minutových vyučovacích hodinách. Vyučování probíhá v kmenové učebně třídy, výuku lze realizovat i ve školní knihovně či počítačové učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatné práce, práce ve dvojicích, skupinové vyučování, krátkodobé projekty, návštěvy kulturních akcí v souvislosti s probíraným obsahem literární výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- volí zajímavá témata pro zpracování referátů a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů – z ústních sdělení, tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií;
- motivuje žáky k tomu, aby portfolio své četby programově doplňovali o tituly náročnějších děl a různých žánrů;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a literaturu a o zvýšení jejich jazykové kultury tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích, motivuje je k tomu, aby se podíleli na organizaci soutěží ve škole dle možností školy;
- zadáváním vhodných úkolů rozvíjí tvořivé schopnosti žáků a motivuje je k vlastní literární tvorbě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh na řešení stylizačních problémů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji;
- zadáváním problémových úkolů vede žáky k tomu, aby z různých variant volili nejvhodnější řešení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- navozením náročnějších komunikačních situací umožňuje žákům praktické využití osvojených komunikačních dovedností;
- zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných;
- motivuje žáky ke spolupráci s realizačními týmy školních médií a k tvorbě vlastních příspěvků pro tato média, tím je vede k aktivnímu zapojení do života školy.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zapojuje žáky do tvorby pravidel pro diskuse (včetně diskusí virtuálních) a vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel;
- pravidelným zařazováním různě náročných řečnických cvičení do výuky vede žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů přibližuje žákům význam české literatury jako kulturního dědictví národa.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- zadáváním vhodných témat slohových úkolů vede žáky k úvahám o jejich budoucím povolání;
- zařazuje do výuky úkoly na procvičování slohových útvarů (dopis, životopis, žádost – i v elektronické podobě) důležitých pro pracovní uplatnění a pro úspěšné absolvování pracovního pohovoru.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- seznamuje s tvorbou a formátováním textu v textovém editoru;
- využívá a demonstruje práci s textem;
- klade důraz na originál žákovy práce a vede k dodržování pravidel a bezpečnostních zásad při práci s textem a v digitálním prostředí;
- práce s online zdroji.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-9-2-01	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;	• Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost	
• ČJL-9-2-03	• samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami;	• Jazykové příručky	I – Práce s online zdroji (jazykovými příručkami)
• ČJL-9-2-04	• určí všechny slovní druhy v souvislém textu, rozliší podstatná jména abstraktní a konkrétní; • správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek; • určí druh a vzor přídavných jmen (tvrdá, měkká, přívlastňovací); přídavná jména skloňuje a stupňuje; • určí druh zájmen a číslovek; • tvoří u sloves podmiňovací způsob přítomný a minulý;	• Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie • Pravopis morfologický	
• ČJL-9-2-06	• určí slovesný a jmenný přísudek; • určí rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečné určení) v jednodušších větách; • graficky znázorní větu jednoduchou a jednodušší souvětí;	• Skladba: přísudek, rozvíjející větné členy	
• ČJL-9-2-07	• píše správně i/y ve shodě přísudku s několikanásobným podmětem; • zaznamená interpunkci; • doplní vhodné spojovací výrazy do textu;	• Syntaktický pravopis – interpunkce, spojovací výrazy	

• ČJL-9-2-08	• rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk;	• Rozvrstvení národního jazyka • Jazykověda a její složky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-9-1-08	• vyhledá v textu klíčová slova; • podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku; • vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu; • zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu;	• Základy studijního čtení • Písemný projev • Výpisky, výtah	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)
• ČJL-9-1-10	• podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky; kompozičně a věcně správně slohový útvar; • při psaní textů v elektronické podobě dodržuje typografická pravidla;	• Vlastní tvořivé psaní • Slohové útvary: krátké vypravování, popis předmětu, osobní dopis/e-mail, jednoduché komunikační žánry,	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí) MV – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média) I – práce v online prostředí
• ČJL-9-1-04	• vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně;	• Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)
• ČJL-9-1-05	• v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu;	• Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky	
• ČJL-9-1-06	• při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy; • mluvený projev doprovodí vhodnými gesty a mimikou;	• Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-9-3-06	• uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text; • uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti;	• Základy literární teorie a historie • Literární druhy a žánry: dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, bajka, nonsensová	VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace) D: Pravěk (doba bronzová),

		literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, balada, romance, divadelní hra, film	Antika
• ČJL-9-3-01	- reprodukuje a shrne literární text po tematické stránce; - ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka (své) běžné komunikace; - popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu;	Počátky interpretace literárních děl	
• ČJL-9-3-03	zformuluje správně a výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení;		OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)
• ČJL-9-3-09	vyhledává informace z literární teorie a historie v tištěných a elektronických katalozích, encyklopediích a učebnici;	Studijní čtení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-02	- určuje významy slov, rozpozná přenesené významy slov, zvláště ve frazémeh; - zaznamená stavbu slova, funkční morfémy; - rozpozná a v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření nových slov; - tvoří nová slova odvozováním, skládáním, zkracováním;	- Význam slov - Stavba slova - Tvoření slov	
ČJL-9-2-04	- určí slovesný rod; - vhodně užije druhy příslovcí v základní i stupňované podobě; - rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše; - rozpozná typické příklady předložek, částic, citoslovcí; - užívá správně spojky při tvorbě vět a souvětí;	- Tvarosloví: neohebné slovní druhy - Slovesný rod	
ČJL-9-2-06	- určí rozvíjející větné členy (včetně několikanásobných); - vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně; - určí druhy vedlejších vět - tvoří souvětí s vedlejšími větami; - graficky znázorní jednodušší souvětí s vedlejšími větami;	- Skladba: přívlastek, předmět, příslovečné určení, doplněk, přístavek - Druhy vedlejších vět - Věty dvojčlenné, jednočlenné, ekvivalenty	

	- rozliší druhy tázacích vět; - odliší věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty;		
ČJL-9-2-07	správně píše: velká písmena (u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku), hláskové skupiny se znělostní podobou v českých slovech, čárku v souvětí podřadném;	Pravopis lexikální a syntaktický	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-01	- v písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se spolužáky fakta a názory/hodnocení autora; - při čtení si klade otázky týkající se jeho vnímání textu; - vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu (encyklopedie, slovník);	Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)
ČJL-9-1-02	s pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora (v běžné komunikaci i v komunikaci v elektronické podobě);		
ČJL-9-1-10	- napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele; - dle zadání zpracuje text v textovém editoru, využije základní formátování textu;	Slohové útvary: vypravování, popis výrobku, pracovního postupu, uměleckého díla, charakteristika osoby, líčení, životopis	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování) I – Práce s textem (formulář strukturovaného životopisu)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-06	zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a příslušnému žánru;	Literární druhy a žánry: pověst, bajka, sci-fi, legenda, román, povídka, moderní pohádka, báje	D: Počátky a rozvoj českého státu, renesance, husitství

	• uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně; • na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury;	• Regionální literatura • Základy literární teorie a historie • Interpretace literárního díla	VMEGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje)
• ČJL-9-3-01	• interpretuje smysl (funkci) díla;		
• ČJL-9-3-03	• formuluje dojmy z představení v divadle či kině či z adaptace literatury.		MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08	- po poradě s učitelem a ve skupině spolužáků přiřadí správně české nebo moravské nářečí k vybrané textové ukázce; - vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí, zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů národního jazyka; - vyjmenuje slovanské jazyky; - porovná slovanské jazyky na základě vybraných textových ukázek;	- Obecná jazykověda: obecná čeština, interdialekt, nářečí - Jazyková kultura - Slovanské jazyky	
ČJL-9-2-06	- rozhodne, zda je rozvitý přívlastek připojen k členu řídícímu pevně, nebo volně; - pozná přívlastek postupně rozvíjející; - rozliší souvětí souřadné a podřadné; - určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami; - správně navazuje věty a odstavce; - graficky znázorní souvětí souřadné a podřadné;	Skladba: věta, tvoření vět, druhy souvětí, nadvětná skladba	
ČJL-9-2-07	píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech;	Pravopis morfologický a syntaktický	

	• aplikuje poznatky o pravopisu i, y, předpon s-, z-, vz-, předložek s, z, skupin bě, bje, vě, vje, mě, mně, pě;		
• ČJL-9-2-02	• uvede způsoby obohacování slovní zásoby; • uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování; • u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku; • nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty;	• Nauka o slovní zásobě: obohacování slovní zásoby, víceslovná pojmenování, tvorba slov	
• ČJL-9-2-01	• spisovně vyslovuje přejatá slova;	• Slova přejatá	
• ČJL-9-2-04	• tvoří spisovné tvary běžně užívaných přejatých slov;	• Přejatá slova - pravopis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-9-1-01	• ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet;	• Kritické čtení a naslouchání • Mluvený projev připravený a nepřipravený	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)
• ČJL-9-1-02	• ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet;		I – Práce s online zdroji
• ČJL-9-1-03	• čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, prezentuje závěry;	• Kritické čtení a naslouchání • Mluvený projev připravený a nepřipravený	I – Práce s online zdroji

• ČJL-9-1-10	• napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele;	• Písemný projev • Slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy, výklad, výtah	MKV – Multikulturalita (člověk jako příslušník multikulturní společnosti, přínosy i rizika spojená se soužitím lidí různých kultur) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hodnota přírodní a kulturní krajiny a lidské aktivity v ní)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-9-3-01	• interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka; • v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí; • popíše kompozici vybraného dramatického textu;	• Literární teorie • Literární interpretace • Literární historie • Drama • Literatura pro mládež • Ústní lidová slovesnost • Epos • Fantasy	D: Antika, středověk, 19. století (národní obrození v Čechách), české baroko
• ČJL-9-3-07	• na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře; • v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky; • odliší tragédii a komedii; • představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru;		
• ČJL-9-3-03	• napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo, z hlediska		OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a hodnoty v chování lidí)

	charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka;		
• ČJL-9-3-08	• porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě;	• Adaptace literárních děl	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08	- zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku; - s pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila;	Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické	
ČJL-9-2-02	- správně přechyluje slova; - popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické příklady frazému; - v textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam;	- Tvorba slov - Význam slov: přenesená pojmenování (zejména metafora, metonymie), frazeologie	
ČJL-9-2-07	- správně píše slova přejatá; - správně užívá interpunkci ve větě jednoduché – aplikuje pravidla týkající se vsuvky, rozvitého větného členu volně nebo těsně připojeného, přístavku, oslovení, citoslovce a samostatného větného členu; - správně užívá interpunkci v souvětí;	Pravopis lexikální a syntaktický	
ČJL-9-2-04	- správně utvoří tvar podle zadáných tvaroslovných kategorií; - správně užívá slova přejatá a jejich tvary; - správně užívá všech neohebných slov, včetně částic;	Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, ohebná a neohebná slova	
ČJL-9-2-06	graficky zaznamenaná syntaktické vztahy ve větě a souvětí;	Skladba: věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědí a vět	

	• dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled;		
• ČJL-9-2-05	• správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech;	• Jazyková norma a kodifikace	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• ČJL-9-1-07	• vytvoří a osvojí si pravidla vedení diskuse; • zapojuje se aktivně do diskuse; • dodržuje net-etiketu sociálních sítí a internetových diskusí;	• Komunikační žánry: diskuse, dialog	VDO – Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů v životě školy) I – Komunikace v online prostředí a bezpečnost
• ČJL-9-1-08	• zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt; • samostatně zpracuje referát, výklad a úvahu;	• Připravený mluvený a písemný projev	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dnes, kulturní památky)
• ČJL-9-1-09	• správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu; • správně propojuje text prostředky nadvětného spojování; • uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost;	• Písemný projev • Nadvětné spojování	
• ČJL-9-1-10	• napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary;	• Písemný projev: výklad, formální dopis, životopis, žádost, líčení, úvaha, fejeton	EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy)
• ČJL-9-1-03	• čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat; • s pomocí učitele identifikuje účel užitých grafických znázornění v textu, popíše možný záměr autora;	• Kritické čtení • Prožitkové čtení • Kritické čtení	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora) I – Práce s publicistickými sděleními v online prostředí
• ČJL-9-1-05	• užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem	• Mluvený projev: kultivace projevu žáka	

	k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru;		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• ČJL-9-3-07	• uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie; • přiřadí dílo k literárnímu žánru;	• Literární historie • Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách) MKV – Kulturní difference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení) D: 1. a 2. světová válka
• ČJL-9-3-02	• rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní;		
• ČJL-9-3-08	• stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací;	• Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks	
• ČJL-9-3-09	• vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřejímá informace bez ověření zdroje;	• Připravený písemný a ústní projev	
• ČJL-9-3-01	• uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi; • popíše kompozici literárního díla; • zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly, a stručně vysvětlí svůj výběr;	• Kritické čtení	MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodného mediálního sdělení)
• ČJL-9-3-03	• sdělí ústně nebo písemně své dojmy z kulturní akce, vybere momenty, které ho zaujaly, a stručně je okomentuje;	• Kritické čtení	

• ČJL-9-3-05	• vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu; • rozliší jasný případ kýče či braku od díla umělecky poctivého; • vnímá s porozuměním fakt, že mezi těmito kategoriemi nemusí být vždy ostrá hranice; • diskutuje o hodnotě literárního díla a přínosu čtení pro člověka;	• Literární teorie a kritika	
• ČJL-9-3-04	• podle svých schopností, znalostí a zájmu vytvoří literární text.	• Vlastní tvorba	

7.2 Anglický jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Anglický jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Anglický jazyk je zahrnut do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Podle tohoto dokumentu předpokládá vzdělávání v anglickém jazyce dosažení úrovně A2.

Do vzdělávacího obsahu anglického jazyka jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena a Sociální rozvoj – Komunikace;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané;

Multikulturní výchova (MKV) – Multikulturalita;

Environmentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí;

Mediální výchova (MV) – Fungování a vliv médií ve společnosti.

Přesahy a vazby:

6. roč. – I, F,

7. roč. – I, D, Z;

8. roč. – I, D, ŠJ, Z;

9. roč. – I, ŠJ.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	3	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka *anglického jazyka* probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně, případně v multimediální učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků.

Formy a metody práce vycházejí z charakteru konkrétního učiva (frontální výuka, skupinová výuka, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích nebo samostatná práce). Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je účast žáků v soutěžích, dále společné návštěvy filmových a divadelních představeních v cílovém jazyce a v případě zájmů žáků také krátkodobá návštěva země hovořící cílovým jazykem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka anglického jazyka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé anglického jazyka k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání efektivních způsobů, metod a strategií osvojování jazykových prostředků a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- motivuje žáky k hodnocení vlastního pokroku, k samostatné analýze překážek pro jeho dosažení a ke stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů učení se anglickému jazyku;
- upevňuje v žácích potřebu celoživotního učení se anglickému jazyku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- prezentuje ve výuce autentické i fiktivní problémové situace;
- podporuje žáky v diskusích týkajících se možných řešení problémových situací;
- vede žáky k analytickému hodnocení úspěšných i neúspěšných postupů řešení problémových situací;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací k řešení problémů;
- posiluje v žácích strategie nutné pro překonání překážek při řešení problémových situací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výběru jazykových prostředků a strategií vhodných pro dosažení komunikativního záměru;
- rozvíjí v žácích strategie, které kompenzují případné nedostatky jazykových prostředků;
- vede žáky k vhodnému používání neverbálních prvků komunikace;
- rozvíjí dovednost žáků naslouchat a správně interpretovat smysl psaného a mluveného textu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si své role ve skupině a k uvědomění výhod skupinové práce;
- rozvíjí v žácích strategie vedoucí k předcházení konfliktním situacím ve skupině;
- rozvíjí v žácích dovednost vyjadřovat respekt k ostatním;
- posiluje v žácích vědomí vlastní hodnoty a pozitivní vnímání vlastní osoby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k chápání principů demokratické společnosti s pluralitou názorů;
- vede žáky k přijetí odpovědnosti za svá slova a činy;
- vede žáky k respektování vlastních i cizích národních tradic;
- vede žáky k uvědomění si významu zdravého životního prostředí jako předpokladu fungování lidské společnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému výběru vhodných učebních pomůcek;
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění, že komunikativní kompetence v anglickém jazyce je nutným předpokladem pro pracovní uplatnění na evropském a celosvětovém trhu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, při jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování anglického jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• CJ-9-1-01	- identifikuje známá slova v jednoduchém textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace;	Typy textů: - Dialogy - Emaily - Formuláře - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Monology - Písně - Popisy - Vypravování - Zadání úloh - Webové stránky Tematické okruhy: - Aktivity vztahující se k ročním obdobím - Bydlení (místnosti v domě, nábytek, bydlení v České republice a ve Velké Británii) - Cestování, prázdniny, dovolená - Denní aktivity, denní režim - Formální a neformální pozdravy - Lidské tělo - Město (obchody a instituce) - Oblečení - Přátelé	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog)
• CJ-9-1-02	- identifikuje téma jednoduchého textu; - identifikuje hlavní myšlenku jednoduchého textu;		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
MLUVENÍ			MKV – Multikulturalita (naslouchání druhým)
• CJ-9-2-01	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů; - komunikuje s partnerem v rámci jednoduchých dialogů týkajících se osvojených tematických okruhů;	F: Měření času.	
			I: Textový editor – formátování textu
			Internet – vyhledávání dle klíčových slov
			Multimediální aplikace

• CJ-9-2-02	• mluví na osvojené téma na základě obrázkové osnovy; • mluví na osvojené téma na základě klíčových slov;	• Přídavná jména popisující vzhled osob • Svátky • Škola • Určování času – měsíce, datum • Zvířata Jazykové prostředky: • Člen určitý a neurčitý • Frekvenční příslovce • Minulý čas prostý • Nepravidelná slovesa • Předložky místa • Předmětné tvary osobních zájmen • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Řadové číslovky • Slovesa <i>to be, to do, to have got, can, must</i> • Tázací zájmena a příslovce • Tvorba otázek zjišťovacích a doplňovacích • Ukazovací zájmena • Vazba <i>there is/there are</i> • Výslovnost (výslovnost hlásek, slovní přízvuk, rytmus, intonace)
• CJ-9-2-03	• popíše osobu na obrázku nebo fotografii; • popíše, jak tráví všední den/víkend/vybraný svátek/vybrané roční období;	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
• CJ-9-3-01	• vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; • rozliší podstatné a nepodstatné informace v jednoduchém textu;	

• CJ-9-3-02	• vybere klíčová slova jednoduchého textu; • identifikuje téma jednoduchého textu; • vyjádří vlastními slovy téma jednoduchého textu; • vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého textu; • odvodí z kontextu význam neznámých slov v jednoduchém textu;		
PSANÍ			
• CJ-9-4-01	• doplní do přihlášky osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• CJ-9-4-02	• popíše osobu na obrázku nebo fotografii;		
• CJ-9-4-03	• odpoví na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01	- identifikuje známá slova v jednoduchém textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace;	Typy textů: - Dialogy - Emaily - Formuláře - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Kuchařské recepty - Monology - Písně - Popisy - Vypravování - Zadání úloh - Webové stránky Tematické okruhy: - Cestování, prázdniny - Doprava - Jídla, v restauraci, britská kuchyně - Kvantitativní výrazy - Počasí - Úrazy a nehody - Volnočasové aktivity - Zábava, film, televize - Zeměpisné pojmy	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy) D: Středověká Anglie. Počátky novověké Anglie. Z: Commonwealth. I: Textový editor – formátování textu Internet – vyhledávání dle klíčových slov Multimediální aplikace
CJ-9-1-02	- identifikuje téma jednoduchého textu; - identifikuje hlavní myšlenku jednoduchého textu;		
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů; - komunikuje s partnerem v rámci jednoduchých dialogů týkajících se osvojených tematických okruhů;		

CJ-9-2-02	- mluví na osvojené téma na základě obrázkové osnovy; - mluví na osvojené téma na základě klíčových slov;	Jazykové prostředky: - Člen neurčitý a člen nulový - Frekvenční příslovce - Minulý čas prostý (pravidelná slovesa, nepravidelná slovesa, tvorba otázky zjišťovací a doplňovací a tvorba záporu) - Neurčité číslovky <i>a little</i> a <i>a few</i> - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - Sloveso <i>to be</i> (minulé tvary) - Stupňování přídavných jmen - Tázací výrazy <i>how</i>, <i>how much</i> a <i>how many</i> - Tvorba příslovcí - Vazba <i>as</i> + přídavné jméno + <i>as</i> - Vazba <i>have to</i> - Vyjadřování budoucnosti pomocí vazby <i>going to</i> - Zájmena <i>some</i> a <i>any</i>	
CJ-9-2-03	- popíše postup přípravy oblíbeného jídla; - popíše děj oblíbeného filmu; - vypráví jednoduchý příběh, který se udál v minulosti;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	- vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace v jednoduchém textu;		
CJ-9-3-02	- vybere klíčová slova jednoduchého textu; - identifikuje téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého textu; - odvodí z kontextu význam neznámých slov v jednoduchém textu;		
PSANÍ			
CJ-9-4-01	doplní do přihlášky osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
CJ-9-4-02	napíše jednoduchý kuchařský recept;		

	• popíše v minulém čase své denní aktivity;		
• CJ-9-4-03	• odpoví na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Anglický jazyk			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01	- identifikuje známá slova v jednoduchém textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace;	Typy textů: - Dialogy - Emaily - Formuláře - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Monology - Nápisy - Písně - Popisy - Vypravování - Zadání úloh - Webové stránky Tematické okruhy: - Budoucnost planety - Bydlení - Doprava - Ekologie – přírodní katastrofy - Město (Londýn, New York) - Osobní plány a ambice - Osobní zážitky a zkušenosti - Práce	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) a Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne)
CJ-9-1-02	- identifikuje téma jednoduchého textu; - identifikuje komunikativní situaci; - identifikuje hlavní myšlenku jednoduchého textu;		MKV – Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem)
MLUVENÍ			EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)
CJ-9-2-01	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů;		I: Textový editor – formátování textu a obrázků Tvorba prezentace

	komunikuje s partnerem v rámci jednoduchých dialogů týkajících se osvojených tematických okruhů;	- Rodina, domov - Sport, rekordy - Velká Británie	Internet – vyhledávání dle klíčových slov Multimediální aplikace D: Vznik USA. DCJ (ŠJ): Vyjadřování budoucnosti (vazba <i>ir a</i> + infinitiv). Z: Spojené království Velké Británie a Severního Irska.
CJ-9-2-02	- mluví na osvojené téma na základě obrázkové osnovy; - mluví na osvojené téma na základě klíčových slov;	- Vesmír - Významné lidské činy - Významné osobnosti - Zdraví a nemoc, zdravý životní styl	
CJ-9-2-03	- popíše oblíbenou osobu; - popíše místo, kde bydlí; - popíše své představy budoucnosti; - vypráví jednoduchý příběh, který se udál v minulosti;	Jazykové prostředky: - Člen určitý, neurčitý a nulový - Minulý čas prostý - Minulý čas prostý a minulý čas průběhový (porovnání) - Minulý čas průběhový - Modální slovesa <i>should, must</i>, vazba <i>have to</i> a jejich záporné tvary - Předložky místa (opakování) - Předpřítomný čas prostý - Přítomný čas prostý a průběhový (opakování) - Slovesa smyslového vnímání - Vyjadřování budoucnosti tvarem <i>will</i> - Zájmena neurčitá (<i>some, any, every</i> a jejich složeniny <i>-body, -thing</i>)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	- vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace v jednoduchém textu;		
CJ-9-3-02	- vybere klíčová slova jednoduchého textu; - identifikuje téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého textu; - odvodí z kontextu význam neznámých slov v jednoduchém textu;		
PSANÍ			

• CJ-9-4-01	• doplní do přihlášky osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• CJ-9-4-02	• popíše oblíbenou osobu; • popíše v minulém čase své denní aktivity; • popíše své představy příštích prázdnin;		
• CJ-9-4-03	• odpoví na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace				
Vyučovací předmět: Anglický jazyk				
Ročník: 9.				
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky	
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů: - Dialogy - Dopisy - Emaily - Formuláře - Komiksy - Kreslené příběhy (seriály) - Monology - Nápisy - Písně - Popisy - Vypravování - Zadání úloh - Webové stránky Tematické okruhy: - Film - Historie (pravěk, středověk) a slavné historické postavy - Knihy - Lidské tělo, zdraví a nemoc, zdravá výživa - Oblečení a móda - Odvážné lidské činy - Popularita a úspěch - Výpočetní technika	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika) a Psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role filmu v životě jednotlivce) DCJ (ŠJ): Minulý čas složený. I: Textový editor – formátování textu a obrázků Tabulkový editor – tvorba tabulek, práce s jednoduchými grafy Tvorba prezentace Internet – vyhledávání dle klíčových slov	
CJ-9-1-01	- identifikuje známá slova v jednoduchém textu; - rozumí významům slov vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - rozumí obsahu vět vztahujících se k osvojeným tematickým okruhům; - vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace;			
CJ-9-1-02	- identifikuje téma jednoduchého textu; - identifikuje komunikativní situaci; - identifikuje hlavní myšlenku jednoduchého textu;			
MLUVENÍ				
CJ-9-2-01	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů; - komunikuje s partnerem v rámci jednoduchých dialogů týkajících			

	se osvojených tematických okruhů;	- Životní prostředí Jazykové prostředky: - Frázová slovesa - Gerundium a infinitiv - Minulý čas prostý a minulý čas průběhový (porovnání) - Modální slovesa <i>could, should, must</i>, vazba <i>had to</i> a jejich záporné tvary - Předpřítomný čas prostý a minulý čas prostý (porovnání) - Příslovce <i>too</i> a <i>enough</i> - Přítomný čas prostý a průběhový (porovnání), statická slovesa - Tázací dovětky - Vazba <i>used to</i> - Vyjadřování budoucnosti strukturou <i>will</i> a <i>going to</i> (porovnání) - Vyjadřování souhlasu a nesouhlasu	Hygiena práce u PC Multimediální aplikace
CJ-9-2-02	- mluví na osvojené téma na základě obrázkové osnovy; - mluví na osvojené téma na základě klíčových slov;		
CJ-9-2-03	- popíše oblíbenou knihu; - popíše oblíbený film; - popíše oblíbenou osobnost z české nebo světové historie;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	- vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy; - rozliší podstatné a nepodstatné informace v jednoduchém textu;		
CJ-9-3-02	- vybere klíčová slova v jednoduchém textu; - identifikuje téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy téma jednoduchého textu; - vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého textu; - odvodí z kontextu význam neznámých slov v jednoduchém textu;		
PSANÍ			
CJ-9-4-01	doplní do přihlášky osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		

• CJ-9-4-02	• popíše oblíbenou knihu; • popíše oblíbený film; • popíše klady a zápory svého životního stylu;		
• CJ-9-4-03	• odpoví na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

7.3 Francouzský jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Francouzský jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Konkrétním cílem výuky *francouzského jazyka* je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z těch částí světa, kde se mluví francouzsky. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Vyučovací předmět *Francouzský jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Ve výuce dalšího cizího jazyka se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje všem řečovým dovednostem, převážně rozvoji dovedností poslechu, mluvení a psaní. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky). Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou oblast.

Učení se dalšímu cizímu jazyku vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru k jemu blízkým tématům;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele;
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou, sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká;
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

- hlásky vyslovuje foneticky správně.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občanská společnost a škola;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Lidské vztahy; Multikulturalita, Kulturní difference;

Environmentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Přesahy a vazby:

7.roč. – I

8.roč. – I

9.roč. – I

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk se realizuje v 7. až 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka francouzského jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio;
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, výukové programy, média včetně internetových, ústní informace, francouzské časopisy);
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;
- zadává úkoly, při kterých žáci využívají ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci;
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné a výkladové).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali;

- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu, dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebereprezentaci (samostatné práce, projekty, referáty a konverzace);
- využívá písně a básně pro žakovu řízenou produkci;
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce;
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických materiálů motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic frankofonních zemí;
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin;
- podporuje účast žáků na kulturních a společenských akcích, které škola pořádá (kino, divadlo, koncerty, výstavy) v cizím jazyce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem;
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování francouzského jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk			
Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů: • Dialogy • Emaily • Formuláře • Instrukce • Textové zprávy • Webové stránky Tematické okruhy: • Pozdravy • Názvy měsíců a dnů • Některé druhy školních předmětů • Moje rodina a já, vnímání důležitosti rodiny ve Francii a u nás • Popis fyzického vzhledu osob • Některé druhy povolání • Můj volný čas, srovnání trávení volného času ve Francii a u nás • Barvy • Některé druhy zvířat • Některé národnosti	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace - dialog
• DCJ-9-1-01	• rozumí pečlivě a pomalu vysloveným pokynům a otázkám učitele;		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
• DCJ-9-1-02	• rozumí slovům a větám řečeným v pomalém tempu s vizuální pomocí;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• vede jednoduché rozhovory v rámci probíraných témat pozdraví zeptá se, rozloučí se;		
• DCJ-9-2-02	• sděluje základní informace v rámci témat;		VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného společenství
• DCJ-9-2-03	• odpovídá zjednodušeně na jednoduché otázky a zároveň je formuluje;		MKV – Multikulturalita – naslouchání druhým, Fj jako nástroj dorozumění se
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			I: Textový editor – formátování textu a obrázků, multimediální aplikace
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým pokynům a nápisům;		
• DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• vyplní formulář;		
• DCJ-9-4-02	• vytváří jednoduchá sdělení o sobě v rámci témat;		

• DCJ_9-4-03	• sestavuje jednoduchou písemnou odpověď;	• Jazykové prostředky: • Abeceda • Číslovky do 60 • Členy určité, neurčité –stahování členu • Rod přídavných jmen • Zájmena osobní a přivlastňovací • Slovesa 1.třídy • Slovesa nepravidelná-avoir, etre, faire, aller • Vyjádření záporu u sloves • Vyjádření otázky pomocí est-ce que • Základní pravidla výslovnosti samohlásek, souhlásek, intonace vět oznamovacích, tázacích • Pravopis osvojených slov a tvarů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů: • Dialogy • Formuláře • Emaily • Instrukce • Monology • Nápisy • Písně • Webové stránky Tematické okruhy: • Pozdravy • Můj den • Určování hodin • Některé druhy povolání • Rozvrh hodin ve škole • Názvy předmětů • Některé druhy jídla a pití • Dialog v restauraci • Město, názvy obchodů a institucí, ptaní se na cestu, vysvětlení trasy, dopravní prostředky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)
• DCJ-9-1-01	• rozumí vysloveným pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně;		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
• DCJ-9-1-02	• rozumí základním informacím • ve slyšených textech s vizuální oporou v textu		EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• při komunikaci používá základní pravidla výslovnosti • vede jednoduché rozhovory v rámci probíraných témat pokládá otázky a reaguje na otázky;		VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě místní komunity)
• DCJ-9-2-02	• vede monolog v rámci témat;		MKV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			I: Textový editor – formátování textu a obrázků
• DCJ-9-3-01	• vyhledává požadovanou informaci v jednoduchých textech;		Tvorba prezentace
• DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám v krátkých textech		Multimediální aplikace
PSANÍ			

• DCJ-9-4-01	• vyplní základní údaje o své osobě ve formulářích;	• Srovnání bydlení ve městě a na venkově – Francie a Česká republika	
• DCJ-9-4-02	• vytváří jednoduchá sdělení v rámci probíraných témat;	• Reálie –zeměpis Francie	
• DCJ-9-4-03	• odpovídá na písemná sdělení;	• Jazykové prostředky: • Abeceda • Číslovky do 100 • Číslovky-vyjádření hodin, data • Členy určité, neurčité - stahování členu • Rod přídavných jmen shoda v rodě a čísle s podstatným jménem • Zájmena osobní, přivlastňovací, tázací • Tykání a vykání • Další slovesa 1. třídy, slovesa 2. slovesné třídy vzor finir • Zvratná slovesa (se lever,....) • Slovesa nepravidelná- aller, prendre, vouloir, pouvoir • Přítomný čas průběhový (etre en train de + infinitiv)- klad, zápor, otázka • Rozkazovací způsob kladný • Neosobní výraz - il faut • Předložky místa • Zájmenná příslovce il y a • Základní pravidla výslovnosti samohlásek, souhlásek, intonace vět oznamovacích, tázacích • Pravopis osvojených slov a tvarů • Zvuková stránka jazyka-pravidla výslovnosti samohlásek, souhlásek, intonace	Rozšiřující učivo: popis cesty s mapou, popis města Francie a její administrativní rozdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Francouzský jazyk Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	rozumí základním informacím v jednoduchých poslechových textech v rámci probíraných témat;	Typy textů: - Dialogy - Formuláře - Emaily - Instrukce - Monology - Nápisy - Písně - Webové stránky Tematické okruhy: - Volný čas, prázdniny, dovolená, víkend - Jak tráví Francouzi a Češi svůj volný čas a prázdniny - Telefonní rozhovor - Počasí - Názvy některých zemí - Oblečení a barvy, zhodnocení oblečení - Rozhovor v obchodě – nákup oblečení - Reálie Francie – zeměpis, kultura a svátky ve Francii - Jazykové prostředky:	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (sdělení v různých situacích) ČJL: Vyprávění – Můj volný čas OSV – Kooperace a kompetice (vyjádření, vlastního názoru)
• DCJ-9-1-02	- rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace;		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
• DCJ-9-1-03	samostatně vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost;		VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy)
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	- Při komunikaci používá základní pravidla výslovnosti, melodie vět; - vede jednoduché rozhovory v rámci probíraných témat pokládá otázky a reaguje na otázky;		MKV – Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování se)
• DCJ-9-2-02	Vede monolog v rámci témat;		I: Tvorba prezentace
• DCJ-9-2-03	Vyjádří co se mu líbí nelíbí a zdůvodní proč, vyjádří souhlas či nesouhlas;		Multimediální aplikace
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			

• DCJ-9-3-01	• vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu; • v textu nalezne odpovědi na otázky;	• Pravidla výslovnosti, melodie vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích • Členy určité, neurčité, stahování členu • Rod přídavných jmen, shoda v rodě a čísle s podstatným jménem • Zájmena osobní, tázací, přivlastňovací • Číslovky – vyjádření ceny, data • Další slovesa 1. třídy a 2. třídy, slovesa nepravidelná- aller, avoir • Předložky s názvy zemí • Minulý čas – passé composé (avoir, etre a přičestí minulé) – klad, zápor a otázka • Blízká budoucnost (futur proche) – klad, zápor, otázka • 2 typy otázek • Pravopis osvojených slov a tvarů • zvuková stránka jazyka-pravidla výslovnosti samohlásek, souhlásek, intonace	
• DCJ-9-3-02	• odhadne význam nových a neznámých slov v přiměřeně obtížném textu a z kontextu;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• vyplní základní údaje o své osobě ve formulářích;		
• DCJ-9-4-02	• vytváří jednoduchá sdělení v rámci probíraných témat;		
• DCJ-9-4-03	• napíše kamarádovi jednoduchý e-mail v rámci probraných témat;		

7.4 Německý jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Německý jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Do vzdělávacího obsahu *Německý jazyk* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občanská společnost a škola;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané;

Multikulturní výchova (MKV) – Multikulturalita, Kulturní difference;

Environmentální výchova (EV) – Ekosystémy;

Mediální výchova (MV) – Tvorba mediálního sdělení.

Přesahy a vazby:

7. roč. – ČJL, AJ, I, Z;

8. roč. – ČJL, AJ, I, Z;

9. roč. – ČJL, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách, a to většinou v kmenových třídách, popřípadě speciální třídě jazykové, která je vybavena počítači a audiotechnikou, umožňující poslech cizojazyčných textů či nahrávání vlastních verbálních projevů.

Žáci jsou rozděleni do jazykových skupin v rámci ročníku, jež nepřesahují počet 24 žáků.

Ve výuce jsou použity formy a metody práce, které vycházejí z charakteru učiva a cílů vzdělávání – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), samostatné práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.), skupinové vyučování. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy cizojazyčných divadelních či filmových představení. Významnou roli při osvojování cizího jazyka je také přítomnost rodilého mluvčího v některých hodinách. Zastoupena je rovněž práce s původními německými knihami a texty na internetu, žáci jsou od počátku vedeni k aktivnímu užívání česko-německého slovníku. Žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy apod.

Součástí vyučování německého jazyka je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, jazykové soutěže, exkurze apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka německého jazyka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé německého jazyka k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.);
- rozvíjí u žáků jednotlivé dovednosti v německém jazyce (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev...);
- vede žáky k sebehodnocení, autonomnímu učení a k uvědomění si vlastního pokroku;
- využívá projektového vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, aplikace v praxi;
- učí žáky pracovat s chybou v německém jazyce – chyba není nedostatek, ale krok ke zlepšení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka;
- využívá ve výuce situační hry, Rollenspiele – reálné i nereálné situace;
- vede žáky k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problému;
- vede žáky k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech pro řešení problémů v němčině;
- podporuje orientaci žáka v cizím jazykovém prostředí (umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj, zakoupení jízdenky, telefonování...).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace);
- učí žáky formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl;
- vede žáky k efektivnímu rozšiřování slovní zásoby a vytváření systému;
- využívá ve výuce transfer – využití podobnosti anglického jazyka s jazykem německým;
- vede žáky k nácviku struktury mluvených projevů (vyprávění, diskuze, referát, dialog...) a písemných projevů (e-mail, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář...).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje týmovou spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách;
- vede žáky k rozlišování a respektování rolí – vedoucí, účastník;
- vede žáky k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci;
- vede žáky k uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce;
- podporuje využívání cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, ke zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu či tým;
- vede žáky k toleranci odlišnosti – rasové, náboženské, názorové...;
- podporuje u žáku empatii;
- dbá na dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů;
- podporuje u žáků hrdost a vlastenectví.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace;
- aktivně podporuje užívání cizího jazyka jako prostředek komunikace při plnění úkolů;
- důsledně dbá na formování pracovních návyků u žáků – vedení sešitů, psaní slovíček, vedení portfolia;
- učí žáky orientaci v učebnici a v pracovním sešitu a efektivně pracovat s mapou, plánem, grafem, schématem.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;

- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování německého jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Německý jazyk Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:	MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým) MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně - společensky a situačně - vhodných sdělení) OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě) OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) ČJL: Interpunkční znaménka, hlásky
• DCJ- 9-1-01	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;	- Email - Jednoduché pokyny ve škole - Obrázkový příběh	
• DCJ-9-1-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;	- Osobní dotazník – formuláře - Písň, básně - Poděkování, prosba	
• DCJ-9-1-03	• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat;	- Pozdravy - Textové zprávy - Webové stránky	
MLUVENÍ		Tematické okruhy:	
• DCJ-9-2-01	• se zapojí do jednoduchých rozhovorů;	Já	
• DCJ-9-2-02	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;	- Moje rodina - Moji přátelé - Škola a školní potřeby - Moje záliby	
• DCJ-9-2-03	• Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a podobné otázky pokládá;	Jazykové prostředky:	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		- Abeceda – hláskování - Číslovky 0 – 20 - Slovesa sein a haben - Časování pravidelných sloves	
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;		

• DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;	• Předložky in/aus • Sloveso mögen • Přivlastňovací zájmena – mein(e), dein(e) • Vybraná adjektiva – pozitiv • Vazba von/přivlastňovací ´s • Přivlastňovací zájmena – sein(e), ihr(e) • Předložka um v časových údajích • Předložka am v časových údajích • Člen určitý – der, die, das – 1. pád • Člen neurčitý – ein, eine, ein – 1. pád • Člen záporný – kein, keine, kein – 1. pád • Věta oznamovací – přímý slovosled • Věta oznamovací – nepřímý slovosled • Věta tázací – zjišťovací, doplňovací • Slovosled W-otázky	AJ: Gramatický člen I: Textový editor - formátování textu a obrázků Multimediální aplikace Z: Německy mluvící země
• DCJ-9-3-03	• rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;		
• DCJ-9-4-02	• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;		
• DCJ-9-4-03	• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení;		

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk Vyučovací předmět: Německý jazyk Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;	Typy textů: • Email • Jednoduché pokyny ve škole • Obrázkový příběh • Osobní dotazník – formuláře • Písně, básně • Poděkování, prosba • Pozdravy • Textové zprávy • Webové stránky	MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně – společensky a situačně – vhodných sdělení) VDO – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
• DCJ-9-1-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;		
• DCJ-9-1-03	• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat;		
MLUVENÍ		Tematické okruhy: • Počítač a jeho příslušenství • Zvířata, domácí mazlíčci • Školní potřeby • Vídeň – reálie • Názvy veřejných budov • Jednoduché početní úkony • Telefonování, tel. čísla – číslovky 20 - 100 • Vyjádření času • Roční období, měsíce v roce • Svátky v průběhu roku – Vánoce, Velikonoce... • Státy světa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy)
• DCJ-9-2-01	• se zapojí do jednoduchých rozhovorů;		
• DCJ-9-2-02	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;		
• DCJ-9-2-03	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			I: Textový editor - formátování textu a obrázků Multimediální aplikace
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;		
• DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;		

• DCJ-9-3-03	• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;	• Prázdniny • Na nádraží • V hotelu • Popis domu/bytu/pokoje • Zeměpisné názvy • Orientace v budově, popis cesty	Z: Německy mluvící země
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;	Jazykové prostředky: • 4. pád – neurčitý člen, záporný člen „kein“ • Ustálená spojení se slovesem „haben“ • Spojení slovesa haben + abstraktní podst. jm. • Předložka in + 3. pád • Množné číslo vybraných podstatných jmen • Předložky nach/in + stát • Časování slovesa möcht- + infinitiv • Předložky auf, an, über, unter, vor, hinter, neben, zwischen, in + 3. pád • Nepravidelná slovesa – fahren, laufen, lesen, fernsehen • Slovesa s odlučitelnou předponou • Přivlastňovací zájmeno – unser • Předložka in + 4. pád/ustálená spojení zum/zur • Vyjádření pro – für + 4. pád – osobní zájmeno • Přivlastňovací zájmeno – euer, ihr – 1. a 4. pád	
• DCJ-9-4-02	• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat;		
• CJ2 9-4-03	• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení;		

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů: • Blogy • Dialogy • Emaily • Formuláře • Instrukce • Kuchařské recepty • Monology • Nápisy • Písně • Popisy • Vzkazy • Webové stránky	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) VMEGS – Jsme Evropané (Evropská integrace) EV – Ekosystémy (lidské sídlo – město - vesnice) MKV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) ČJL: Modální slovesa I: Prezentace Multimediální aplikace
• DCJ-9-1-01	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;		
• DCJ-9-1-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;		
• DCJ-9-1-03	• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• se zapojí do jednoduchých rozhovorů;		
• DCJ-9-2-02	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;		
• DCJ-9-2-03	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky sám pokládá;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;		
• DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;		
• DCJ-9-3-03	• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální	• Digitální technologie	
		• Dopravní prostředky	
		• Lidské tělo	
		• Město a vesnice	
		• Móda a oblečení	
		• Můj týden	
		• Počasí	
		• Popis cesty, orientace	

	oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;	● Rozvrh hodin Jazykové prostředky: ● Slovesa s odlučitelnou předponou ● Časování sl. dürfen + infinitiv ● Časování sl. wehtun ● 3. pád osobních zájmen ● Rozkazovací způsob ● Präteritum sl. „sein“ a „haben“ ● Předložky aus, mit, von + 3. pád ● Spojení von - bis zu	
PSANÍ			
● DCJ-9-4-01	● vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;		
● DCJ-9-4-02	● napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat;		
● DCJ-9-4-03	● stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení;		

7.5 Španělský jazyk

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Španělský jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Španělský jazyk* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. *Španělský jazyk* přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a anglickým jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování španělského jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve španělském jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Podle tohoto dokumentu předpokládá vzdělávání ve španělském jazyce dosažení úrovně A1.

Do vzdělávacího obsahu *španělského jazyka* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference.

Přesahy a vazby:

7. roč. – AJ, ČJL, D, Z; I

8. roč. – AJ, Z; I

9. roč. – AJ. I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka španělského jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně, případně v multimediální učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Formy a metody práce vycházejí z charakteru konkrétního učiva (frontální výuka, skupinová výuka, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích nebo samostatná práce). Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je účast žáků v soutěžích, dále společné návštěvy filmových představeních nebo jiných kulturních akcí v cílovém jazyce a v případě zájmu žáků také krátkodobá návštěva země hovořící cílovým jazykem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka španělského jazyka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé španělského jazyka k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání efektivních způsobů, metod a strategií osvojování jazykových prostředků a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- motivuje žáky k hodnocení vlastního pokroku, k samostatné analýze překážek pro jeho dosažení a ke stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů učení se španělskému jazyku;
- upevňuje v žácích potřebu celoživotního učení se španělskému jazyku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- prezentuje ve výuce autentické i fiktivní problémové situace;
- podporuje žáky v diskusích týkajících se možných řešení problémových situací;
- vede žáky k analytickému hodnocení úspěšných i neúspěšných postupů řešení problémových situací;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací k řešení problémů;

- posiluje v žácích strategie nutné pro překonání překážek při řešení problémových situací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výběru jazykových prostředků a strategií vhodných pro dosažení komunikativního záměru;
- rozvíjí v žácích strategie, které kompenzují případné nedostatky jazykových prostředků;
- vede žáky k vhodnému používání neverbálních prvků komunikace;
- rozvíjí dovednost žáků naslouchat a správně interpretovat smysl psaného i mluveného textu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si své role ve skupině a k uvědomění výhod skupinové práce;
- rozvíjí v žácích strategie vedoucí k předcházení konfliktním situacím ve skupině;
- rozvíjí v žácích dovednost vyjadřovat respekt k ostatním;
- posiluje v žácích vědomí vlastní hodnoty a pozitivní vnímání vlastní osoby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k chápání principů demokratické společnosti s pluralitou názorů;
- vede žáky k přijetí odpovědnosti za svá slova a činy;
- vede žáky k respektování vlastních i cizích národních tradic;
- vede žáky k uvědomění si významu zdravého životního prostředí jako předpokladu fungování lidské společnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému výběru vhodných učebních pomůcek;
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění toho, že komunikativní kompetence ve španělském jazyce zvyšuje možnosti pracovního uplatnění na evropském a celosvětovém trhu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování španělského jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	- vykonává jednoduché pokyny učitele; - reaguje neverbálně na jednoduché zjišťovací otázky; - rozumí krátkým jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se osobních údajů; - rozumí krátkým jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: - Dialogy - Formuláře - Instrukce - Monology - Nápisy - Písně - Pohlednice - Popisy - Zadání úloh - Webové stránky	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)
DCJ-9-1-02	- identifikuje známá slova v textu; - seřadí slova nebo obrázky na základě textu; - rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - identifikuje druh věty z hlediska postoje mluvčího;	Tematické okruhy: - Barvy - Denní aktivity - Domov (místnosti, nábytek) - Dopravní prostředky - Kalendářní rok (roční období měsíce, dny v týdnu, části dne) - Národnostní jména - Pozdravy - Rodina (rodinní příslušníci) - Škola - Vyjadřování času (hodiny a data) - Základní části lidského těla	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – španělsky mluvící země)
DCJ-9-1-03	- vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního

	identifikuje téma nebo komunikativní situaci;		
MLUVENÍ			
DCJ-9-2-01	- používá konverzační fráze (pozdraví, osloví, zeptá se, jak se partner má, poděkuje, omluví se, rozloučí se); - odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů; - zeptá se na jednoduché informace týkající se probraných tematických okruhů;	- Základní druhy oblečení - Základní potraviny - Základní přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob - Základní realie Španělska a Jižní Ameriky - Země - Zvířata	zakotvení – srov. s kulturou hispanofonních zemí)
DCJ-9-2-02	- představí se (uvede jméno, věk, národnost, zemi, kde bydlí, jazyky, kterými hovoří); - popíše, co má/nemá rád; - popíše svou rodinu (člena rodiny); - popíše svůj pokoj nebo jinou místnost;	Jazykové prostředky: - Abeceda - Časování sloves 1. třídy (přít. čas) - Časování sloves 2. třídy (přít. čas) - Časování sloves 3. třídy (přít. čas) - Příslovce <i>muy</i> - Člen určitý a neurčitý - Hláskování - Interpunkční znaménka - Intonace - Množné číslo - Nepravidelná slovesa - Osobní zájmena - Předložka <i>de</i> - Přivlastňovací zájmena (nepřízvučná) - Přízvuk - Rod podstatných a přídavných jmen - Slovesa se změnou kmenové samohlásky - Sloveso <i>ser</i> a <i>estar</i> - Sloveso <i>tener</i> - Pořádek slov (věta oznamovací, věta tázací)	AJ: Gramatický člen. I: Textový editor – formátování textu a obrázků Multimediální aplikace
DCJ-9-2-03	- odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se osobních údajů; - klade krátké jednoduché otázky týkající se osobních údajů partnera nebo 3. osoby;		ČJL: Interpunkční znaménka.
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informativním nápisům, příkazům a zákazům;		D: Kolonizace Jižní Ameriky. Z: Jižní Amerika.

• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu krátkých jednoduchých vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;	• Spojky y a o • Tázací příslovce (<i>cuándo, cuánto, dónde</i>) • Tázací zájmena (<i>qué, quién</i>) • Ukazovací zájmena (<i>este, aquel</i>) • Výslovnost hlásek • Základní číslovky (1 – 30) • Základní předložky místa a času • Zápor • Zvratná slovesa	
• DCJ-9-3-03	• identifikuje téma textu; • identifikuje klíčová slova textu; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• doplní do formuláře (přihlášky) osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• DCJ-9-4-02	• představí se pomocí krátkých jednoduchých vět (uvede jméno, věk, národnost, zemi, kde bydlí, jazyky, kterými hovoří); • napíše přání k narozeninám;		
• DCJ-9-4-03	• odpoví pomocí krátkých jednoduchých vět na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	- vykonává jednoduché pokyny učitele; - rozumí krátkým jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se osobních údajů; - rozumí krátkým jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: - Dialogy - Formuláře - Instrukce - Monology - Nápisy - Písňe - Pohlednice - Popisy - Zadání úloh - Webové stránky Tematické okruhy: - Denní činnosti - Lidské tělo - Nakupování - Oblečení - Počasí - Potraviny (rozšíření), španělská kuchyně, v restauraci - Prázdniny (plány) - Přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob - Příroda	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
DCJ-9-1-02	- identifikuje známá slova v textu; - seřadí slova nebo obrázky na základě textu; - rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět a souvětí vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - identifikuje druh věty z hlediska postoje mluvčího;		VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – život Španělů)
DCJ-9-1-03	- vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		AJ: Vyjadřování budoucnosti tvarem <i>will</i> .

	identifikuje téma nebo komunikativní situaci;	- Reálie Španělska a Jižní Ameriky - Rodina - Škola - Vánoce - Zájmy, sporty, volný čas - Zaměstnání - Zvířata	
MLUVENÍ		Jazykové prostředky: - Blízká budoucnost (vazba <i>ir a</i> + infinitiv) - Frekvenční příslovce - Gerundium - Násobné číslovky - Nepravidelná slovesa - Participium - Pretérito perfecto - Předložky místa - Přivlastňovací zájmena nesamostatná - Příslovce <i>muy, bastante, (un) poco, cada, mucho, nunca, todo</i> - Příslovečná určení času - Přítomný čas průběhový - Rod a číslo podstatných jmen (opakování) - Sloveso <i>ser</i> a <i>estar</i> - Sloveso <i>haber</i> - Ukazovací zájmena <i>este, ese</i> - Základní číslovky (31 – 100)	Z:
DCJ-9-2-01	- používá konverzační fráze (pozdraví, osloví, zeptá se, jak se partner má, zeptá se na cenu, poděkuje, požádá, omluví se, odmítne, popřeje, rozloučí se); - odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů; - zeptá se na jednoduché informace týkající se probraných tematických okruhů; - objedná si v restauraci jídlo; - komunikuje při nakupování;		Španělsko.
DCJ-9-2-02	- představí se (uvede své základní osobní údaje a popíše své zájmy); - popíše člena své rodiny nebo svého kamaráda; - popíše svůj denní program; - popíše své plány na víkend nebo prázdniny;		I: Textový editor – formátování textu a obrázků
DCJ-9-2-03	- odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se volného času; - klade krátké jednoduché otázky týkající se volného času;		Multimediální aplikace
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informativním nápisům, příkazům, zákazům, popisům a instrukcím;		

• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět a souvětí vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-3-03	• identifikuje téma textu; • identifikuje klíčová slova textu; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• doplní do formuláře (příhlášky) osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• DCJ-9-4-02	• popíše člena své rodiny nebo svého kamaráda pomocí krátkých jednoduchých vět; • popíše svůj denní program; • popíše svůj jídelníček;		
• DCJ-9-4-03	• odpoví pomocí jednoduchých vět a souvětí na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	- vykonává jednoduché pokyny učitele; - rozumí jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se osobních údajů; - rozumí jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: - Dialogy - Formuláře - Instrukce - Kuchařské recepty - Monology - Nápisy - Písně - Popisy - Vzkazy - Webové stránky Tematické okruhy: - Denní činnosti - Lidské tělo - Nemoci - Oblečení - Počasí - Potraviny - Prázdniny - Přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob - Příroda - Sporty a jiné volnočasové aktivity - Svátky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, omluva, pozdrav, prosba)
DCJ-9-1-02	- identifikuje známá slova v textu; - seřadí slova nebo obrázky na základě textu; - rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět a souvětí vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - identifikuje druh věty z hlediska postoje mluvčího;		AJ: Předpřítomný čas prostý. I: Tvorba prezentace Multimediální aplikace
DCJ-9-1-03	- vybere konkrétní informace číselné povahy; - vybere konkrétní informace nečíselné povahy; - identifikuje téma nebo komunikativní situaci;		

MLUVENÍ		• Škola • Zaměstnání • Zvířata Jazykové prostředky: • Blízká budoucnost (vazba <i>ir a</i> + infinitiv) • Číslovky • Frekvenční příslovce • Gerundium • Nepravidelná slovesa • Participium • Pretérito indefinido • Pretérito perfecto • Předložky místa • Přivlastňovací zájmena nesamostatná • Příslovce <i>muy, bastante, (un) poco, cada, mucho, nunca, todo</i> • Příslovečná určení času • Přítomný čas průběhový • Rod a číslo podstatných jmen (opakování) • Rozkazovací způsob (2. osoba jednotného čísla) • Sloveso <i>ser, estar, hay</i> (rozlišení používání) • Sloveso <i>haber</i> • Ukazovací zájmena <i>este, ese</i>
• DCJ-9-2-01	• používá konverzační fráze (pozdraví, osloví, zeptá se, jak se partner má, zeptá se na cenu a cestu, poděkuje, požádá, omluví se, odmítne, popřeje, rozloučí se); • odpovídá na jednoduché dotazy týkající se probraných tematických okruhů; • zeptá se na jednoduché informace týkající se probraných tematických okruhů;	
• DCJ-9-2-02	• představí se (uvede své základní osobní údaje, popíše, jak tráví volný čas a jaké má plány); • popíše minulou událost (narozeniny, prázdniny);	
• DCJ-9-2-03	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojených tematických okruhů; • klade jednoduché otázky týkající se osvojených tematických okruhů;	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informativním nápisům, příkazům, zákazům, popisům a instrukcím;	
• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět a souvětí	

	vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
DCJ-9-3-03	- identifikuje téma textu; - identifikuje klíčová slova textu; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
DCJ-9-4-01	doplní do formuláře (příhlášky nebo žádosti) osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
DCJ-9-4-02	napiše velmi jednoduchý kuchařský recept;		
DCJ-9-4-03	odpoví pomocí jednoduchých vět a souvětí na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

7.6 Španělský jazyk – bilingvní sekce

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Španělský jazyk – bilingvní sekce

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Španělský jazyk* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. *Španělský jazyk* přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a anglickým jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování španělského jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve španělském jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Podle tohoto dokumentu předpokládá vzdělávání ve španělském jazyce dosažení úrovně A2.

Do vzdělávacího obsahu *španělského jazyka* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference;

Environmentální výchova (EV) – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí;

Mediální výchova (MV) – Stavba mediálních sdělení.

Přesahy a vazby:

6. roč. – ČJL, M, SPV, Z; I

7. roč. – ČJL, D, Z; I

8. roč. – ČJL, P, Z; I

9. roč. – ČJL, P, Z.I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka španělského jazyka probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Formy a metody práce vycházejí z charakteru konkrétního učiva (frontální výuka, skupinová výuka, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích nebo samostatná práce). Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je účast žáků v soutěžích, dále společné návštěvy filmových představeních nebo jiných kulturních akcí v cílovém jazyce a v případě zájmů žáků také krátkodobá návštěva země hovořící cílovým jazykem.

U nově příchozích žáků do 6. ročníků probíhá výuka individuálně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka španělského jazyka přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé španělského jazyka k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání efektivních způsobů, metod a strategií osvojování jazykových prostředků a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- motivuje žáky k hodnocení vlastního pokroku, k samostatné analýze překážek pro jeho dosažení a ke stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů učení se španělskému jazyku;
- upevňuje v žácích potřebu celoživotního učení se španělskému jazyku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- prezentuje ve výuce autentické i fiktivní problémové situace;
- podporuje žáky v diskusích týkajících se možných řešení problémových situací;
- vede žáky k analytickému hodnocení úspěšných i neúspěšných postupů řešení problémových situací;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací k řešení problémů;
- posiluje v žácích strategie nutné pro překonání překážek při řešení problémových situací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výběru jazykových prostředků a strategií vhodných pro dosažení komunikativního záměru;
- rozvíjí v žácích strategie, které kompenzují případné nedostatky jazykových prostředků;
- vede žáky k vhodnému používání neverbálních prvků komunikace;
- rozvíjí dovednost žáků naslouchat a správně interpretovat smysl psaného i mluveného textu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si své role ve skupině a k uvědomění výhod skupinové práce;
- rozvíjí v žácích strategie vedoucí k předcházení konfliktním situacím ve skupině;
- rozvíjí v žácích dovednost vyjadřovat respekt k ostatním;
- posiluje v žácích vědomí vlastní hodnoty a pozitivní vnímání vlastní osoby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k chápání principů demokratické společnosti s pluralitou názorů;
- vede žáky k přijetí odpovědnosti za svá slova a činy;
- vede žáky k respektování vlastních i cizích národních tradic;
- vede žáky k uvědomění si významu zdravého životního prostředí jako předpokladu fungování lidské společnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému výběru vhodných učebních pomůcek;
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění toho, že komunikativní kompetence ve španělském jazyce zvyšuje možnosti pracovního uplatnění na evropském a celosvětovém trhu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování španělského jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 6. – bilingvní sekce			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	• vykonává pokyny učitele; • rozumí jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se osobních údajů; • rozumí krátkým jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: • Dialogy • Formuláře • Instrukce • Monology • Náписы • Písně • Pohlednice • Popisy • Zadání úloh • Webové stránky Tematické okruhy: • Barvy • Cestování, prázdniny • Denní aktivity • Kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, části dne) • Národnostní jména • Pozdravy • Přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob • Rodina	OSV – Sociální rozvoj –Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) ČJL: Zvuková stránka jazyka. M: Sudé číslo, liché číslo. SPV: Rodinný život. Škola, pravidla, řád. Z: Tropický deštný les.
• DCJ-9-1-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významu slov vzta-hujících se k probraným te- matickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět vztahu-jících se k probraným tema-tickým okruhům;		
• DCJ-9-1-03	• vybere konkrétní informace číselné povahy; • vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• odpovídá na krátké jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů;		

	• zeptá se na jednoduché informace týkající se probraných tematických okruhů; • pozdraví a rozloučí se; • zeptá se, jaký je význam konkrétního španělského slova;	• Slovesa vyjadřující pocity • Sporty • Škola (školní pomůcky a školní předměty) • Volný čas • Vyjadřování času (hodiny a data) • Základní realie Španělska a Jižní Ameriky • Země • Zvířata Jazykové prostředky: • Abeceda • Časování sloves 1. třídy • Časování sloves 2. třídy • Časování sloves 3. třídy • Číslovky základní, řadové, násobné a neurčité • Člen určitý a neurčitý • Gerundium • Množné číslo • Nepravidelná slovesa • Osobní zájmena (přízvučná a nepřízvučná, 3. pád) • Participium • <i>Pretérito indefinido</i> • <i>Pretérito perfecto</i> • Předložka <i>de</i> • Předložky místa • Příslovce času • Příslovce <i>muy, bastante, también a tampoco</i> • Přítomný čas průběhový • Přivlastňovací zájmena (nepřízvučná)	I: Textový editor – formátování textu a obrázků Multimediální aplikace
• DCJ-9-2-02	• představí se (uvede základní informace o sobě, o své škole, o své rodině, o svém volném čase a o svých kamarádech); • popíše, co má/nemá rád; • popíše svou rodinu (člena rodiny) nebo kamaráda; • popíše svůj běžný den; • popíše, co dělá osoba na obrázku; • popíše své budoucí plány; • popíše, co dělal v minulosti; • vyjádří, jaké je datum a kolik je hodin; • vyhláskuje slova osvojená v rámci tematických okruhů; • vyjádří názor;		
• DCJ-9-2-03	• odpovídá na otázky týkající se osobních údajů;		

	- klade krátké jednoduché otázky týkající se osobních údajů partnera nebo další osoby; - zeptá se, jaké je datum a kolik je hodin; - zeptá se, který den a v kolik hodin partner vykonává určité činnosti;	- Rod podstatných a přídavných jmen - Slovesa se změnou kmenové samohlásky - Sloveso <i>ser, estar, haber</i> - Sloveso <i>tener</i> - Spojky - Tázací příslovce - Tázací zájmena - Ukazovací zájmena - Vazba <i>ir + infinitiv</i> pro vyjádření budoucnosti - Výslovnost hlásek - Zápor - Zvratná slovesa	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým nápisům;		
DCJ-9-3-02	- identifikuje známá slova v textu; - rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
DCJ-9-3-03	- identifikuje klíčová slova textu; - vybere v krátkém jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; - vybere v krátkém jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
DCJ-9-4-01	doplní do formuláře osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
DCJ-9-4-02	představí se pomocí krátkých jednoduchých vět (uvede jméno, věk, datum narození, národnost,		

	zemi, kde bydlí, jazyky, kterými hovoří); • napíše přání k narození-nám;		
• DCJ-9-4-03	• odpoví jednoslovně nebo krátkou větou na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 7. – bilingvní sekce			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	• vykonává pokyny učitele; • rozumí zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se osobních údajů; • rozumí jednoduchým zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: • Dialogy • Formuláře • Instrukce • Monology • Náписы • Orientační pokyny • Písňe • Popisy • Webové stránky Tematické okruhy: • Barvy • Denní program (rozšíření) • Domácí práce (rozšíření) • Dům, nábytek (rozšíření) • Kalendářní rok (dny, měsíce, roční období - opakování) • Město (rozšíření) • Nakupování (rozšíření) • Oblečení (rozšíření) • Potraviny a nápoje (rozšíření) • Předměty a činnosti spojené s volným časem (rozšíření) • Reálie Jižní Ameriky	OSV – Sociální rozvoj –Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) ČJL: Interpunkční znaménka. D: Kolonizace Jižní Ameriky. Z: Jižní Amerika. I: Textový editor – formátování textu a obrázků Multimediální aplikace
• DCJ-9-1-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-1-03	• vybere konkrétní informace číselné povahy; • vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů; • zeptá se na jednoduché informace týkající se probraných tematických okruhů;		

		• Rodina (opakování) • Sporty • Škola (rozšíření) • Vyjadřování času (hodiny, datum - opakování) • Země Jazykové prostředky: • Číslovky řadové • Číslovky základní (rozšíření) • Gerundium • Jmenný rod (opakování) • Množné číslo (opakování) • Osobní zájmena (tvary 3. a 4. pádu) • Pretérito indefinido • Předložka <i>para</i> • Předložky místa (opakování) • Příslovce místa (opakování) • Příslovce <i>muy</i> a <i>demasiado</i> • Přítomný čas průběhový • Přivlastňovací zájmena samostatná • Rozkazovací způsob • Slovesa 1., 2. a 3. třídy • Slovesa <i>estar</i>, <i>haber</i>, <i>ser</i> (opakování) • Stupňování přídavných jmen • Tázací zájmena a příslovce (opakování) • Ukazovací zájmena (opakování) • Vazba <i>hay que</i> + infinitiv (a jiné vazby pro vyjádření nutnosti) • Věty zvolací • Vyjadřování budoucnosti (<i>ir</i> + infinitiv) • Zvratná slovesa (opakování)	
• DCJ-9-2-02	• představí se (uvede základní informace o sobě, o své škole, o své rodině, o svém volném čase a o svých kamarádech); • popíše jinou osobu; • popíše, co právě dělá; • popíše, co dělal v minulosti; • vyjádří jednoduchým způsobem názor; • prezentuje jednoduchým způsobem návrh; • vyjádří jednoduchým způsobem přání; • vyjádří překvapení; • vyjádří souhlas a nesouhlas;		
• DCJ-9-2-03	• odpovídá na otázky týkající se osobních údajů; • zeptá se na cestu k určitému místu; • popíše cestu k určitému místu; • zeptá se, kde lze koupit určité zboží; • vyjádří, co si přeje koupit; • zeptá se na cenu;		

	• popíše jednoduše oblečení (velikost, materiál, vzor);		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým nápisům;		
• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-3-03	• identifikuje klíčová slova textu; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v jednoduchém textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• doplní do formuláře osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• DCJ-9-4-02	• nakreslí plán místnosti a pojmenuje její vybavení; • popíše svůj denní nebo týdenní program;		
• DCJ-9-4-03	• odpoví v krátkých větách na otázky v krátkém textu vztahujícím se k osvojeným tematickým okruhům.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 8. – bilingvní sekce			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	• vykonává pokyny učitele; • rozumí zjišťovacím a doplňovacím otázkám osobního charakteru; • rozumí zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: • Dialogy • Formuláře • Instrukce • Kuchařské recepty • Monology • Náписы • Orientační pokyny • Písňe • Popisy • Webové stránky Tematické okruhy: • Dům, vybavení domu • Lidské tělo • Lidské vlastnosti • Město (obchody, instituce) • Nemoci • Oblečení • Potraviny a nápoje • Realie Španělska a Jižní Ameriky • Slovesa pro vyjádření pocitů • Sporty • Zájmy, volný čas	OSV – Sociální rozvoj –Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) ČJL: Skladba: věta, druhy souvětí. P: Člověk. Z: Jižní Evropa. I: Textový editor – formátování textu a obrázků
• DCJ-9-1-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-1-03	• vybere konkrétní informace číselné povahy; • vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• popíše, co ho bolí, a zeptá se na zdravotní problém jiné osoby; • pozve jinou osobu na konkrétní událost (např. na oslavu narozenin); • požádá o něco; • požádá o radu a vyjádří radu; • vyjádří doporučení;		

	• vyjádří nutnost nebo povinnost něco udělat; • vyjádří různými způsoby, co se mu líbí/nelíbí; • vyjádří souhlas/nesouhlas a uvede důvod; • vyjádří, co je nutné nebo vhodné dělat;	Jazykové prostředky: • Budoucí čas jednoduchý • Imperfektum • Konjunktiv (přítomný čas) • Nepravidelná slovesa • Osobní zájmena (tvary 3. a 4. pádu) • Participium • <i>Pretérito indefinido</i> • <i>Pretérito perfecto</i> • Příslovce času • Příslovce místa • Přivlastňovací zájmena samostatná • Rozkazovací způsob kladný a záporný • Slovesa <i>estar, haber a ser</i> • Slovesné fráze <i>tener que a deber</i> • Spojky <i>aunque, como, es que, para, porque, sin embargo</i> • Stupňování přídavných jmen • Ukazovací zájmena • Zvratná zájmena (postavení ve větě)	Tvorba prezentace Multimediální aplikace
• DCJ-9-2-02	• popíše jednoduchým způsobem problém; • popíše okolnosti minulého děje; • popíše opakované děje, které se udály v minulosti; • popíše své představy budoucnosti (např. představu budoucího domu); • popíše svou představu přítele; • popíše, co dělal v minulosti; • představí se (sdělí základní informace o sobě); • vyjádří své plány; • vypráví jednoduchý příběh, který se udál v minulosti;		
• DCJ-9-2-03	• klade otázky týkající se osobních údajů; • klade otázky týkající se probraných tematických okruhů; • odpovídá na otázky týkající se osobních údajů; • odpovídá na otázky týkající se probraných tematických okruhů;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			

• DCJ-9-3-01	• rozumí běžným nápisům; • rozumí běžným orientačním pokynům;		
• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-3-03	• identifikuje klíčová slova textu; • vybere v textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			
• DCJ-9-4-01	• doplní do formuláře osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• DCJ-9-4-02	• napíše jednoduchý příběh, který se udál v minulosti; • napíše jednoduchým způsobem postup přípravy konkrétního jídla;		
• DCJ-9-4-03	• napíše odpověď na email osobního charakteru.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Španělský jazyk Ročník: 9. – bilingvní sekce			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-1-01	• vykonává pokyny učitele; • rozumí zjišťovacím a doplňovacím otázkám osobního charakteru; • rozumí zjišťovacím nebo doplňovacím otázkám týkajících se probraných tematických okruhů;	Typy textů: • Dialogy • Formuláře • Instrukce • Monology • Náписы • Orientační pokyny • Písně • Popisy • Webové stránky	OSV – Sociální rozvoj –Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích) MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – Stavba mediálních sdělení ČJL: Skladba: věta jednoduchá a souvětí. P: Ochrana prostředí.
• DCJ-9-1-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významu slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-1-03	• vybere konkrétní informace číselné povahy; • vybere konkrétní informace nečíselné povahy;		
MLUVENÍ			
• DCJ-9-2-01	• uklidní jinou osobu; • vyjádří doporučení nebo radu; • vyjádří hodnocení; • vyjádří nutnost; • vyjádří obavy; • vyjádří odmítnutí; • vyjádří různými způsoby souhlas/nesouhlas a uvede důvod;	Tematické okruhy: • Aktivity v létě • Cestování • Ekologie, problémy životního prostředí • Hudba • Lidské vlastnosti • Materiály • Noviny a publicistika • Předměty denní potřeby • Přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti věcí • Příroda • Realie Španělska a Jižní Ameriky	

	- vyjádří různými způsoby svůj názor; - vyjádří, že něco neví nebo že si něco nepamatuje;	- Rodina, rodinné vztahy - Rostliny - Škola - Technické předměty a vynálezy - Zájmy, volný čas - Zvířata Jazykové prostředky: - Budoucí čas jednoduchý - Časová souslednost - Imperfektum - Konjunktiv (přítomný čas) - Nepravidelná slovesa - Nepřímá otázka - Neurčitá zájmena - Podmínkové věty - Podmiňovací způsob přítomný - Předminulý čas - Příslovce (tvorba příslovčí) - Příslovce <i>cuándo</i> - Slovesné časy pro popis minulých dějů (<i>pretérito indefinido, pretérito perfecto, imperfecto, pluscuamperfecto</i>)	Z: Svět a jeho regiony. Obyvatelstvo světa. I: Textový editor – formátování textu a obrázků Tabulkový editor – tvorba tabulek, práce s jednoduchými grafy Tvorba prezentace Multimediální aplikace
DCJ-9-2-02	- popíše jednoduchým způsobem konkrétní předmět a vyjádří jeho funkci; - popíše konkrétní místo; - popíše problém a jednoduchým způsobem navrhne řešení; - popíše své zvyky; - popíše výhody a nevýhody konkrétní skutečnosti (např. předmětu);	- Stupňování přídavných jmen - Vazba <i>ir</i> + infinitiv pro vyjádření budoucnosti - Věty příslovečné časové - Vztažná zájmena, vztažné věty - Zájmena <i>lo, que a se</i> - Záporná zájmena	

	• popíše, kterou zemi by chtěl navštívit, a uvede důvod(y); • porovná tři skutečnosti (např. osoby nebo předměty); • představí se (sdělí informace o sobě); • vyjádří hodnocení minulé události;		
• DCJ-9-2-03	• klade otázky týkající se osobních údajů; • klade otázky týkající se probraných tematických okruhů; • odpovídá na otázky týkající se osobních údajů; • odpovídá na otázky týkající se probraných tematických okruhů;		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• DCJ-9-3-01	• rozumí běžným nápisům; • rozumí běžným orientačním pokynům;		
• DCJ-9-3-02	• identifikuje známá slova v textu; • rozumí významům slov vztahujících se k probraným tematickým okruhům; • rozumí obsahu a smyslu vět vztahujících se k probraným tematickým okruhům;		
• DCJ-9-3-03	• identifikuje klíčová slova textu; • vybere v textu konkrétní informace číselné povahy; • vybere v textu konkrétní informace nečíselné povahy;		
PSANÍ			

• DCJ-9-4-01	• doplní do formuláře osobní informace nebo informace týkající se jiné osoby;		
• DCJ-9-4-02	• napíše jednoduchý příběh, ve kterém uplatní pravidla časové souslednosti; • napíše jednoduchý text o České republice; • napíše vzkaz;		
• DCJ-9-4-03	• napíše odpověď na email osobního charakteru.		

7.7 Matematika

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Matematika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace: Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
2. Závislosti, vztahy a práce s daty: Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
3. Geometrie v rovině a v prostoru: Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy: Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může motivovat i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Do vzdělávacího obsahu Matematika jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět;

Multikulturní výchova (MKV) – Multikultura;

Environmentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Přesahy a vazby:

6. roč. – F, VV; Z, I

7. roč. – Z; I;

8. roč. – I;

9. roč. – F, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4	4	5	

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, nejčastěji v 45minutových vyučovacích hodinách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatné práce, skupinové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami;
- vede žáky k plánování postupů a úkolů;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

- Učitel:
- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjí jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému;
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;
- vede žáka k ověřování výsledků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky;
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů;
- vede žáky k ověřování výsledků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli v souboru dat vyhledat, vyhodnotit a zpracovat potřebné informace;
- učí žáky využívat různé digitální technologie a programy k zefektivnění jejich práce.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	- čte, zapíše, porovná desetinná čísla - zobrazí je na číselné ose; - z paměti i písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1 000); - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení; - čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose; - vyjádří část celku graficky i zlomkem; - sečte zlomky se stejným jmenovatelem;	- Desetinná čísla - Početní operace s desetinnými čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1 000 - Zlomky – polovina, čtvrtina, třetina, pětina, zlomky se jmenovatelem 10 a 100	
M-9-1-02	- identifikuje desetinné číslo; - ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel; - provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností; - ovládá kalkulátor při řešení složitějších matematických úkonů;	- Desetinná čísla - Zaokrouhlování desetinných čísel - Slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu kváдру a krychle pomocí kalkulátoru	F: Fyzikální veličina objem OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení slovních úloh z reálného života a propojení vlastních

			zkušeností se získanými znalostmi – objem bazénu, apod.)
M-9-1-03	- vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel; - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné; - rozezná prvočíslo a číslo složené; - určí číslo soudělné a nesoudělné; - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel; - aplikuje kritéria dělitelnosti při slovních úlohách;	- Dělitelnost přirozených čísel - Prvočíslo a číslo složené - Násobek a dělitel - Sudé číslo, liché číslo - Kritéria dělitelnosti - Nejmenší společný násobek - Největší společný dělitel - Soudělná a nesoudělná čísla - Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti, deseti (čtyřmi, šesti, devíti)	
M-9-1-04	převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak;	Převod desetinných zlomků a desetinných čísel	
M-9-1-09	- vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky; - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	Slovní úlohy	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	seřadí data obsahující desetinná čísla podle zadaných kritérií;	Desetinná čísla – porovnávání	I: Práce s informačními zdroji Z: Rozloha a počet obyvatel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

• M-9-3-01	• využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky; • při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem; • při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost; • rozpozná shodné geometrické útvary; • používá příslušnou matematickou symboliku;	• Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Trojúhelníková nerovnost • Shodnost geometrických útvarů	
• M-9-3-02	• rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu; • rozlišuje a používá různé druhy čar; • modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý), odhaduje jejich velikost; • charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné); • používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy; • třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů); • charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku; • vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník	• Základní rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník, kruh, kružnice, polorovina • Druhy čar • Úhel a jeho velikost • Druhy trojúhelníku • Vnitřní a vnější úhly • Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku • Pravidelný mnohoúhelník	

M-9-3-03	- změří velikost úhlu pomocí úhloměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů; - používá jednotky velikosti úhlu a převody; - sčítá a odčítá úhly graficky i početně; - graficky i početně násobí a dělí úhel dvěma; - narýsuje úhel dané velikosti; - odhadne velikost úhlu;	- Úhel – velikost úhlu - Grafické sčítání a odčítání - Poloviční úhel, dvojnásobný úhel - Osa úhlu - Měření velikosti úhlu - Rýsování úhlu, přenášení úhlu - Druhy úhlu - Jednotky velikosti úhlu	
M-9-3-04	- definuje rovinný útvar, - používá a převádí jednotky délky a obsahu; - odhaduje a vypočítá obvod a obsah obdélníku, čtverce, trojúhelníku;	Obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
M-9-3-06	- sestrojí různé velikost úhlů (i bez úhloměru), přenese úhel, porovná dva úhly; - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku;	- Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku - Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku	
M-9-3-08	- přiřadí k sobě vzor a obraz; - rozezná samodružný bod a samodružný útvar; - charakterizuje osově souměrné útvary; - sestrojí osu úhlu a úsečky; - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti;	- Osová souměrnost – shodné útvary, vlastnosti osově souměrnosti, konstrukce obrazů, osově souměrné útvary - Středová souměrnost – útvar středově souměrný	VV: Přesahy výtvarného umění – architektura VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (souměrná architektura z jiných států – pyramidy, mešity, apod.)
M-9-3-09	- charakterizuje krychle a kvádr; - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů;	Krychle a kvádr – popis a vlastnosti tělesa	
M-9-3-10	používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu;	- Povrch krychle a kvádrů - Objem krychle a kvádrů	

	odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádru a krychle;		
• M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru; - tělesa vymodeluje;	Síť krychle a kvádru	
• M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání;	Zobrazení krychle a kvádru – volné rovnoběžné promítání	
• M-9-3-13	- řeší aplikační geometrické úlohy z praxe na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (kvádr, krychle), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - účelně využívá při výpočtech kalkulaátor;	Úlohy z praxe – slovní úlohy	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-9-4-01	- doplní číselnou a obrázkovou řadu; - doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce; - vysvětlí způsob řešení úlohy;	- Číselné a obrázkové řady - Početní obrazce	I: Využití aplikací
• M-9-4-02	rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů;	- Slovní úlohy - Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	- čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné; - znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je; - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru celých čísel; - určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam; - zapiše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapíše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek; - provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení); - vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla); - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) v oboru racionálních čísel; - zapiše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly; - určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru;	- Celá čísla – pojem celé číslo, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota, operace s celými čísly, zobrazování na číselné ose - Zlomky - Racionální čísla – upořádání racionálních čísel, zobrazování na číselné ose, porovnávání, operace s racionálními čísly	

	účelně využívá kalkulátor při provádění početních operací v oboru racionálních čísel;		
M-9-1-02	- používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel; - provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností;	Zaokrouhlování racionálních čísel	
M-9-1-03	využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků;	Společný jmenovatel zlomků	
M-9-1-04	- rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile; - vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem; - užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část; - navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část;	- Procenta - Poměr	
M-9-1-05	- dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru; - upravuje poměr rozšiřováním a krácením; - vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví; - používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry; - řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky; - využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadaných údajů;	- Poměr, zvětšení, zmenšení - Trojčlenka - Měřítko plánu a mapy	Z: Měřítko mapy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, výpočty vzdálenosti, apod.)
M-9-1-06	určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a	Finanční matematika	

	základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet;		
• M-9-1-9	- vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly; - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	• Slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-9-2-01	- doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich; - orientuje se v sloupcových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram; - využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat; - samostatně vyhledává data na internetu	- Tabulky, grafy, diagramy - Přímá a nepřímá úměrnost - Hospodaření domácnosti, rozpočet domácnosti	I: Práce s daty, tabulkový editor
• M-9-2-02	- porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech; - vybere data tabulky podle jednoho kritéria s pomocí tabulkového kalkulátoru, setřídí data v tabulce podle více kritérií;	- Tabulky, grafy, diagramy - Třídění dat	Z: Grafy, kartografy, klimatografy, VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – (práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa)
• M-9-2-03	- rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života; - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu;	• Přímá a nepřímá úměrnost	
• M-9-2-04	- přečte souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic; - zanese body do pravoúhlé soustavy souřadnic;	• Pravoúhlá soustava souřadnic	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• M-9-3-02	- třídí a popisuje čtyřúhelníky; - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků; - využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh;	• Čtyřúhelníky – rovnoběžníky a lichoběžníky	
• M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku; - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku;	• Obvod a obsah čtyřúhelníků	
• M-9-3-06	načrtne a sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů;	• Konstrukce čtyřúhelníku	
• M-9-3-07	- vysvětlí pojem shodnost trojúhelníku, matematicky jej vyjádří; - určí shodné útvary; - užívá věty o shodnosti trojúhelníku SSS, SUS, USU; - sestrojí trojúhelník podle vět o shodnosti;	- Shodnost rovinných útvarů - Věty o shodnosti trojúhelníků	
• M-9-3-08	- přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar; - rozpozná útvary souměrné podle středu ve středové souměrnosti;	• Středová souměrnost – útvar středově souměrný	
• M-9-3-09	- rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka; - charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol; - pracuje s půdorysem a nárysem kolmého hranolu;	• Hranoly	

• M-9-3-10	• odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu;	• Objem a povrch hranolu	
• M-9-3-11	• Načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje;	• Síť kolmého hranolu	
• M-9-3-12	• načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání;	• Volné rovnoběžné promítání	
• M-9-3-13	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středově souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; • účelně využívá kalkulátor;	• Postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-9-4-01	• doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu; • doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce;	• Číselné řady v oboru celých a racionálních čísel, obrázkové řady • Početní obrazce • Presentace řešení úlohy	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (doplňování hodnot do různých obrazců) OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (rozpoznávání závislostí v číselné řadě a dle vlastní úvahy doplnění řady)
• M-9-4-02	• řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů čtyřúhelníku;	• Čtyřúhelníky – slovní úlohy	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	- rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování; - určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulatoru; - ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel; - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou; - využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi;	Druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-07	- vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů; - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných; - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s mnohočleny, výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně;	- Výrazy s proměnnou - Mnohočleny maximálně druhého stupně	

	- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání; - umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$;		
• M-9-1-08	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice; - rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení; - sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy; - vyjádří neznámou ze vzorce;	- Lineární rovnice - Výpočet neznámé ze vzorce	
• M-9-1-09	- matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici; - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	Matematizace reálné situace s použitím proměnné	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (řešení slovních úloh týkající se lidských aktivit – společné práce, problémů životního prostředí – roztoků, změny v krajině, vliv lidských aktivit, apod.)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• M-9-2-01	- je schopen použít pojmy statistický soubor, šetření, znak, četnost, aritmetický průměr; - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;	- Základy statistiky - Statistický soubor, šetření, aritmetický průměr, četnost, znak - Vlastní statistické šetření	I: Práce s daty, informačními zdroji, tabulkový editor

• M-9-2-02	- provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění; - porovnává soubory dat;	- Čtení a sestrojování diagramů – sloupcový, kruhový - Zápis zjištěných údajů do tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• M-9-3-01	- vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku; - používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku; - řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku;	- Pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta	
• M-9-3-02	- definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem; - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímká), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyk) a narýsuje je;	- Kružnice - Kruh	
• M-9-3-04	- účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo, zlomek); - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců;	- Obvod a obsah kruhu - Délka kružnice	
• M-9-3-05	využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh	Thaletova kružnice a věta	
• M-9-3-09	- charakterizuje válec; - pracuje s půdorysem a nárysem válce;	Rotační válec	Ch: Chemické sklo
• M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch válce;	Objem a povrch válce	

• M-9-3-11	• načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje;	• Síť válce	
• M-9-3-12	• načrtne obraz rotačního válce v rovině;	• Volné rovnoběžné promítání – rotační válec	
• M-9-3-13	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci, při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrt, vyhodnotí reálnost výsledku;	• Postup při řešení aplikační slovní úlohy	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-9-4-01	• řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení;	• Kombinační úsudek v úlohách	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-08	- řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací; - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení;	Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	- vyhodnotí data ze slovní úlohy a sestaví soustavu rovnic; - provede jednoduchý rozbor funkce a vyhodnotí typ funkce;	- Soustavy lineárních rovnic - Funkce	
M-9-2-04	- rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života; - určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu; - vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí a grafem;	- Funkce - Grafy funkcí	F: Graf střídavého proudu, zvukové jevy
M-9-2-05	- odhalí funkční vztah v textu úlohy; - využívá znalostí o funkčních k řešení praktických úloh;	Funkční vztah	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

• M-9-3-05	• pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky, osu rovinného pásu, kružnice, Thaletova kružnice a sestrojí je;	• Množiny bodů dané vlastnosti	I: Využití aplikací
• M-9-3-06	• sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků; • při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, náčrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (popřípadě ji kombinuje se slovním vyjádřením); • narýsuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku;	• Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník)	
• M-9-3-07	• rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary; • určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů); • využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, usu, sus);	• Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků	
• M-9-3-09	• rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, strana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka; • charakterizuje jehlan, kužel a kouli; • pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele; • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kužele;	• Hranoly • Jehlan • Rotační kužel • Koule	
• M-9-3-10	• odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule;	• Objem a povrch jehlanu, kužele a koule	

	při řešení úloh v prostoru a v rovině využívá Pythagorovu větu;		
• M-9-3-11	narýsuje síť jehlanu, kužele, vymodeluje tělesa;	Síť kolmého hranolu, jehlanu a kužele	
• M-9-3-12	načrtne a sestrojí jehlan a kužel ve volném rovnoběžném promítání;	Hranol, jehlan, kužel	
• M-9-3-13	- využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak; - řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a načrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - účelně využívá kalkulátor;	Podobnost v úlohách z praxe	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• M-9-4-01	- řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení; - řeší problémové situace a úlohy z běžného života; - pochopí a analyzují problém, utřídí údaje a podmínky; - využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software, určitý typ výukových programů); - zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací;	- Optimalizace řešení úloh - Finanční matematika (slovní úlohy s procenty, jednoduché úrokování, složené úrokování, zdanění úkorů ze vkladů)	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů dovednosti pro studium a učení) I: tabulkový editor, internet
• M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí;	Aplikovaná matematika	

7.8 DĚJEPIS

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti *Člověk a společnost* směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně-historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které ovlivňují vývoj společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti, k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech a k přiblížení problematiky korupce.

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* je tvořena vzdělávacími obory *Dějepis* a *Společenská výchova*.

Charakteristika vyučovacího předmětu: Dějepis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Dějepis* je zahrnut do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. V osmi chronologicky seřazených tematických okruzích přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem

faktů a definitivních závěrů, ale je prostorem pro kladení otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu i dějin místních.

Do vzdělávacího obsahu *Dějepis* jsou začleněna tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občan, občanská společnost a stát;

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ.

Přesahy a vazby:

6. roč. – ČJL; I;

7. roč. – ČJL; HV; I, VV

8. roč. – ČJL; HV; I, VV

9. roč. – ČJL; HV; VV. I, SPV

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, nejčastěji v 45minutových vyučovacích hodinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů a integrované výuky. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek, rovněž práce s knihou a texty na internetu a zpracování zadaných témat v programu Microsoft PowerPoint.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka dějepisu přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé dějepisu k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k osvojení a užívání základních pojmů;
- umožňuje přístup k různým pramenům - k historickým dokumentům, odborné literatuře, internetovým textům;
- učí žáky vybírat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, učí žáky vyhledávat a třídit informace tím, že žáci jsou vedeni k vnímání historických jevů a událostí v širších souvislostech, k samostudiu, tzn. k osvojování práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- učí žáky kriticky hodnotit a interpretovat historické prameny;
- vede žáky k řešení modelových situací aplikovaných na konkrétní historické problémy.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce formou prezentací, referátů a dalších výstupů před třídním kolektivem.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k názorové konfrontaci s názory ostatních a k jejich přijímání a zpracovávání.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými daty a událostmi souvisejícími s národními dějinami a učí je chápat jejich dopad na moderní dobu;
- učí žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice kulturního a historického dědictví a projevovat pozitivní vztah k uměleckým dílům;
- vede žáka k rozvíjení zájmu o minulost vlastního národa i jiných národů a k upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka ke sledování změn způsobu výroby v průběhu historického vývoje;
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- aktivně představuje a využívá digitální technologie (prezentace, dokumenty v MS Word);
- učí žáky samostatně vyhledávat a ověřovat data;
- představuje tvorbu efektů a přechodů;
- zdůrazňuje uvedení citací a zdrojů.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
7.9 ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
• D-9-1-01	• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků;	• Význam zkoumání dějin	
• D-9-1-02	• uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány;	• Získávání informací o dějinách • Historické prameny • Archeologie • Muzea • Archívy	
• D-9-1-03	• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy pravěku a starověku v chronologickém sledu;	• Historický čas a prostor	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
• D-9-2-01	• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu;	• Člověk a lidská společnost v pravěku	ČJL: Dobrodružná literatura.
• D-9-2-02	• objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost;	• Počátky zemědělství, řemesel • Zpracování kovu	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
• D-9-3-01	• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací;	• Nejstarší starověké civilizace • Kořeny evropské kultury • Starověk	

• D-9-3-02	• uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví;	• Kulturní odkaz nejstarších starověkých civilizací	I: Práce se zdroji, prezentace v Microsoft PowerPointu
• D-9-3-03	• demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury;	• Antické Řecko a Řím	ČJL: Báje.
• D-9-3-04	• porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické civilizace;	• Egypt, Mezopotámie, Indie, Řecko, Řím • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis Ročník: 7			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
• D-9-4-01	• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států;	- Nový etnický obraz Evropy - Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů).
• D-9-4-03	• objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech;	Velká Morava a český stát, jejich vývoj a postavení v Evropě	ČJL: Legenda; pověst.
• D-9-4-04	• vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí;	- Křesťanství, Islám - Papežství - Císařství - Křížové výpravy	
• D-9-4-05	• ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvedené příklady románské a gotické kultury;	- Struktura středověké společnosti - Kultura středověké společnosti-románské a gotické umění a vzdělanost	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů). HV: Hudba gotiky. VV: Umění v historických epochách
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
• D-9-5-01	• vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve;	- Renesance - Humanismus - Reformace - Protireformace	ČJL: Michelangelo. HV: Hudba renesance. VV: Umění v historických epochách. I: Práce se zdroji, prezentace v Microsoft PowerPointu

• D-9-5-02	• vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život;	• Husitství a reformace	ČJL:Historický román.
• D-9-5-03	• popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky;	• Zámořské objevy • Počátky dobývání světa	
• D-9-5-04	• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie;	• Evropa 15.-17. st. • Český stát a habsburská monarchie 15.-17.st.	
• D-9-5-05	• objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky;	• Třicetiletá válka a její důsledky • Jan Amos Komenský	
• D-9-5-07	• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek;	• Umění a vzdělanost v 15. - 17. st.	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
• D-9-6-01	• vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti;	• Barokní kultura a osvícenství; velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA; industrializace a její důsledky pro společnost	ČJL: Ústní lidová slovesnost. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů). HV: Hudba baroka; hudba klasicismu. VV: Lidové řemeslo a tradice. I: Práce se zdroji, prezentace v Microsoft PowerPointu
• D-9-6-02	• objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek	• Národní hnutí velkých a malých národů • Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	HV: Hudba romantismu.
• D-9-6-03	• porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů;	• Utváření novodobého českého národa	ČJL: Literární historie.
• D-9-6-06	• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií;	• Kulturní rozrůzněnost doby; konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
MODERNÍ DOBA			

• D-9-7-01	• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;	• První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
• D-9-7-02	• rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů;	• Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	VDO – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému). HV: Jazzová hudba.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy; příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu;	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět; druhá světová válka	ČJL: Literární historie. VV: Dějiny umění (moderní výtvarné směry)
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv;	Holocaust	MKV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur).
D-9-7-05	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí;	Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků;	Studená válka; rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce;	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí); Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR	SPV: Evropská integrace
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí;	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa;	Problémy současnosti; věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	HV: Hudba 21. století I: Práce se zdroji, prezentace v Microsoft PowerPointu

7.9 Společenská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: Společenská výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací předmět *Společenská výchova* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Integruje obsah vzdělávacích oborů *Výchova k občanství* a *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Složka předmětu *Člověk, stát a hospodářství* je vzdělávacím obsahem povinně volitelného předmětu *Výchova k finanční gramotnosti* (interní zkratka VFG, kód očekávaných výstupů je VO-VFG).

Vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem *Osobnostní a sociální výchova*. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Do vzdělávacího obsahu *Společenská výchova* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj, Osobnostní rozvoj;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občan, Občanská společnost a škola, Občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života;

Mediální výchova (MV) – Fungování a vliv médií ve společnosti.

Přesahy a vazby:

6. roč. – VV, TV; I

7. roč. – VV, P, I

8. roč. – ČSP, VV, P; I

9. roč. – D, I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, nejčastěji v 45minutových vyučovacích hodinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů nebo integrované výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka společenské výchovy přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé společenské výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací;

- k používání odborné terminologie;
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi;
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů;
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci;
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků;
- k odpovědím na otevřené otázky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace;
- k naslouchání a respektování názoru druhých;
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování;
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání;
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat;
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků;
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů;
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování;
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje;

- k tomu, aby brali ohled na druhé.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu;
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních technologií pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci; – k bezpečnému pohybu a komunikaci v online prostředí;
- k ochraně osobních údajů a dat v online prostředí;
- k odpovědnému chování a jednání v digitálním světě;
- k respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí; – ke schopnosti samostatně vyhledávat, zpracovávat a ověřovat informace a fakta.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			
Vyučovací předmět: Společenská výchova			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
• VO-9-1-04	• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích;	• Život ve společnosti • Pravidla společenského chování	OSV – sociální rozvoj, poznávání lidí
• VO-9-1-06	• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;	• Zásady lidského soužití • Prostředí, ve kterém žijeme	
• VO-9-1-02	• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;	• Naše vlast, region, kraj, obec • Vztahy v komunitě (rodina, škola, přátelé, blízké okolí)	VV: Svátky a tradice - vánoční a velikonoční dílny a reflexe svátků
• VO -9-1-04	• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích;		
• VO-9-1-05	• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
• VO-9-3-02	• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti;	• Rodinný a osobní rozpočet	
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
• VZ-9-1-01	• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá	• Pravidla ve škole	VDO – Občanská společnost a škola (uplatňování)

	k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;		demokratických principů v životě školy)
• VZ-9-1-02	• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;	• Život v rodině a její fungování • Vztahy v komunitě (rodina, škola, přátelé, blízké okolí)	
• VZ-9-1-05	• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;	• Osobní hygiena	TV: Hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách
• VZ-9-1-10	• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;	• Denní režim • Organizace času	
• VZ-9-1-15	• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc;	• · Prevence rizik a ochrana zdraví	TV: Zásady bezpečnosti v hodinách TV i mimoškolním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Společenská výchova Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
● VO-9-1-01	● objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání;	● Naše vlast, národ, stát	
● VO-9-1-04	● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích;	● Kulturní život ● Zásady lidského soužití	VV: Móda a styl
● VO-9-1-05	● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;	● Zásady lidského soužití	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
● VO-9-2-03	● kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání;	● Zásady lidského soužití	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
● VO-9-3-01	● rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady;	● Majetek a vlastnictví (principy, zásady, rizika)	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
● VO-9-4-02	● rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu;	● Moc ve státě – zákonodárná, výkonná, soudní	
● VO-9-4-04	● vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů;	● Volební systém ČR	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
● VZ-9-1-01	● respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;	● Zásady lidského soužití	
● VZ-9-1-09	● projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; ● dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;	● Fáze lidského života	P: Fáze lidského života (8. roč.)
● VZ-9-1-11	● respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; ● kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost			
Vyučovací předmět: Společenská výchova			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
• VO-9-2-01	• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;	• Člověk jako osobnost • Vnitřní svět člověka	VV: Já člověk, osobní vkus, sebe prezentace
• VO-9-2-02	• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;	• Člověk jako osobnost • Osobní rozvoj • Dospívání	OSV: Sociální rozvoj - Komunikace
• VO-9-2-04	• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
• VZ-9-1-03	• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví;	• Zdravý způsob života a péče o zdraví	P: Činnosti ovlivňující zdraví
• VZ-9-1-04	• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;	• Zdravý způsob života a péče o zdraví	
• VZ-9-1-06	• vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;		

● VZ-9-1-07	● dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;	● Zdraví a výživa	
● VZ-9-1-08	● uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; ● svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;	● Prevence zdravotních rizik	
● VZ-9-1-09	● projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; ● dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;	● Hodnota a podpora zdraví	
● VZ-9-1-12	● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; ● chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování;	● Lidská sexualita	
● VZ-9-1-13	● uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; ● uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; ● v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým;	● Závislosti a návykové látky ● Rizika ohrožující zdraví	
● VZ-9-1-14	● vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; ● uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi;	● Bezpečné chování a komunikace	

● VZ-9-1-16	● uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí;	● Ochrana člověka při mimořádných událostech	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
● VO-9-1-03	● kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí;	● Komunikace prostřednictvím médií	MV – fungování a vliv médií ve společnosti (různé typy médií, sdělení a jejich rozlišování)
SVĚT PRÁCE			
● ČSP-9-8-02	● posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy;	● Volba povolání ● Aspekty důležité při volbě povolání	ČSP: Volba povolání OSV: Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
● ČSP-9-8-03	● využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání;		
● ČSP-9-8-04	● prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce;		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Společenská výchova Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
● VO-9-1-02	● rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;	● Evropská integrace	
● VO-9-1-06	● rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;	● Lidská práva ● Extremistické skupiny ● Světová náboženství	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
● VO-9-3-03	● na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení;	● Ekonomické vztahy	
● VO-9-3-04	● vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít;	● Ekonomické vztahy ● Finanční ústavy, banky a jejich služby	
● VO-9-3-05	● uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu;	● Hospodaření	
● VO-9-3-06	● na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz;	● Principy tržního hospodářství	

● VO-9-3-07	● rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu;	● Hospodaření státu	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
● VO-9-4-01	● rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky;	● Typy a formy států	
● VO-9-4-03	● objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů;	● Principy demokracie	VDO: Občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě
● VO-9-4-05	● přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod;	● Právní systém státu ● Lidská práva	
● VO-9-4-06	● objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství;	● Občan a právní vztahy	
● VO-9-4-07	● uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci;		
● VO-9-4-08	● dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;	● Občan a právní vztahy ● Ústava ČR	
● VO-9-4-09	● rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů;	● Policie, státní zastupitelství, soudy	

● VO-9-4-10	● rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady;	● Občan a právní vztahy	VDO: Občan
● VO-9-4-11	● diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání;	● Korupce	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
● VO-9-5-01	● popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování;	● Evropská integrace	D: Evropská integrace VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
● VO-9-5-02	● uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky;	● Globální problémy	EV: Základní podmínky života
● VO-9-5-03	● objasní souvislosti globálních a lokálních problémů;	● Globalizace	

7.10 Fyzika

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, jimiž jsou *Fyzika*, *Chemie*, *Přírodopis* a *Zeměpis*, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování, rozvíjí dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Charakteristika vyučovacího předmětu: Fyzika

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu *Fyzika* je tvořen sedmi tematickými okruhy. Žáci jsou jejich prostřednictvím vedeni ke zkoumání přírodních jevů a jejich souvislostí s využitím různých praktických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Vzdělávání v tomto oboru napomáhá potřebě žáků nalézt odpovědi na otázky o průběhu a příčinách různých fyzikálních a přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Žáky vede k novým způsobům myšlení, které vyžaduje ověřování poznatků různými cestami. Získané poznatky vedou k porozumění souvislostí mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Vede žáky k seznámení s možnými riziky havárií a situacemi ohrožujícími život a ke způsobům zodpovědného chování během těchto situací.

Do vzdělávacího obsahu *Fyziky* jsou začleněna tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí;

Přesahy a vazby:

6. roč. – M, I

7.roč. – P;I,

8.roč. – I

9.roč. – I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v 45minutových vyučovacích hodinách a realizuje se v odborné učebně fyziky. Vedle frontální výuky s využitím demonstračních a žakovských pomůcek, zařazujeme tematické projekty a integrovanou výuku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka *Fyziky* přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé fyziky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- vede žáky k používání odborné terminologie;
- vytváří prostor k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací;
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů;
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života;
- vede žáky k základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů;
- rozvíjí u žáků schopnost objevovat a formulovat problém, hledat různé varianty řešení a ty prakticky ověřovat a vyvozovat závěry.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci;
- vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých;
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině;
- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu;
- vede žáky k hodnocení vlastní práce v kolektivu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů a učí je odpovědnosti za zachování životního prostředí;
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, učí je respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat;
- vede žáky k dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- učí žáky samostatně vyhledávat, ověřovat a sdílet data, orientovat se ve zdrojích a třídit velký objem dat;
- vede žáky k dodržování bezpečné práce v online prostředí, dodržuje zásady etiky;
- vede žáky k využívání digitálních technologií a k používání jednotlivých přístrojů a pomůcek.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Fyzika Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
LÁTKY A TĚLESA			
F-9-1-01	- rozliší pojmy látka a těleso; - uvede konkrétní příklady látek a těles z praxe; - rozliší látky a tělesa v různých skupenstvích - charakterizuje fyzikální veličiny jejich označením a základní jednotkou; - převádí jednotky jednotlivých veličin; - změří vhodně zvolenými měřidly měří některé fyzikální veličiny; charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu; - vytvoří prezentaci na dané téma;	- Látky a tělesa - Skupenství látek - Fyzikální veličiny (délka, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas)	I: Měření teploty pomocí digitálního měřidla I: Seznámení s pravidly Prezentace M: Převody jednotek délky, objemu, hmotnosti
F-9-1-02	- popíše částicovou stavbu látek; - uvede konkrétní příklady jevů dokazující částicové složení látek; - doloží stavbu a pohyb částic látek všech skupenství videozáznamem a informacemi, které získá v otevřených zdrojích; - definuje pojmy Brownův pohyb a difuze;	Částicové složení látek	I: Vyhledávání výukových videí v otevřených zdrojích
F-9-1-03	určí, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty;	Teplotní roztažnost látek	

F-9-1-04	- Osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko-fyzikálních tabulek. Umí v nich vyhledávat potřebné údaje. - dokáže použít hustoty látek nalezených v otevřených zdrojích při výpočtech hustoty a hmotnosti; - Vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou. Vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty, hmotnosti tělesa. - zvládne vytvořit tabulku probraných fyzikálních veličin v tabulkovém či textovém editoru;	Hustota látek	I: Vyhledávání hustoty látek v otevřených zdrojích I: Textový editor, tabulkový editor-tabulka veličin

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Fyzika Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POHYB TĚLES, SÍLY			
F-9-2-01	- rozhodne, zda dané těleso je v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu; - vysvětlí pojmy přímočarý a křivočarý pohyb, posuvný a otáčivý pohyb, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb; - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vůči jinému tělesu;	Pohyby těles	
F-9-2-02	- řeší problémy a úlohy založené na vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu; - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti; - vysvětlí a vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu;	Výpočet rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu	I: Grafy, animace pohybů
F-9-2-03	- vysvětlí pojem výslednice sil; - popíše a nakreslí síly a graficky znázorní jejich výslednici; - objasní pojem rovnováha sil; - aplikuje skládání sil v konkrétních příkladech z praxe; - definuje pojem gravitační síla a gravitační pole;	- Výslednice dvou sil stejného a opačného směru - Gravitační pole a síla - Třecí síla - Tlaková síla, tlak	I: Malování-výslednice sil I: Otevřené zdroje informací

	- vysvětlí závislost velikosti gravitační síly a hmotnosti tělesa, osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly; - definuje pojem třecí síla a vyjmenuje faktory, na kterých velikost třecí síly závisí; - rozliší tření užitečné a neužitečné; - objasní fyzikální veličinu tlak a aplikuje v konkrétních příkladech vztah pro výpočet tlaku; - odvodí, používá a převádí jednotku tlaku Pascal;		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01	- vysvětlí stavbu kapalin a plynů; - vysvětlí rozdíl tlaku u pevných těles a v kapalinách; - popíše hydraulické zařízení, vysvětlí jeho činnost a využití v praxi; - objasní pojem hydrostatický tlak; - vypočítá hydrostatický tlak; - využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích; - definuje vztlakovou sílu v kapalinách a vypočítá ji; - rozhodne porovnáním hustoty tělesa a kapaliny, zda se těleso potápí, vznáší či plave; - vysvětlí pojem atmosférický tlak a jeho měření; - objasní změny atmosférického tlaku a jeho souvislost se změnami počasí; - definuje pojmy přetlak a podtlak a dokáže uvést příklady z praxe	- Pascalův zákon - Hydraulika - Hydrostatický tlak - Archimédův zákon - Atmosférický tlak - Tlak plynu v uzavřené nádobě	PŘ. Ryby, paryby I: Videozáznam s pokusem nebo jeho animací

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-05	- definuje pojmy světelný zdroj, optické prostředí, světelný paprsek, rychlost světla, stín; - aplikuje zákon odrazu světla na rovinných a kulových zrcadlech; - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru;	- Vlastnosti světla - Přímocharé šíření světla	I: Videozáznam
F-9-6-06	- vysvětlí, kdy se světlo ve dvou různých prostředích láme ke kolmici či od kolmice, znalost aplikuje při analýze průchodu světla čočkami; - rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru;	- Zákon odrazu - Zákon lomu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Fyzika Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ENERGIE			
F-9-4-01	- definuje fyzikální veličinu práce, její značku a jednotku a vzorec pro výpočet; - rozezná, ve kterých případech síla práci koná a ve kterých nekoná; - úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat; - vysvětlí vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem; - vypočítá výkon a určí účinnost stroje	- Mechanická práce - Výkon	
F-9-4-02	- definuje pojmy pohybová (kinetická) a polohová (potenciální) energie; - vypočítá polohovou energii tělesa; - rozezná a definuje jednotlivé skupenské přeměny; - vyhledá v tabulkách a otevřených zdrojích dat měrnou tepelnou kapacitu, teplotu tání a tuhnutí jednotlivých látek a tyto hodnoty používá k řešení jednoduchých úkolů;	- Energie - Teplo - Skupenské přeměny	EV – Základní podmínky života (energie-energie a život) EV – Základní podmínky života (voda – vztahy mezi vlastnostmi vody a života) I: Vyhledávání teploty tání, teploty varu a měrné tepelné kapacity látek na internetu
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			

• F-9-6-01	- rozliší kladný a záporný elektrický náboj a jejich vzájemné silové; působení; - nakreslí tvar siločar elektrického pole; - sestaví správně podle schématu elektrický obvod ; k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat;	- Elektrický náboj, elektrické pole - Elektrický obvod	I - Animace
• F-9-6-03	rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností;	Vodiče a izolanty	
• F-9-6-02	- definuje fyzikální veličiny elektrický proud, elektrické napětí a elektrický odpor; - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí;	- Elektrický proud - Napětí	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Fyzika Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-04	- popíše tyčový magnet, vysvětlí pojem magnetické pole; - nakreslí tvar indukčních čar magnetického pole; - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a na cívku s el. proudem; - vysvětlí termín elektromagnetická indukce; - objasní vznik střídavého proudu na základě elektromagnetické indukce; - popíše graf střídavého proudu s použitím grafu z otevřených zdrojů dat; - popíše transformátor a jeho funkci, znalosti aplikuje při řešení problémů a úloh;	- Magnetické pole - Elektromagnetické jevy - Střídavý proud - Transformátor	I: Malování - tvar indukčních čar I: Otevřené zdroje dat
F-9-6-03	- vysvětlí princip vedení elektrického proudu v látkách; - používá pojmy elektrolyt, ionizovaný plyn a vyjmenuje jejich aplikace v praxi; - vysvětlí princip vedení el. proudu v polovodičích a vyjmenuje základní polovodičové součástky;	- Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích - Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními – zásady práce s elektrickými spotřebiči – ochrana před úrazem elektrickým proudem – první pomoc při úrazu elektrickým proudem	

	- objasní a dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými přístroji a zařízeními; - zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví, jak se má v její blízkosti chovat		
ENERGIE			
F-9-4-02	- charakterizuje jadernou energii, jaderné záření a způsoby ochrany před nimi; - popíše řetězovou reakci a hlavní části jaderné elektrárny; - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska dopadu na životní prostředí; v otevřených zdrojích k tomu najde potřebná data, svá zjištění porovnává s ostatními žáky; - rozlišuje pojmy obnovitelný a neobnovitelný zdroj energie;	- Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - Výroba elektrické energie - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje - Ochrana lidí před radioaktivním zářením, vliv radiace na životní prostředí	EV – Základní podmínky života (energie – energie a život) I: otevřené zdroje dat
ZVUKOVÉ DĚJE			
F-9-5-01	- vysvětlí pojmy zdroj zvuku, rychlost zvuku v prostředí; - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku, analyzuje podmínky daného prostředí pro šíření zvuku; - rozliší pojmy výška tónu, hlasitost zvuku;	Vlastnosti zvuku	
F-9-5-02	posoudí možnosti vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků;	Hluk	EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (prostředí a zdraví - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) I: Digitální snímač zvuku

VESMÍR			
F-9-7-01	- vyjmenuje planety sluneční soustavy; - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet; - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů;	- Sluneční soustava - Měsíční fáze	I: Vyhledání dokumentů o vesmíru

7.11 Chemie

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Chemie

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Chemie* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Do vzdělávacího obsahu *Chemie* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí;

Přesahy a vazby:

8. roč. – M;Z, I

9. roč. – P. Z, I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v odborné učebně ve 45minutových vyučovacích hodinách. Frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními. Při výuce je využíváno demonstračních pokusů, jejichž prostřednictvím si žáci osvojují jednoduché laboratorní postupy a metody. Je možné zařadit i práci ve skupinách (počet žáků a počet skupin je omezen vybavením školy a pomůckami).

Provozní řád učebny chemie (laboratorní řád) a pokyny pro poskytnutí první pomoci je nedílným vybavením učebny chemie. Dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek;
- dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů;
- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, a k jejich popisu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předpokládá problémové situace související s učivem chemie;
- dává možnost volit různé způsoby řešení;
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí;

- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi;
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek;
- podněcuje žáky k argumentaci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, podněcuje žáky k diskuzi;
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- navozuje situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí;
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat a poskytnout první pomoc).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení;
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí;
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- učí žáky samostatně vyhledávat, ověřovat a sdílet data, orientovat se ve zdrojích a třídit velký objem dat;
- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce v online prostředí a dodržuje základy etiky;
- vede žáky k využívání digitálních technologií a k užívání jednotlivých přístrojů a pomůcek.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Chemie Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
• CH-9-1-01	- označí společné a rozdílné vlastnosti látek; - reprodukuje základní vlastnosti látek (skupenství, rozpustnost, barva, hustota, vodivost); - shrne a popíše základní metody zkoumání látek;	- Vlastnosti chemických látek - Metody zkoumání v chemii	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání)
• CH-9-1-02	- vysvětlí způsoby bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři); - shrne zásady 1. pomoci v případě úrazu; - bude schopen správně jednat v případě požáru; - vyjádří vlastními slovy význam R a S vět a bude znát varovné značky a jejich význam;	- Bezpečnost práce, laboratorní řád, požární řád - Chemické sklo 1. pomoc - Pokusy v chemii a bezpečnost	M: rotační válec OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
SMĚSI			
• CH-9-2-01	- vysvětlí pojem směs, roztok a chemicky čistá látka; - rozdělí směsi na stejnorodé a různorodé; - vysvětlí pojmy koncentrovaný a zředěný roztok; - definuje nasycený a nenasycený roztok;	- Směsi - Druhy směsí	
• CH-9-2-02	vypočítá hmotnostní zlomek při znalosti hmotnosti rozpouštěné látky a celkové hmotnosti roztoku nebo obměněné příklady;	Roztoky	

• CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi;	Metody oddělování směsí	
• CH-9-2-04	- vysvětlí pojmy hydrosféra a koloběh vody v přírodě; - vybaví si různé druhy vod a shrne místa jejich výskytu a případné využití; - rozdělí vodu na slanou a sladkou, povrchovou, podzemní a atmosférickou, odpadní, užitkovou, pitnou a destilovanou; - zakreslí schéma čištění vody ve vodárnách; - vybaví si základní složení vzduchu; - vysvětlí pojem ozonová vrstva a ozonová díra; - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu;	- Voda - Vzduch	EV – Základní podmínky života – Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) Z: Hydrosféra EV – Základní podmínky života – Ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, čistota ovzduší u nás)
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
• CH-9-3-01	- vysvětlí a správně používá pojmy atom a molekula; - popíše vnitřní stavbu atomu; - popíše vznik iontů;	- Částicové složení látek - Atom a jeho stavba - Molekuly	
• CH-9-3-02	- orientuje se v PSP; - zná značky a názvy vybraných chemických prvků; definuje protonové číslo; - procvičuje chemické značky v online prostředí; - objasní pojmy perioda (řada) a skupina (sloupec); - rozdělí PSP na prvky patřící mezi kovy, nekovy a polokovy, popíše jejich předpokládané vlastnosti, charakterizuje je;	- PSP, prvky - Periodický zákon - Chemické prvky	I: procvičení chemických značek online (počítač, oprava, vyhodnocení)
CHEMICKÉ REAKCE			

CH-9-4-01	- označí v chemické rovnici reaktanty a produkty; - ukáže, jak vyčísluje jednoduché chemické rovnice; - vyřeší příklady na výpočet látkového množství a na molární hmotnost; - vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; - umí vytvořit prezentaci;	- Nejjednodušší chemické rovnice, princip chemických rovnic, zákon zachování hmotnosti - Úprava chemických rovnic - Výpočty látkového množství a molární hmotnosti	I: vytvoření prezentace na známého chemického vědce
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-5-01	- vybaví si zásady a postupy tvoření vzorců v chemickém názvosloví anorganických sloučenin; - tvoří vzorce nebo opačně názvy daných anorganických sloučenin; - vyjmenuje významné zástupce z těchto skupin a vysvětlí jejich možný negativní vliv na ŽP;	- Halogenidy - Oxidy - Sulfidy - Kyseliny - Soli	
CH-9-5-02	- vysvětlí pojem pH a indikátor; - popíše stupnici pH a určí co je kyselé a zásadité; - změří pH roztoku pomocí univerzálního indikátorového papírku; - vytvoří tabulku s pH hodnotami potravin a látek používaných v domácnosti;	- Kyselost a zásaditost roztoků - pH - Neutralizace v praxi	I: vytvoření tabulky s přehledem pH hodnot různých nápojů (srovnání univerzální pH papírek a sada Vernier, graf)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Chemie Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
CH-9-1-02	- vysvětlí způsoby bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři); - shrne zásady první pomoci v případě úrazu; - bude schopen správně jednat v případě požáru;	- Bezpečnost práce - První pomoc - Laboratorní řád	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-02	aplikuje své poznatky z průběhu chemických reakcí a v praxi tak předchází rizikům a nevystavuje se nebezpečí ;	Chemické reakce	
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-6-01	- vybaví si a správně použije zásady a postupy tvoření vzorců v chemickém názvosloví organických sloučenin; - vyjmenuje základní řadu uhlovodíků; - vysvětlí vaznost uhlíku v uhlovodících, jednoduchá a násobná vazba; - vysvětlí následně rozdíl mezi alkany, alkeny, alkiny a areny;	Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkiny, areny	
CH-9-6-02	- charakterizuje jednotlivá fosilní paliva; - popíše možnosti dalšího zpracování fosilních paliv a vyrábění průmyslových paliv;	- Energie a jejich zdroje - Paliva: uhlí, ropa, zemní plyn	P: Usazené horniny EV – Vztah člověka k prostředí – Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání)

• CH-9-6-03	- vysvětlí pojmy derivát, uhlíkový zbytek, charakteristická skupina; - aplikuje již známé postupy při tvorbě názvosloví; - vybaví si a popíše vlastnosti některých zástupců z každé skupiny derivátů; - uvede zdroje a shrne jejich využití;	Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, hydroxyderiváty, karboxylové sloučeniny (aldehydy, ketony), karboxylové kyseliny, estery, aminokyseliny	
• CH-9-6-04	- vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů; - rozdělí tyto přírodní látky do příslušných podskupin; - zařadí a charakterizuje zástupce těchto skupin přírodních látek; - vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; - umí vytvořit prezentaci;	- Chemie přírodních látek: - Sacharidy - Tuky - Bílkoviny - Vitaminy	I: vytvoření prezentace na vybrané přírodní látky
CHEMIE A SPOLEČNOST			
• CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi;	- Chemický průmysl – chemizace - Chemie ŽP - Koroze	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí) Z: Zemědělství, využití NS v průmyslu
• CH-9-7-02	- vyjádří vlastními slovy, jak se zachovat v případě různých požárů; - vysvětlí význam, třídění nebezpečných látek do jednotlivých tříd nebezpečnosti;	- Havárie s únikem nebezpečných látek - Chemické zbraně - Účinky nebezpečných látek – hořlavost, toxicita - Označení nebezpečnosti látek	
• CH-9-7-03	- vysvětlí důležitost využívání různých uměle vyrobených látek v praxi; - popíše, jaký může být dopad na zdraví člověka a na ŽP (léčiva, doping, drogy, pesticidy, insekticidy);	- Plasty, syntetická vlákna - Léčiva, pesticidy, drogy, doping	

I (8., 9. ročník) – učebna GOOGLE – zasílání informací, zajímavostí, shrnutí, příkladů a pokusů

7.12 Přírodopis

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Přírodopis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Přírodopis* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Ve vzdělávacím oboru žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. *Přírodopis* je spojen s výukou *Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí* a s výukou *Zdraví*.

Do vzdělávacího obsahu Přírodopisu jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy.

Přesahy a vazby:

6. roč. – Z, SPV, AJ, I

7. roč. – F; I

8. roč. – Z, SPV, VV, ČSP; I

9. roč. – CH, Z, I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2
Počet hodin – bilingvní sekce	1	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, nejčastěji v 45minutových vyučovacích hodinách. Ve vyučovacím procesu jsou kombinovány tyto organizační formy – frontální výuka s demonstračními pomůckami či skupinová práce. Žáci využívají pracovních listů, odborné literatury a internetu, přírodnin nebo různých dalších pomůcek (dermoplastické modely a jiné). Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy výstav, muzeí, návštěvy ZOO, přírodovědné procházky s pozorováním.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie;
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů;
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazováním skupinové práce podporuje komunikaci žáků, vede je k pravidlům diskuze a respektování názorů druhých;
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě;
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině;
- učí žáky podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu;
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti;
- vede žáky k hodnocení vlastní práce v kolektivu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami;
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Strategie k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- učí žáky samostatně vyhledávat, ověřovat a sdílet data, orientovat se ve zdrojích a třídit velký objem dat;
- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce v online prostředí a dodržuje zásady etikety;
- vede žáky k využívání digitálních technologií a užívání jednotlivých přístrojů a pomůcek.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Přírodopis Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
• P-9-1-01	- vyjmenuje základní projevy a podmínky života; - objasní vývoj organismů na světě;	- Teorie vzniku života, vývoj života, projevy života - Slunce – zdroj energie pro život	Z: Vesmír, Planeta Země SPV, AJ: Roční období EV – Základní podmínky života – Energie (energie a život, využívání energie)
• P-9-1-02	vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	Projevy života	
• P-9-1-03	- popíše vznik první buňky na Zemi v závislosti na vzniku jednotlivých sfér na Zemi; - pomocí zvolené aplikace vytvoří model buňky;	Podstata života a jeho vznik	I: vlastní buňka (rostlinná, živočišná, bakteriální)
• P-9-1-04	vyjmenuje význam a využití virů a bakterií pro člověka (přírodu)	- Viry - Bakterie	
BIOLOGIE HUB			
• P-9-2-01	- popíše stavbu těla houby; - roztřídí houby na jedlé a jedovaté podle charakteristických znaků; - vysvětlí pojem symbióza	- Kvasinky (jednobuněčné houby) - Plísně (mnohobuněčné houby) - Houby (mnohobuněčné houby) - Lišejníky	
BIOLOGIE ROSTLIN			
• P-9-3-01	- popíše stavbu rostlinné buňky a uvede rozdíly s dalšími buňkami; - vysvětlí funkce organel; - popíše hierarchii buňka – organismus;	Základní složení a struktura živých soustav	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			

• P-9-4-01	• popíše stavbu těla jednotlivých skupin bezobratlých; • vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;	• Biologie živočichů	
• P-9-4-02	• zařadí vybrané zástupce bezobratlých do příslušné taxonomické skupiny;	• Žahavci • Ploštěnci • Měkkýši • Členovci (pavoukovci, korýši, hmyz)	I: Internet – vyhledávání informací
• P-9-4-03	• dokáže vysvětlit na uvedených zástupcích projevy chování v přírodě a jejich přizpůsobení se prostředí; • vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; • umí vytvořit prezentaci;		I: prezentace na vybraného zástupce živočichů
• P-9-4-04	• shrne význam daných zástupců pro člověka a obecně pro přírodu;		
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• P-9-7-01	• vysvětlí na potravních vztazích vztahy mezi organismy a vztahy organismů v určitém prostředí;	• Projevy života • Organismus a prostředí	
• P-9-7-02	• zná rozdíly mezi producenty, konzumenty, reducenty;		
• P-9-7-03	• zná pojmy symbióza, predace, parazitismus;		
• P-9-7-04	• vysvětlí vliv člověka na okolí a uvede příklady ochrany životního prostředí;	• Kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí • Ochrana přírody a životního prostředí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
• P-9-8-01	• aplikuje praktické metody poznávání přírody; • umí vyhledávat videa v digitálním prostředí, zpracovává data a realizuje svou práci;	• Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem a vizualizérem, výroba mikroskopického preparátu, pokus • Práce s obrazovými atlasy rostlin a živočichů	I: realizace vlastního pokusu, vyhledávání, příprava (na dané téma)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Přírodopis Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
BIOLOGIE ROSTLIN			
- P-9-3-01 - P-9-3-02	- popíše stavbu rostlinného těla; - vysvětlí principy fyziologických procesů u rostlin a na základě toho odvodí správné techniky pěstování rostlin; - vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; - umí vytvořit prezentaci;	- Nižší rostliny - Semenné rostliny	I: prezentace na vybranou skupinu rostlin
P-9-3-03	bude schopen poznat jednotlivé skupiny rostlin a zařadí je do systému pomocí klíčů a atlasů;	- Nižší rostliny (mechorosty, kapradiny, přesličky, plavuně) - Semenné rostliny (nahosemenné a krytosemenné rostliny)	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
- P-9-4-01 - P-9-4-02 - P-9-4-03 - P-9-4-04	- popíše vnější a vnitřní stavbu těla u jednotlivých taxonomických skupin (tříd); - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; - roztřídí zástupce živočichů do jednotlivých skupin a vybrané jedince charakterizuje; - umí vyhledat a zpracovat informace, užívá tabulkový editor; - odhadne u konkrétních zástupců jejich způsob života; - vysvětlí přizpůsobení se v daném prostředí; - shrne význam daných zástupců pro člověka a obecně i pro přírodu;	Strunatci: - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	F: Hydrostatický tlak I: vytvoření vlastního přehledu strunatců

	stanoví si základy bezpečného chování při styku s živočichy;		
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody;	- Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem a vizualizérem, výroba mikroskopického preparátu - Práce s obrazovými atlasy rostlin a živočichů	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Přírodopis			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
• P-9-1-02	• vysvětlí pohlavní rozmnožování na buněčné úrovni (meióza); • vysvětlí základní pojmy týkající se dědičnosti a genetiky (gen, DNA, alely, dominance, recesivita); • pochopí podstatu přenosu genů;	• Základy dědičnosti, genetika, Mendlovy zákony	
• P-9-1-03	• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě; • vysvětlí význam dědičnosti (genetiky) v životě člověka (dědičná onemocnění); • shrne využití genetiky v různých oblastech a diskutuje nad jeho vhodností;		
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
• P-9-4-01	• popíše vnější a vnitřní stavbu těla třídy savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;	• Savci – znaky a stavba těla	
• P-9-4-02	• roztřídí zástupce savců do jednotlivých řádů a uvede jejich charakteristiku; • vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; • umí vytvořit prezentaci;	• Savci - řády	ČSP: Chovatelství I: prezentace na vybranou skupinu savců
• P-9-4-03	• popíše způsob života daných zástupců; • vysvětlí přizpůsobení se v daném prostředí;	• Savci a prostředí • Savci - řády	Z: Živočichové v regionech Evropy

P-9-4-04	- shrne význam daných zástupců savců pro člověka a obecně pro přírodu; - diskutuje (obhájí si) základy bezpečného chování při styku s těmito živočichy v přírodě;		ČSP: Chovatelství – hygienické zásady chovu
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
P-9-5-01	- popíše základní stavbu lidského těla, orgánových soustav a zároveň vysvětlí vztahy mezi nimi; - rozdělí jednotlivé orgánové soustavy na dílčí celky a charakterizuje je;	- Stavba a funkce jednotlivých orgánů - Soustava opěrná - Soustava pohybová - Soustava dýchací a její části - Soustava trávicí - Cévní soustava - Soustava vylučovací a její části - Kůže - Soustava nervová – řídící - Rozmnožovací soustava	VV: Lidské tělo, lidské postavy
P-9-5-02	- definuje pojmy hominizace, sapientace, lidská rasa; - porovnává znaky mezi člověkem a lidoopem; - sestaví tabulku s předchůdci člověka; - nalézá rozdílné znaky mezi lidskými plemy;	- Člověk - Původ a vývoj člověka - Živočišní předchůdci - Lidská populace	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) MKV – Kulturní difference – Respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců a příslušníků etnik žijících v místě školy) MKV – Lidské vztahy – Předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) MKV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
P-9-5-03	- popíše vznik jedince od chvíle oplození po porod; - definuje fáze porodu a charakterizuje jednotlivá období lidského života;	- Rozmnožování organismů - Vývin lidského jedince, fyziologie, rozmnožování (chromozomy, dělení jádra)	SPV: Sexuální výchova, dospívání

• P-9-5-04	• seznámí se s různými nemocemi jednotlivých orgánových soustav; • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • objasní význam zdravého způsobu zaznamenaná a zpracuje informace v tabulkovém a textovém editoru;	• Stavba a funkce jednotlivých orgánů • Poškození lidského organismu (nemoci, úrazy, prevence)	I: vytvoření vlastního záznamu denního režimu a jídelníčku žáka
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
• P-9-8-01	• aplikuje praktické metody poznávání přírody;	• Savci • Stavba a funkce jednotlivých orgánů • Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem a vizualizérem, pokus	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Přírodopis Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
• P-9-6-01	- vyjmenuje a popíše základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů; - vyjmenuje jednotlivé skupiny a jejich zástupce z mineralogického systému a charakterizuje je (totéž u hornin);	- Mineralogie - Horniny usazené - Horniny vyvřelé - Horniny přeměněné	CH: Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn Z: Fosilní paliva
• P-9-6-02	- rozdělí geologické děje na vnitřní a vnější a charakterizuje je; - objasní a zakreslí geologický oběh hornin a oběh vody; - vyhledává a zpracovává informace v digitálním prostředí; - umí vytvořit prezentaci;	- Geologické děje vnitřní - Geologické děje vnější - Pedologie	I: Prezentace na zadané téma geologické děje, půda Z: Půda - zemědělství
• P-9-6-03	- charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní); - na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků;	- Vnější geologické děje - Zvětrávání - Činnost vody, ledovce, moře - Činnost větru - Ekologické katastrofy - Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných situací, mimořádné katastrofy v ČR (povodně, náledí, bouře, laviny) a ochrana před nimi - Stav životního prostředí, ochrana prostředí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí) Z: Člověk a životní prostředí
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• P-9-7-01	- vyjmenuje a charakterizuje živou a neživou složku přírodního prostředí; - vysvětlí vztahy mezi nimi;	- Ekologie - Neživé složky životního prostředí - Světlo, teplo, vzduch, voda, minerální látky	OSV - Osobnostní rozvoj – Kreativita (pružnost nápadů, originality)

	definuje podmínky života;	Živé složky životního prostředí	
P-9-7-02	vysvětlí a uvede na příkladu pojmy populace, společenstvo, ekosystém;	Populace, ekosystém	EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo – město - vesnice)
P-9-7-03	definuje důležitost rovnováhy potravních řetězců a rovnováhy ekosystémů;	- Populace, ekosystém - Člověk a biosféra	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody;	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem a vizualizérem, výroba mikroskopického preparátu, pokus	

I: (6. - 9. ročník) – učebna GOOGLE – zasílání informací, zajímavostí, shrnutí, příkladů a pokusů

7.13 Zeměpis

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Zeměpis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Zeměpis* je zahrnut do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Do vzdělávacího obsahu *Zeměpisu* jsou začleněna tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana (VDO) – Občan, společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané;

Multikulturní výchova (MKV) – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity;

Environmentální výchova (EV) – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV) – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality.

Přesahy a vazby:

6. roč. – M, P, F, I

7. roč. – M, P, D, I

8. roč. – P, CH, D, M, AJ, FJ, NJ, I;

9. roč. – P, SPV, D, ČJ, VV, HV, I..

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, ve 45minutových vyučovacích hodinách. Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka, skupinová práce, samostatná práce aj.). Žáci jsou vedeni k práci s odbornou literaturou, filmy, dokumenty a internetem. Součástí výuky je práce v terénu (vycházky, exkurze).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k osvojení a užívání základních pojmů, k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací;
- vede žáky k používání odborné terminologie a odborné literatury;
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi;
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů;
- vede žáky k využívání metod, při nichž docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci;
- učí žáky argumentovat, diskutovat na dané téma a obhájit si své výroky;
- učí žáky odpovídat na otevřené otázky a pracovat s chybou.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky komunikovat mezi sebou a učitelem a dodržovat předem stanovená pravidla vzájemné komunikace;
- vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých;
- vede žáky k interpretaci nebo prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů, kartogramů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování;
- učí žáky zodpovědnosti za své jednání, k ochotě pomoci a schopnosti o pomoc požádat;
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a následnému hodnocení svých výsledků;
- učí žáky dodržovat dohodnuté kvality, postupy a termíny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování;
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje;
- učí žáky brát ohled na druhé lidi;
- učí žáky vytvářet si osobní představy o geografickém a životním prostředí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při práci z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;
- rozvíjí u žáků podnikatelské myšlení, chápání podstaty, cíle a rizika.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- učí žáky samostatně vyhledávat, ověřovat a sdílet data, orientovat se ve zdrojích a třídit velký objem dat;
- vede žáky k dodržování bezpečné práce v online prostředí a dodržování zásady etiky;
- vede žáky k využívání přírodovědně zaměřených digitálních technologií, k užívání jednotlivých přístrojů a pomůcek; vede žáky k využívání digitálních nástrojů v poznávání, získávání nových informací, či k prohlubování znalosti již získaných.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Zeměpis Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z 9-1-01	- rozpozná geografické informace; - vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech a procesech; - používá různé druhy plánů a map v tištěné i elektronické podobě, dovede se v nich orientovat;	- Geografické, topografické a kartografické pojmy - Základní topografické útvary - Kartografické produkty a jejich využití – druhy map, části map, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky	I: Tvorba vlastní mapy
Z 9-1-02	- používá s porozuměním základní geografické, topografické a kartografické pojmy; - používá globus jako zmenšený model Země; - rozumí pojmům poledník, rovnoběžka, rovník, obratníky a polární kruh; - zorientuje mapy vzhledem ke světovým stranám; - rozumí zeměpisným souřadnicím a s jejich pomocí určuje geografickou polohu různých míst na Zemi;	- Glóbus - Mapa a plán - Měřítko - Zeměpisná síť - Zeměpisná poloha	M: Práce s měřítkem, převody jednotek
Přírodní obraz Země			
Z 9-2-01	- vysvětlí na příkladech kulatost planety Země; - vyjádří vlastními slovy důsledky oběhu Země kolem Slunce, rotace Země kolem osy a pohybů Měsíce; - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů;	- Tvar, velikost a pohyby Země - Střídání dne a noci, střídání ročních období - Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	M: Jednotky délky, porovnávání F: Vesmír – sluneční soustava, měsíční fáze F: Elektromagnetické a světelné děje – zatmění Slunce a Měsíce
Z 9-2-02	definuje pojem krajinná sféra a její části, popíše vztahy v krajinné sféře, objasní stavbu zemského tělesa;	- Přírodní sféra - Společenská a hospodářská sféra	P: Ekosystémy, horniny a nerosty, typy půd, oběh vody v přírodě

	- přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry; - vyhledá a zakreslí v mapě podnebné pásy; - vyjmenuje vlivy šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů; - vyjmenuje a vyhledá v mapách vegetačními pásy Země, popíše jejich podnebí a typickou faunou a flórou; - ilustruje na příkladech tvary zemského povrchu; - definuje vlivy člověka na přírodní prostředí;	- Složky a prvky přírodní sféry (atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, litosféra) - Geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - Přírodní oblasti	EV – Ekosystémy (vodní zdroje), (biodiverzita – význam biodiverzity, její úrovně) EV – Základní podmínky života (voda – vztahy vlastností vody a života), (ovzduší – význam pro život na Zemi), (půda – zdroj výživy)
Z 9-2-03	- porovná působení vnitřních a vnějších sil na utváření zemského povrchu, na život organismů a lidí; - rozliší síly, které utvářely a utvářejí zemský povrch; - vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese, vzniku a zániku zemské kůry; - objasní zemětřesení a sopečnou činnost; - definuje dopady přírodních katastrof na život lidí, vyjmenuje živelné katastrofy; - vyhledává informační zdroje na internetu a využívá videí pro názornou představu modelace povrchu planety Země;	- Planeta Země - Sopky a zemětřesení - Zvětrávání, vznik hor a ostrovů	P: Vulkanická činnost
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z 9-7-01	- aktivně zná a umí použít mapu, pohybuje se podle mapy v terénu; - orientuje se v polohopisu a výškopisu; - umí určit hlavní i vedlejší světové strany, orientační body v terénu;	- Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - Stanoviště, hlavní a vedlejší světové strany	F: kompas, buzola M: práce s měřítkem na mapách
Z 9-7-02	- orientuje se v polohopisu a výškopisu, zná výškové kóty a vrstevnice; - lokalizuje objekty v krajině do určitých příslušných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce); - zobrazuje krajinu do jednoduchého náčrtku tištěné nebo elektronické mapy;	- Jednoduché panoramatické náčrtky - Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

• Z 9-7-03	• respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině; • popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací;	• Živelné pohromy: opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Zeměpis Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
• Z 9-1-01	• vybere a použije prakticky geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech, v tištěných a elektronických mapách a v dalších informačních zdrojích (grafy, diagramy, statistická data);	• Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky	M: náčrtky, práce s měřítkem map a plánů
• Z 9-1-02	• doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy; • umí své poznatky použít pro praktická cvičení; • procvičuje si osvojenou základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;	• Informační geografická média a zdroje dat (kartografické tištěné i elektronické produkty – letecké snímky, dálkový průzkum Země, internet)	I: aplikace do Z
Regiony světa			
• Z 9-3-01	• pojmenuje a vyhledá v atlase a na mapě světa oceány a světadíly; • procvičuje si pomocí aplikací a slepé mapy na internetu geografické pojmy; • lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé světadíly, oceány a velké oblasti (regiony světa); • zhodnotí geografickou polohu jednotlivých světadílů a oceánů; • dokáže u regionů srovnat jejich postavení, vymezí ve světadílech a jejich regionech jejich rozvojová jádra a periferní zóny; • vysvětlí svými slovy ve vybraných regionech světadílů jejich přírodní a společenské charakteristiky;	• Oceány, světadíly, makroregiony světa	I: práce s online mapou D: kolonizace P: vývoj člověka

	• srovná regiony světadílů podle vybraných přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií;		
• Z 9-3-02	• vysvětlí svými slovy, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů; • odhadne, jaký dopad budou mít tyto změny na přírodní prostředí;	• Oceány, Antarktida a Arktida, Afrika, Amerika, Austrálie a Oceánie, Evropa, Asie: • Přírodní oblasti • Podnebné oblasti • Sídlní oblasti • Jazykové oblasti • Náboženské oblasti • Kulturní oblasti	EV – Ekosystémy (moře – význam pro biosféru) P: Živočišné a rostlinné druhy v přírodních krajinách
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
• Z 9-7-01	• orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy), plánů a map; • určí světové strany pomocí přístrojů; • použije prakticky plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu;	• Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje • Stanoviště, hlavní a vedlejší světové strany • Pohyb podle mapy a azimutu	M: práce s měřítkem na mapách
• Z 9-7-02	• orientuje se v polohopisu a výškopisu, zná výškové kóty a vrstevnice; • zobrazuje krajinu do jednoduchého náčrtku v tištěné nebo elektronické podobě; • aktivně pracuje s plánem města Ostravy; • rozvíjí schopnost načrtnout krajinu, situační plány a odhadnout vzdálenost a výšku v terénu; • pro práci s plánováním a zaznamenáváním trasy používá internet;	• Jednoduché panoramatické náčrtky • Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	I: vytvoření a naplánování výletu do okolí
• Z 9-7-03	• respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině; • popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací;	• Živelné pohromy: opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Zeměpis Ročník: 8			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
• Z 9-1-01	• učí se vyhledávat, srovnávat, hodnotit, sestavovat a používat informace geografického charakteru a zdroje dat v základních geografických, statistických a jiných médiích;	• Komunikační geografický a kartografický jazyk	I: Internet
• Z 9-1-02	• používá základní geografické pojmy; • umí své poznatky použít pro praktická cvičení; • procvičuje základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;	• Informační geografická média a zdroje dat • Praktická cvičení a aplikace	
Regiony světa			
• Z 9-3-02	• zhodnotí geografickou polohu Evropy vůči okolním oceánům a světadílům; • rozdělí Evropu na jednotlivé regiony a lokalizuje je v mapě; • porovná vybrané státy Evropy podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek; • vyhledává informace o státech Evropy na internetu, k prezentaci používá zvolený program;	• Evropa (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní a východní Evropa, Rusko)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS – Jsme Evropané (evropská integrace – instituce EU a jejich fungování, mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže I: vytvoření prezentace na vybranou zemi v Evropě
• Z 9-3-03	• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;	• Evropa • EU	I: použití online map D: kolonialismus, světové války

	• nalézá odlišnosti i podobnosti jednotlivých států; • vzhledem k předešlým vědomostem vysvětlí potenciál i bariéry jednotlivých států; • charakterizuje EU, popíše její cíle, členské státy a výkonné orgány; • používá vhodné aplikace;		AJ, NJ, ŠPJ, FJ: reálie jednotlivých zemí
Společenské a hospodářské prostředí			
• Z 9-4-01	• definuje vlivy přírodních poměrů na rozšíření lidí na Zemi; • uvede příčiny nerovnoměrného růstu počtu obyvatel, ukáže v mapě nejlidnatější státy světa; • porovná rozdíly v rozložení a základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa (podle hustoty zalidnění, podle věkové a náboženské struktury, podle zaměstnanecké struktury) na základě využití vybraných informačních zdrojů; • svými slovy charakterizuje obyvatelstvo hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí podle různých hledisek;	• Obyvatelstvo světa (kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky)	MKV – Kulturní diferenciacie (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštnosti různých etnik) MKV – Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, vztahy mezi kulturami, předsudky a vžitě stereotypy, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého) MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti, otázka lidských práv, základní dokumenty)
• Z 9-4-02	• vyjmenuje význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel, ukáže na mapě významná světová města; • svými slovy jmenuje specifika života na venkově a ve městě; • vysvětlí vzájemný vztah mezi venkovem a městem; • popíše na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí;	• Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa • Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	EV – Ekosystémy (lidské sídlo – město, vesnice, umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy v okolí) EV – Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
• Z 9-4-03	• rozliší sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj;	• Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura	M: grafy, procenta

	• lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby; • popíše složky a funkce světového hospodářství; • svými slovy vysvětlí funkci zemědělství pro život lidí; • vyjádří vlastními slovy funkci zpracovatelského průmyslu ve světovém hospodářství; • vymezí sektor služeb a jeho zastoupení v národní ekonomice, lokalizuje oblasti cestovního ruchu;	• Ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	EV – Ekosystémy (pole – změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich), (vodní zdroje), (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím), (tropický deštný les – ohrožování, globální význam a význam pro nás) CH: Chemizace v zemědělství, využití nerostných surovin, petrochemie
• Z 9-4-04	• na základě svých znalostí a tematických map porovná obecné předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, tj. vhodná místa pro zemědělství, průmysl a služby;	• Zemědělství, průmysl, služby	P: Půda, fosilní paliva EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek)
• Z 9-4-05	• zařadí do určitých kategorií státy světa a regiony států světa podle různých kritérií – kulturních, hospodářských, obchodních, politických, bezpečnostních (vojenských); • jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa; • vysvětlí na příkladech oblasti působení světových organizací a institucí;	• Regionální společenské, politické a hospodářské útvary • Národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace • Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa • Bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, mezinárodní organizace OSN, EU, NATO, OECD, OPEC	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí) MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
• Z 9-4-06	• lokalizuje na mapě ohniska neklidu v současném světě; • vysvětlí pojem mezinárodní terorismus, vyhledá aktuální konflikty a informace k nim; • uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací;	• Integrace států • Geopolitické procesy • Hlavní světová konfliktní ohniska	SPV: Globalizace I: práce s online novinami, zpravodajskými portály VDO – Občan, občanská společnost a stát (listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana), (principy

	- vyhledá nově vzniklé státy koncem 20. století a počátkem 21. století; - vyhledává informace na internetu, zpracovává a prezentuje informace, dbá na dodržování autorských práv;		soužití s minoritami – příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem)
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
• Z 9-7-01	• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;	• Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze	F: kompas, buzola M: náčrtky, práce s měřítkem na mapách
• Z 9-7-02	• aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;	• Situační plány, schematické náčrtky pochodové osy	
• Z 9-7-03	• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech;	• Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Zeměpis Ročník: 9			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
• Z 9-1-01	• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;	• Komunikační geografický a kartografický j.	
• Z 9-1-02	• používá základní geografické pojmy; • umí své poznatky použít pro praktická cvičení; • orientuje se v online prostředí, umí vyhledávat zdroje informací na internetu; • procvičuje si osvojenou základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;	• Informační geografická média a zdroje dat • Praktická cvičení a aplikace	I: Internet
Česká republika			
• Z 9-6-01	• vymezí a lokalizuje místní oblast (Ostravsko) podle bydliště nebo školy; • vysvětlí na příkladech znaky a specifika místního regionu;	• Moravskoslezský kraj • Ostrava	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – přírodní zdroje, jejich původ, příroda a kultura obce a její ochrana)
• Z 9-6-02	• hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu;	• Místní region (specifika regionu, potenciál x bariéry)	
• Z 9-6-03	• vysvětlí význam polohy ČR v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie; • reprodukuje s využitím různých zdrojů přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky ČR; • porovná s využitím různých dostupných zdrojů a podle vybraných kritérií přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky ČR s vybranými zahraničními státy;	• Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní podmínky a zdroje • Obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry • Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství	P: Ochrana přírody, Biosféra a přírodní krajiny, Fauna a flóra, SPV: Právní řád ČR

		Transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	
Z 9-6-04	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje a další vybrané regiony; - vyjmenuje a ukáže na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti ČR, přiměřeně popíše jejich rozvojové charakteristiky, zacílení rozvoje; - objasní přírodní, společenské a hospodářské charakteristiky krajů; - aktivně vyhledává zdroje informací na internetu, vytvoří prezentaci na zvolené téma;	Územní jednotky, státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu	I: prezentace na vybraný kraj/region/město ČR ČJ, HV, VV: významné osobnosti regionu
Z 9-6-05	- svými slovy vysvětlí význam členství ČR v Evropské unii; - na příkladech vysvětlí účast a působnost ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států;	- Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	D: vznik mezinárodních společenstev a organizací VDO – Formy a participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí)
Životní prostředí			
Z 9-5-01	- vysvětlí pojem krajinná sféra a vztahy mezi jednotlivými krajinnými sférami; - vyjmenuje specifické znaky a funkce pozorované krajiny; - ilustruje na příkladech vzhled a znaky krajiny z hlediska působení lidských činností;	- Přírodní a společenské prostředí - typy krajín	EV – Ekosystémy (kulturní krajina)
Z 9-5-02	- rozliší a popíše přírodní a kulturní krajiny; - charakterizuje přírodní krajinu podle podnebí, rostlinstva, živočichů, obývání a využitím člověka; - vyhledá na mapě světa hlavní přírodní krajiny (biomy); - uvede příklady vlivu lidských faktorů na změny v biomech; - interpretuje příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí;	- Rozmanitost živé přírody – biodiverzita - Biomy	EV - Základní podmínky života (ekosystémy – biodiverzita, význam biodiverzity, její úrovně)

• Z 9-5-03	• reprodukuje příklady důsledků nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti; • zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti; • poukáže na nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů a na nebezpečí jejich znečištění; • vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu, přímých i nepřímých; • popíše princip skleníkového efektu, problematiku globálního oteplování a úbytku ozonové vrstvy; • objasní na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí, kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika, případně živelní pohromy; • posoudí vliv kvality životního prostředí na zdraví obyvatelstva;	• Člověk a životní prostředí – udržitelný život a rozvoj • Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí • Chráněná území přírody • Globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV – Základní podmínky života (voda – význam vody pro lidské aktivity, pitná voda ve světě a u nás), (ovzduší – ohrožování ovzduší a klimatické změny), (půda – ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy), (energie, přírodní zdroje) P: Ekologie, ochrana ŽP, ekologické katastrofy
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
• Z 9-7-01	• orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy, plánů a map; • určí světové strany pomocí přístrojů; • použije prakticky plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu;	• Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze	F: kompas, buzola M: náčrtky, práce s měřítkem na mapách
• Z 9-7-02	• rozliší konkrétní objekty, jevy a procesy ve sledované krajině; • zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu, do tištěné nebo elektronické mapy; • porovná změny v pozorované krajině na základě vybraných historických a současných zdrojů informací;	• Situační plány, schematické náčrtky pochodové osy	I: vytvoření a naplánování výletu
• Z 9-7-03	• objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelné pohromy – povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, laviny, sesuvy půdy);	• Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	P: vnější a vnitřní geologické jevy

7.14 Hudební výchova

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Hudební výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Vlastní muzicírování, návštěvy koncertů, práce s multimédií, četba umožňují žákům pronikat do světa hudby a hudebního umění, vnímat a rozpoznávat umělecká díla, vytvářet si k nim kladný vztah.

Činnostní pojetí výuky hudební výchovy ukáže žákovi možnosti komunikovat s hudbou v různých podobách. Vzájemné ovlivňování a působení se stává důležitým činitelem pro rozvoj žáka nejen z hlediska hudebního, ale i z hlediska rozvoje jeho celkové osobnosti. Jednotlivé činnosti hudební výchovy (vokální, poslechové, pohybové, instrumentální) se vzájemně prolínají a doplňují. Díky těmto činnostem se žák naučí vnímat hudbu jako důležitou součást svého života. Tvořivým, neustálým a cílevědomým vedením učitele žák poznává a postupně si uvědomuje, že hudební činnosti rozvíjejí fantazii a tvořivost, obohacují osobní citový život, ovlivňují vztahy mezi lidmi a národy, přispívají ke spolupráci a práci v týmu, umožňují porovnávat výkony druhých lidí. Má-li předmět sloužit jako nástroj komunikace, má-li plnit funkci estetickou, zábavnou, terapeutickou a další, musí být hodiny hudební výchovy zábavné, uvolněnější, tvořivé, poskytující citový prožitek a pocit úspěchu.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně-pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách a učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Do vzdělávacího obsahu *Hudební výchova* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ, Kulturní difference;

Mediální výchova (MV).

Přesahy a vazby:

6 .roč. – I;

7. roč. – D,I;

8. roč. – D, I;

9. roč. – D, I.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách nebo učebně hudební výchovy, a to ve 45minutových vyučovacích hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a porovnávání informací;

- ke správnému používání hudební terminologie;
- k rozvíjení tvořivosti na základě činností vokálních, instrumentálních, pohybových, poslechových a vlastní tvorby;
- k využívání osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi;
- ke vnímání vývojových uměleckých etap a významných hudebních skladeb a děl, k vytváření pohledu a vlastního názoru na hudební umění jako na jednu z možností poznávání světa;
- k propojování získaných znalostí a dovedností do souvislostí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky

- k vyhledávání souvislostí mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobných znaků;
- ke kritickému myšlení při hodnocení uměleckého díla i vlastní tvorby;
- k rozpoznávání problému a nejvhodnějšímu správnému způsobu řešení;
- k různým možnostem a způsobům hudebního vyjadřování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k aktivnímu vnímání a využívání hudby a hudebních projevů druhých jako prostředku komunikace;
- k získání dovedností pro vedení rozhovoru a výměny názorů o dojmu z uměleckého díla;
- ke spolupráci při hudebních činnostech;
- k využívání komunikačních prostředků k uměleckému a kulturnímu rozvoji;
- k pochopení společenského významu hudby v uměleckých vývojových etapách.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- k tvořivé a účinné spolupráci, respektování názoru jiných;
- k objektivnímu hodnocení nejen žákovy práce a chování, ale i práce a jednání ostatních;

- k vytváření potřeby být součástí kulturního a esteticky podnětného prostředí;
- k uspokojování pocitů radosti při získávání vztahu k hudbě a náhledu do hudebního umění;
- k respektování práce hudebně nadaných dětí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování a ochraně kulturního dědictví, hrdosti na kulturní památky;
- k respektování názoru jiných;
- k získávání zájmu o hudební a kulturní dění;
- k poznávání hudebních děl a jejich autorů;
- k aktivnímu zapojování do hudebního a kulturního dění.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- ke tvořivým hudebním činnostem;
- k funkčnímu a šetrnému zacházení s hudebními nástroji a technikou;
- k poznávání profesního uplatnění v oblasti hudby, umění a kultury;
- ke kvalitnímu, včasnému splnění pracovních úkolů na základě dohodnutých pravidel a postupů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá práci s digitálními technologiemi, vybírá vhodné digitální prostředky k naplňování výchovně vzdělávacích cílů;
- učí žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a ověřovat fakta a vede je k bezpečné práci v online prostředí;
- nabízí možnosti řešení úkolů a způsoby prezentace v digitálním prostředí.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;	Pěvecké činnosti - Zpěv písní v jednohlasu a lidovém dvojhlasu - Improvizace - Představitost	
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;	Zpěv lidových a umělých písní – zpěvácké intermezzo	
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;	Nástrojové činnosti - Hudební nástroje v lidové hudbě, Orffovy nástroje - Inspirace - Hudební variace	
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;	Hudebně pohybové činnosti Balet	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání,
HV-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku; - zpracuje referát elektronickou formou; - umí vyhledávat informace na internetu a prezentovat je;	Hudebně – teoretické činnosti - Tvůrci opery, operety, muzikál, hudební revue, píseň jako hudební forma - Základní a odvozené tóny stupnice, akord - Partitura - Počet hudebníků na jevišti	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) MV – Tvorba mediálního sdělení I: Vyhledávání informací na internetu, prezentace

		• Referát – PC: textový editor, prezentace, práce s vyhledávači	
• HV-9-1-06	• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;	Poslechové činnosti • Nejstarší písňové památky české hudby	
• HV-9-1-07	• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;	• Muzikál, pantomima, melodram, scénická hudba a dramatické umění	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;	Pěvecké činnosti - Lidský hlas a jeho nešvary, hlasová hygiena, mutace, pravidla pro ochranu hlasu - Lidová píseň a její druhy, sběratelé lidových písní, etnografie - Výběr písní podle schopností třídního kolektivu - Zpěv lidových i umělých písní v durových a mollových tóninách	
HV-9-1-02	uplatňuje si již osvojené pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;	Kánon	D: Renesance
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;	Nástrojové činnosti - Hra na hudební nástroje - Doprovody k písním - Improvizace	
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;	Hudebně pohybové činnosti - Lidový tanec - Výrazový tanec - Balet - Společenské tance	

HV-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku; - vytvoří prezentaci s animací na dané nebo libovolné téma, pracuje s internetovými vyhledávači	Hudebně – teoretické činnosti - Polyfonie - Koncert jako hudební forma - Duchovní a světská hudba - Taktování - Partitura - Prezentace na PC, práce s vyhledávači .	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) D: Gotika MV – Tvorba mediálního sdělení I: Internet
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;	Poslechové činnosti Sonáta, symfonie, symfonická báseň, programní hudba, muzikál, kantáta, oratorium, koncert	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;	Hudba a dramatické umění	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;	Pěvecké činnosti Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;	- Jednohlasý a vícehlasý zpěv – dvojhlas - Intonace, rytinizace a pěvecká improvizace písní dle schopností žáků - Převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	
HV-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace; - ke své práci využívá technologie 21. století;	Nástrojové činnosti Hra a tvorba doprovodů k písním s využitím Orffova instrumentáře, keyboardu a počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (tvorba doprovodů)
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby - tanec	

HV-9-1-05	- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku; - dokáže využít základní nahrávací program pro tvorbu hudby; - popíše hudební složku některých hudebních filmů a klipů;	Poslechové cvičení - Jazz, swing, rokenrol, country, rocková hudba 60. let, 70. léta – současnost v moderní popové a rockové hudbě Původ hudby, pravěk, starověk, středověk, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus a další klasická hudba 19. – 20. století - Moderní technologie ve 21. století - Hudební film, hudební klip - Interpretace znějící hudby – slovní charakteristika hudebního díla	D: Renaissance, Baroko, Klasicismus, Romantismus, Jazzová hudba MV – Tvorba mediálního sdělení I: Internet
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;	Hudebně – teoretické činnosti viz učivo 9-1-05	MKV – Multikulturní výchova – Etnický původ, Kulturní diference
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;	Hudba a výtvarné umění	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
HV-9-1-01	schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;	Pěvecké činnosti Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;	- Jednohlasý a vícehlasý zpěv - Intonace, rytmizace a pěvecká improvizace dle schopností žáků - Převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;	Nástrojové činnosti - Hra na hudební nástroje - Tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, keyboardu a počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (tvorba doprovodů)
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;	Hudebně pohybové činnosti - Pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění - Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové	

• HV-9-1-05	• orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku; • dokáže v digitálním prostředí vyhledat originální díla, zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů včetně respektování autorských práv	Poslechové cvičení • Česká hudba: Hudební počátky, renesance, baroko, jazz a swing, trampská píseň, baroko, klasicismus, divadla malých forem, hudba 19. století, 60. léta – bigbeat, klasická hudba 20. století, 70. – 80. léta v populární hudbě, 90. léta a současné trendy v populární hudbě • Interpretace znějící hudby – slovní charakteristika hudebního díla • Využití hudby v počítačových hrách, hudba v reklamě • Autorské právo	D: Hudba 21. století MV – Tvorba mediálního sdělení I: Internet, plagiátorství
• HV-9-1-06	• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;	Hudebně – teoretické činnosti • viz učivo 9-1-05	
• HV-9-1-07	• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;	• Hudba a dramatické umění	

7.15 Výtvarná výchova

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací předmět *Výtvarná výchova* pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Činnosti dělíme na 3 oblasti: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků.

Do vzdělávacího obsahu *Výtvarné výchovy* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj;

Evropa a svět (zvyky a tradice národů Evropy) (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá;

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ, Kulturní difference;

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí.

Přesahy a vazby:

6. roč. – I

7. roč. – I, D;

8. roč. – I, D, SPV, P;

9. roč. – I, D.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v odborné učebně, a to ve 45 nebo 90minutových vyučovacích blocích (dle ročníku). Ve vyučovacím procesu je uplatňována metoda samostatné práce, některá témata jsou realizována formou skupinové práce či projektu. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek, tvůrčích jarmarků, atd. Součástí výuky jsou i výtvarné soutěže a spolupráce na kulturních akcích školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka výtvarné výchovy přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- zprostředkovává různé přístupy, jak vnímat kulturu a umění;
- připomíná historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu;
- napomáhá hledat inspiraci k činnostem (východiska tvoří např. díla literární a dramatická – divadlo, film, tvorba multimediální i samotné znakové systémy);
- vede žáky k osvojení a užívání základních výtvarných a uměleckých pojmů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zdůrazňuje vztahy mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení;
- nabízí rozmanité výtvarné techniky a postupy;
- napomáhá k odkrývání skrytých podob skutečnosti, rozvíjí specifickou i obecnou představivost, fantazii, kreativitu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- napomáhá autentickému formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názorů druhých;
- přispívá k výchově sebevědomé i sebekritické osobnosti;
- nabízí výtvarný projev jako svébytnou činnost a univerzální řeč, jako součást ontogeneze jedince;
- nabízí pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- obsahem činnosti vede žáky k respektování sebe sama i druhých;
- přispívá k výchově tolerance, sounáležitosti a přijímání lidské duchovní kultury;
- kultivuje osobnost, rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost a komunikaci;
- napomáhá k uvědomování žáka samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zprostředkuje historii, tradice, projevy lidské společnosti v průběhu věků s důrazem na opakující se skutečnosti provázející lidstvo od počátku;
- přispívá k rozvoji demokratické osobnosti;
- rozvíjí pozitivní vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti, zvláště k jejich výtvarně estetickým aspektům;
- vede k chápání umění jako zrcadla společnosti;

- zprostředkuje chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí a kultivuje citové a smyslové schopnosti vnímání a soustředěného pozorování;
- kultivuje smyslové prožitky, rozvíjí senzibilitu a tvořivé reakce na podněty;
- zaujímá osobní účast v procesu tvorby a v chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě;
- kultivuje výtvarné dovednosti a schopnosti jako prostředek výtvarného vyjádření.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá práci s digitálními technologiemi, vybírá vhodné digitální prostředky k naplňování výchovně vzdělávacích cílů;
- učí žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a ověřovat fakta a vede je k bezpečné práci v online prostředí;
- nabízí možnosti řešení úkolů a způsoby prezentace v digitálním prostředí.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
VV-9 -1-01	- vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků;	Práce s barvou, bodem, plochou, linií a tvarem; objemy, textury, stínování, kompozice - Seznámení s grafickými technikami - Základy malířských technik (tempera, akvarel) - Jednoduché zátiží - Základy portrétu - Kresba-linie (přírodní struktury), stínování, skica - Jednoduchá perspektiva - Výtvarná hra, plošné a prostorové práce	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty, zvyky a tradice národů Evropy)
VV-9 -1-02	zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly zaznamenává podněty z představ a fantazie;	Zaznamenávání zkušeností, vnímání dalšími smysly a vlastní zpracování, individuální pojetí; výtvarné vyjádření pocitů ze zážitku (obraz, fotografie, hudba, film, příroda, fantazie) - Postavička-frotáž, koláž - Kombinované techniky v ploše i prostoru (vrstvení, prolínání, členění, pohyb, povrch, struktura, barva, světlo) - Inspirace poezií, filmem, hudbou - Práce s přírodním materiálem, otisky, detaily	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
VV-9 -1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace;	Digitalizace v umění (práce s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií) Přesahy výtvarného umění do dalších odvětví - Pohlednice z cest (práce s vlastní fotografií) - Moje milé zvíře – karty, kvarteto, poštovní známka, puzzle - Písmo – kreativní práce s fonty	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) I: souvislost s učivem grafické editory

• VV-9 -1-04	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	Rozvoj vlastní kreativity (akční malba, kresba, objektová tvorba, modelování) • Kouzlení z hlíny a plastelíny • Živly • Hlava z fragmentů • Parafráze dialogu	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
• VV-9 -1-05	• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;	Rozvoj subjektivního vnímání, účinky barev a tvarů, reflexe poznatků, výtvarná formulace • Barevné etudy, volná grafika • Příroda – mikrosvěty a makrosvěty	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj vlastních rysů kreativity) EV – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí
• VV-9 -1-06	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;	Hledání inspirace v odkazu umělců současnosti i minulosti, hledání symboliky v obraze • Př. Arcimboldo Escher, Miró, Klee, Cézanne • Prezence umění, návštěvy výstav (i virtuální)	MKV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)
• VV-9 -1-07	• vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;	Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek • Moje značka • Módní návrh	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (životní styl mladých Evropanů)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
VV-9 -1-01	- vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variace různých prvků a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků;	Práce s barvou, bodem, plochou, linií a tvarem; objemy, textury, stínování, kompozice - Čmáranice – barevné vztahy a náhody - Linie – bludiště - Skicování – socha, krajina - Studie uměleckého díla v různých technikách - Seznámení s kaligrafií	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)
VV-9 -1-02	zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly zaznamenává podněty z představ a fantazie;	Zaznamenávání zkušeností, vnímání dalšími smysly a vlastní zpracování, individuální pojetí; výtvarné vyjádření pocitů ze zážitku (obraz, fotografie, hudba, film, příroda, fantazie) - Hudba v umění - Nalezené objekty - Monotyp, koláže z přírodnin, frotáž, land art	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
VV-9 -1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace;	Digitalizace v umění (práce s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií) Přesahy výtvarného umění do dalších odvětví Reflexe a parafráze uměleckého díla – umělecké zpracování s využitím digitální technologie	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů) I: souvislost s učivem prezentace
VV-9 -1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	Rozvoj vlastní kreativity (akční malba, kresba, objektová tvorba, modelování) Socha a sošky – modelování, objektová tvorba	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

		● Kouzlo zapomenutého (inspirace z historie – hledání souvislostí, odlišností, zajímavostí a způsobů uměleckého vyjádření, přetváření poznatků v artefakt)	
● VV-9 -1-05	● rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;	Rozvoj subjektivního vnímání, účinky barev a tvarů, reflexe poznatků, výtvarná formulace ● Barevná symbolika ● Expresivní barvy a tvary (baroko, secese)	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj vlastních rysů kreativity)
● VV-9 -1-06	● interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;	Hledání inspirace v odkazu umění současnosti i minulosti ● Reflexe umění v kulturách a historických epochách	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu) D: souvislosti s učivem historických epoch (středověk až raný novověk)
● VV-9 -1-07	● ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;	Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek ● Plakát ● Soška	MKV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
VV-9 -1-01	- vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků;	Práce s barvou, bodem, plochou, linií a tvarem; objemy, textury, stínování, kompozice - Teorie barev – barevné etudy - Bydlení je hra – interiér, barvy - Kánon lidské postavy, skica - Design – užité umění - Malba - krajina	EV – Vztah člověka a prostředí (náš životní styl, ekologie bydlení) P: souvislost s učivem Lidské tělo (anatomie pro výtvarníky)
VV-9 -1-02	zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly zaznamenává podněty z představ a fantazie;	Zaznamenávání zkušeností, vnímání dalšími smysly a vlastní zpracování, individuální pojetí; výtvarné vyjádření pocitů ze zážitku (obraz, fotografie, hudba, film, příroda, fantazie) - Objektová tvorba, vytrhávání, lepení, vytváření kompozic, aranžmá, návrh, kresba, zdobení, dekor - Kniha, knižní vazba - Koláž, malba	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
VV-9 -1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace;	Digitalizace v umění (práce s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií) Přesahy výtvarného umění do dalších odvětví - Moje město – prezentace - Design, styl, zařízení domácnosti, vkus, užité předměty - Leonardův kánon - parafráze	I: souvislost s učivem rastrová a vektorová grafika VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů), (zvyky a tradice) EV – Vztah člověka a prostředí (náš životní styl, ekologie bydlení)
VV-9 -1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	Rozvoj vlastní kreativity (akční malba, kresba, objektová tvorba, modelování) Textil v domácnosti (tkaní, háčkování, vyšívání, aplikace, malba na textil)	EV – Vztah člověka a prostředí (náš životní styl, ekologie bydlení)

		● Předměty z domácnosti – nádobí, soška, svícen atd.	
● VV-9 -1-05	● rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;	Rozvoj subjektivního vnímání, účinky barev a tvarů, reflexe poznatků, výtvarná formulace ● Interiér – rozvoj výtvarně – estetické senzibility, výtvarného myšlení a vyjádření	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)
● VV-9 -1-06	● interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;	Hledání inspirace v odkazu umění současnosti i minulosti ● Umělecká a lidová tvořivost, tradice, řemeslo	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu) D: souvislosti s učivem týkajícím se lidového umění (selské baroko, národní obrození)
● VV-9 -1-07	● ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;	Prezentace vlastního díla, sebe prezentace, situace a prožitek ● Diskuse brainstorming (porovnávání a srovnávání životních stylů, vkus a kých atd.) ● Já člověk – vyjádření sebe sama, osobní vkus ● interpretace zážitků a prožitků z řemeslné techniky	SPV: souvislost s učivem Osobnost, sebehodnocení OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
VV-9 -1-01	- vybírání, vytváření a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků;	Práce s barvou, bodem, plochou, linií a tvarem; objemy, textury, stínování, kompozice - Moderní umění, moderní výtvarné techniky a styly - Moderní směry, trendy a přesahy výtvarného vyjádření do dalších odvětví lidské činnosti - Zachycení základních linií lidského těla, tělo v pohybu, dotvoření siluety malbou, kresbou	MKV – Kulturní diferenciací (sociokulturní rozdíly v ČR a v Evropě) D: souvislost s učivem Kultura meziválečná, věda a umění 2. pol. 20. století VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)
VV-9 -1-02	zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly zaznamenává podněty z představ a fantazie;	Zaznamenávání zkušeností, vnímání dalšími smysly a vlastní zpracování, individuální pojetí; výtvarné vyjádření pocitů ze zážitku (obraz, fotografie, hudba, film, příroda, fantazie) Lidské tělo (sport a pohyb, bodypainting, tetování v kulturách, šperk)	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)
VV-9 -1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace;	Digitalizace v umění (práce s PC, aplikacemi, jednoduchými grafickými programy, fotografií) Přesahy výtvarného umění do dalších odvětví - Fotografie – kompozice, aplikace - Módní trendy, design, práce s detailem, kolorování, navrhování modelů, maket, logo, princip loga, reklama, fotografie, komiks, op art, pop art - Kultura a umění různých národů	MKV – Kulturní diferenciací (poznávání vlastního kulturního zakotvení) I: souvislost s učivem Moderní technologie 21. století (v oblasti VV)

• VV-9 -1-04	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	Rozvoj vlastní kreativity (akční malba, kresba, objektová tvorba, modelování) • Šokující umění	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)
• VV-9 -1-05	• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;	Rozvoj subjektivního vnímání, účinky barev a tvarů, reflexe poznatků, výtvarná formulace • Nálada barev a tvarů – lidské emoce • Kontrasty • Příběhy kruhu – rozeta, mandala	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)
• VV-9 -1-06	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;	Hledání inspirace v odkazu umění současnosti i minulosti • Výběr a reflexe zajímavých osobností a děl z moderního umění	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu) D: souvislosti s učivem Kultura meziválečná, věda a umění 2. pol. 20. století
• VV-9 -1-07	• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;	Prezentace vlastního díla, sebeprezentace, situace a prožitek Porovnávání a srovnávání životních postojů • Reklama na mě – já, vyjádření mé osobnosti, můj životní styl	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací a inspirace)

7.16 Tělesná výchova

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí *tělesné výchovy* stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Veškeré dílčí výstupy žáka se v předmětu *Tělesná výchova* prolínají, doplňují, v jednotlivých ročnících se opakují.

Dílčí výstupy a učivo navazuje na probrané učivo 1. stupně, žáci se v něm následně zdokonalují, získané dovednosti využívají k jiným pohybovým hrám, herním činnostem a probíranému učivu 2. stupně.

Specifikum *tělesné výchovy* provázejí pohybové činnosti, které jsou provozovány v jiném prostředí, než je škola. S těmito činnostmi a aktivitami se žák setkává průběžně na celém 2. stupni v podobě lyžařského výcviku, ozdravného pohybu, adaptačního kurzu. Dále podle podmínek školy a zájmu žáků – běžecké lyžování, snowboarding, INLINE bruslení, horská turistika, netradiční pohybové činnosti a jiné.

Výuka je zaměřena na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozvoj pohybových dovedností, zájem o pohyb
- rozeznání situací, které ohrožují tělesné a duševní zdraví, jak jim předcházet nebo je řešit
- propojení s oblastí výchova ke zdraví

Do vzdělávacího obsahu *tělesné výchovy* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Morální rozvoj;

Přesahy a vazby:

6., 8. roč. – SPV.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v tělocvičně, případně dle počasí možnosti na venkovním hřišti, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. Žáci jsou dělení na výuku tělesné výchovy na dívky a chlapce zvlášť.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka tělesné výchovy přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé tělesné výchovy k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k plánování, organizování a řízení vlastní činnosti;
- učí poznávat cíl a smysl aktivit;
- zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole a vyžaduje to v určitých případech i po žácích;
- využívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu;
- sleduje pokrok žáků;
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- pracuje s chybou žáka;
- žáky vede ke správnému řešení problému.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, na kterých žáci spolupracují;
- pomáhá žákům v činnostech;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomáhá žákům v činnostech;
- dodržuje dohodnuté kvality a postupy;
- umožňuje žákům zažít úspěch.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ohledu na druhé;
- umožňuje žákům hodnotit své činnosti a výsledky;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k sledování, evidování a vyhodnocování pohybových činností a výkonů prostřednictvím digitálních technologií (např. sportestr, krokoměr, měření vzdálenosti, intenzita a frekvence PA – záleží na možnostech školy/žáka);
- vede žáky k analýze, zpracování a prezentaci naměřených dat o pohybové aktivitě prostřednictvím programů MS Office – textový editor, tabulkový editor, prezentace.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 6.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• TV-9-1-02	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; • z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;	• Žák navazuje na dovednosti získané na 1. st. • Význam pohybu pro zdraví • Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	OSV: Morální rozvoj -Hodnoty, postoje
• TV-9-1-03	• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly;	• Zahřátí organismu, protažení, rozcvička, samostatná příprava	
• TV-9-1-05	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;	• Hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách, zásady bezpečnosti v hodinách TV i mimoškolním prostředí • Poučení žáků o BOZP	SPV: Osobní hygiena, prevence rizik a ochrana zdraví
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• TV-9-2-01	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;	• Pořadové cvičení • Pohybové aktivit a hry • Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, manipulace s míčem, fotbal, florbal, basketbal – základy • Netradiční sporty • Atletiky – Základní atletická abeceda, nízký start, polovysoký start, rychlostní a vytrvalostní běh, skok daleký, hod kriketovým míčkem • Turistika • Gymnastika – základní akrobacie, přeskoky, cvičení na hrazdě, šplh, cvičení s náčiním, rytmická gymnastika,	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;	• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
• ZTV-9-1-02	• zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• ZTV-9-1-03	• aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	• Význam pohybu pro zdraví • Poučení žáků o BOZP	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• TV-9-1-01	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybové režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;	• Význam pohybu pro zdraví • Prevence jednostranného zatěžování • Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• TV-9-1-02	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; • z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;	• Rekreační a výkonnostní sport • Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• TV-9-1-03	• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly;	• Zahřátí organismu, protažení, rozcvička, samostatná příprava	
• TV-9-1-05	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;	• Dodržování bezpečného průběhu pohybových činností • Poučení žáků o BOZP	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• TV-9-2-01	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;	• Pořadová cvičení • Pohybové aktivity a hry • Sportovní hry – viz. předešlý ročník + zdokonalování získaných dovedností • Netradiční sporty • Atletika – viz. předešlý ročník + štafetový běh • Gymnastika – viz. předešlý ročník + zdokonalování získaných dovedností • Lyžování a snowboarding – dle možností školy a žáků • Turistika	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• TV-9-3-01	• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu;	• Základní názvosloví v jednotlivých sportovních odvětvích a použití v praxi • Komunikace v TV	
• TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;	• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy a chování lidí)
• TV-9-3-04	• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;		
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
• ZTV-9-1-02	• zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• ZTV-9-1-03	• aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	• Význam pohybu pro zdraví • Poučení žáků o BOZP	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 8.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• TV-9-1-02	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; • z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• TV-9-1-03	• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly;	• Zahřátí organismu, protažení, rozcvička, samostatná příprava	
• TV-9-1-04	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím; • upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;	• Význam pohybu pro zdraví	SPV: Závislosti a návykové látky, rizika ohrožující zdraví, prevence zdravotních rizik
• TV-9-1-05	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; • předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;	• Hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách, zásady bezpečnosti v hodinách TV i mimoškolním prostředí • Poučení žáků o BOZP	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• TV-9-2-01	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;	• Pořadová cvičení • Pohybové aktivity a hry • Sportovní hry – viz. předešlé ročníky + volejbal + herní kombinace, role hráče	
• TV-9-2-02	• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny;	• Netradiční sporty • Atletika – viz. předešlé ročníky + skok do výšky • Gymnastika – viz. předešlé ročníky + cvičení na kruzích	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření,	• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	

	pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;		
• TV-9-3-03	• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji;	• Komunikace v TV při sportovních hrách a v atletice	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy a chování lidí)
• TV-9-3-04	• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;	• Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
• ZTV-9-1-01	• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;	• Soustředění na cvičení • Vědomá kontrola cvičení • Nevhodná cvičení a činnosti • Komunikace v TV	
• ZTV-9-1-02	• zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• ZTV-9-1-03	• aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	• Význam pohybu pro zdraví • Poučení žáků o BOZP	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova Ročník: 9.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• TV-9-1-02	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; • z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• TV-9-1-03	• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly;	• Zahřátí organismu, protažení, rozcvička, samostatná příprava	
• TV-9-1-05	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; • předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;	• Hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách, zásady bezpečnosti v hodinách TV i mimoškolním prostředí • Poučení žáků o BOZP	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• TV-9-2-01	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;	• Pořadová cvičení • Pohybové aktivity a hry • Sportovní hry – viz. předešlé ročníky + herní systémy, plynulá hra, taktika • Netradiční sporty	
TV-9-2-02 •	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny;	- Atletika – viz. předešlé ročníky + vrh koulí - Gymnastika – viz. předešlé ročníky + zdokonalování získaných dovedností	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;	• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	

• TV-9-3-05	• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí;	• Využití digitálních technologií při pohybové aktivitě (sportestry, krokoměr, měření vzdálenosti, intenzity a frekvence PA) – záleží na možnostech školy/žáka • Organizace prostoru pohybových činností	
• TV-9-3-06	• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže;	• Spolupráce na přípravě, organizaci a realizaci školních sportovních akcí	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)
• TV-9-3-07	• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci;	• Využití digitálních technologií při pohybové aktivitě (sportestry, krokoměr, měření vzdálenosti, intenzity a frekvence PA), analýza výsledků – záleží na možnostech školy/žáka	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
• ZTV-9-1-01	• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;	• Soustředění na cvičení • Vědomá kontrola cvičení • Nevhodná cvičení a činnosti • Komunikace v TV	
• ZTV-9-1-02	• zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení;	• Průpravná, posilovací, relaxační a jiná zdravotně orientovaná cvičení	
• ZTV-9-1-03	• aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	• Význam pohybu pro zdraví • Poučení žáků o BOZP	

7.17 Konverzace v anglickém jazyce – bilingvní třídy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Konverzace v anglickém jazyce – bilingvní třídy

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Konverzace v anglickém jazyce je zahrnut do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Konverzace v anglickém jazyce rozvíjí a doplňuje cíle výuky vyučovacího předmětu anglický jazyk, a tím přispívá k rychlejšímu a hlubšímu osvojení tohoto jazyka. Obsah konverzace v anglickém jazyce je zpracován tak, aby předmět pomáhal utvářet klíčové kompetence Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Tematické okruhy jsou proto zvoleny se záměrem poskytnout žákům příležitost k verbalizaci vlastních vědomostí, zkušeností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro jejich osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti. Anglický jazyk jako prostředek komunikace rovněž přispívá k získání zkušeností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Do vzdělávacího obsahu konverzace v anglickém jazyce jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání a Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy a Komunikace;

Výchova demokratického občana (VDO) – Občan, občanská společnost a stát;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Objevujeme Evropu a svět;

Environmentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Přesahy a vazby:

7. roč. – AJ, I

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	1 - bilingva	1	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka konverzace v anglickém jazyce probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně, případně v multimediální učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Výuka volitelného předmětu probíhá jednou za 14 dní v dvouhodinových blocích.

Formy a metody práce vycházejí z charakteru konkrétního učiva (frontální výuka, skupinová výuka, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích nebo samostatná práce). Podnětem pro konverzaci žáků je obrazový nebo textový materiál.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka konverzace v anglickém jazyce přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé konverzace v anglickém jazyce k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k užívání efektivních způsobů, metod a strategií osvojování jazykových prostředků a rozvíjení jazykových dovedností;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich systematickému třídění a kritickému hodnocení;
- motivuje žáky k hodnocení vlastního pokroku, k samostatné analýze překážek pro jeho dosažení a ke stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů učení se anglickému jazyku;
- upevňuje v žácích potřebu celoživotního učení se anglickému jazyku.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- prezentuje ve výuce autentické i fiktivní problémové situace;
- podporuje žáky v diskusích týkajících se možných řešení problémových situací;

- vede žáky k analytickému hodnocení úspěšných i neúspěšných postupů řešení problémových situací;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací k řešení problémů;
- posiluje v žácích strategie nutné pro překonání překážek při řešení problémových situací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výběru jazykových prostředků a strategií vhodných pro dosažení komunikativního záměru;
- rozvíjí v žácích strategie, které kompenzují případné nedostatky jazykových prostředků;
- vede žáky k vhodnému používání neverbálních prvků komunikace;
- rozvíjí dovednost žáků naslouchat a správně interpretovat smysl psaného a mluveného textu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si své role ve skupině a k uvědomění výhod skupinové práce;
- rozvíjí v žácích strategie vedoucí k předcházení konfliktním situacím ve skupině;
- rozvíjí v žácích dovednost vyjadřovat respekt k ostatním;
- posiluje v žácích vědomí vlastní hodnoty a pozitivní vnímání vlastní osoby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k chápání principů demokratické společnosti s pluralitou názorů;
- vede žáky k přijetí odpovědnosti za svá slova a činy;
- vede žáky k respektování vlastních i cizích národních tradic;
- vede žáky k uvědomění si významu zdravého životního prostředí jako předpokladu fungování lidské společnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k samostatnému výběru vhodných učebních pomůcek;

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce;
- posiluje v žácích uvědomění, že komunikativní kompetence v anglickém jazyce je nutným předpokladem pro pracovní uplatnění na evropském a celosvětovém trhu práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- využívá účelným způsobem digitální technologie pro dosažení vyšší efektivity výuky i motivace žáků;
- zadává úkoly, při jejichž řešení vyžaduje použití digitálních technologií;
- učí žáky používat digitální technologie s cílem zkvalitnit proces osvojování anglického jazyka, a to s ohledem na všechny jazykové prostředky a dovednosti;
- dohlíží na bezpečnost žáků v online prostředí;
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce Ročník: 7. – bilingvní sekce			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup Žák	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	- se zeptá na informace týkající se osvojených tematických okruhů; - odpovídá na otázky týkající se osvojených tematických okruhů; - komunikuje s partnerem v rámci jednoduchých dialogů týkajících se osvojených tematických okruhů; - komunikuje s partnery v rámci zadané role a vyjadřuje se k osvojeným tematickým okruhům;	Typy textů: - Dialogy - Monology - Popisy - Prezentace - Vypravování <u>Tematické okruhy:</u> - Úvod – představování, základní fráze, zážitky z dovolené: cestování (důvody a způsoby cestování, prevence nebezpečí během cestování, zážitky z cest)	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého) a Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) VDO – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) AJ: Budoucnost planety. Ekologie – přírodní katastrofy.
CJ-9-2-02	mluví na osvojené téma na základě předchozí přípravy;	Jak úspěšně prezentovat a jak pozitivně působit (vhodné/nevhodné verbální a neverbální prvky komunikace)	
CJ-9-2-03	- popíše zážitek z cestování; - popíše, jak by se zachoval v konkrétní mimořádné situaci; - prezentuje pomocí informačních a komunikačních prostředků a technologií téma dle vlastního výběru; - popíše způsob řešení konkrétního problému mezi lidmi.	- Diskuse o životním prostředí a jak mu pomoci (ohrožené živočišné a rostlinné druhy, mořská biologie, klimatické změny a globální oteplování apod.) - Diskuse zvyky (svátky a tradice) a denní rutina - Média - práce s obrázky a fotografiemi – srovnávání a porovnávání, příběhy pomocí obrázků, fotografie v médiích – postoje a emoce ovlivňující lidské životy	

		• Diskuse o sportu, zdravém životním stylu • Zákon a pořádek (pravidla, normy a zákony jako předpoklad fungování společnosti – srovnání různých kultur) Jazykové prostředky: • Gramatický člen • Minulý čas prostý • Minulý čas průběhový • Modální slovesa <i>can, should, must</i>, vazba <i>have to</i> a jejich záporné tvary • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Rozkazovací způsob kladný a záporný • Stupňování přídavných jmen • Vyjadřování budoucnosti tvarem <i>will</i> a vazbou <i>going to</i>	Minulý čas prostý a průběhový. I – Vyhledávání informací, vytváření prezentace a jiných materiálů.

7.18 Sportovní výchova, Pohybem ke zdraví

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu: Sportovní výchova – dívky, Pohybem ke zdraví - chlapci

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Volitelné vyučovací předměty *Sportovní výchova – dívky* a *Pohybem ke zdraví - chlapci* vychází z obsahu a cílů vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že přispívá k dalšímu rozvoji pohybových schopností a dovedností žáků, k zvyšování jejich zdatnosti, obratnosti a výkonnosti. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, na ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při různých sportovních hrách a soutěžích, na rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné chování a jednání. Důležitým východiskem při volbě tělesných cvičení a výběru sportovních her je zájmová orientace žáků. Cílem je rozšiřování osvojených dovedností získaných v běžných hodinách Tv. Předmět je zaměřen na výuku sportovních her a individuálních sportů, i netradičních disciplín aplikovaných ve volném čase. Každý školní rok bude výuka přizpůsobována individuálním potřebám žáka.

Do vzdělávacího obsahu volitelného předmětu *Sportovní výchova* jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Rozvoj schopností poznávání, kreativita;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	1	0	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v tělocvičně, případně dle počasí možnosti na venkovním hřišti, a to ve dvou spojených 45minutových vyučovacích hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k plánování, organizování a řízení vlastní činnosti;
- učí žáky poznávat cíl a smysl aktivit;
- vede žáky k osvojení pohybových dovedností, ke kultivaci pohybového projevu a správnému držení těla.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů;
- vede žáky, aby osvojené pohybové činnosti využívali jako prostředek k překonání negativních tělesných a duševních stavů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci;
- vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, dbá na kultivované vyjadřování, podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků;
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a školy na veřejnosti;
- vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých;
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých;
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí;
- netoleruje nekamarádkské a nečestné chování;
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole stanovených školním řádem.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci;
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a pravidel slušného chování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k sledování, evidování a vyhodnocování pohybových činností a výkonů prostřednictvím digitálních technologií (např. sportestr, krokoměr, měření vzdálenosti, intenzita a frekvence PA – záleží na možnostech školy/žáka);
- vede žáky k analýze, zpracování a prezentaci naměřených dat o pohybové aktivitě prostřednictvím programů MS Office – textový editor, tabulkový editor, prezentace.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Sportovní výchova – dívky Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
	Žák		
	zvládá osvojení pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v dané sportovní disciplíně;	- Pohybové aktivity - Pohybové hry	
	vstupuje do organizace svého pohybového režimu;	- Samostatná příprava - Samostatný trénink - Sebezdokonalování - Plánování	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita (samostatná příprava, sebezdokonalování)
	zvyšuje úroveň vytrvalostních, rychlostních, silových a koordinačních schopností a posouvá tak své individuální hranice;	OVOV – Odznak všestrannosti olympijských vítězů	
	dohodne se na spolupráci v kolektivní hře, jednoduché taktice vedoucí k úspěchu a dodržuje, respektuje a uplatňuje roli hráče, spoluhráče, rozhodčího, organizátora;	- Vybíjená, přehazovaná - Házená (pravidla, průpravná cvičení, manipulace s míčem, obrana, hra...) - Futsal - Basketbal - Úpolové hry - Volejbal (pravidla hry, průpravná cvičení, odbití vrchem, spodem, hra,...) - Individuální sporty volného času - Netradiční sporty – Ringo, Sportovní lezení, Bumbác ball,...	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Pohybem ke zdraví - chlapci Ročník: 7.			
Očekávané výstupy RVP ZV	Dílčí výstup	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu, přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
	Žák		
	zvládá osvojení pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v dané sportovní disciplíně;	- Pohybové aktivity - Pohybové hry - Posilování - Koordinace	
	vstupuje do organizace svého pohybového režimu;	- Samostatná příprava - Samostatný trénink - Sebezdokonalování - Plánování	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita (samostatná příprava, sebezdokonalování)
	zvyšuje úroveň vytrvalostních, rychlostních, silových a koordinačních schopností a posouvá tak své individuální hranice;	OVOV – Odznak všestrannosti olympijských vítězů	
	dohodne se na spolupráci v kolektivní hře, jednoduché taktice vedoucí k úspěchu a dodržuje, respektuje a uplatňuje roli hráče, spoluhráče, rozhodčího, organizátora;	- Kopaná - Basketbal, Streetball - Florbal - Badminton - Individuální sporty volného času – běh, koloběžka, bruslení - Netradiční sporty – Baseball, Discgolf - Lezení – horolezecká stěna	
	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, dokáže vysvětlit záměr a důsledky činností podporující jeho zdraví	- Faktory ovlivňující lidské zdraví - Pilíře našeho zdraví - Denní činnosti přispívající ke zdraví jedince - Zdravý životní styl ...	

8 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.1 Způsoby hodnocení

Klasifikací

8.2 Kritéria hodnocení

Zásady hodnocení výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Hodnocení je součástí celého výchovně vzdělávacího procesu. Vyučující jsou povinni provádět hodnocení v souladu s právními normami.
2. Stanovené zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou závazná pro všechny vyučující a musí být všemi dodržována.
3. Žák má právo být hodnocen způsobem, který je motivující a prospívá jeho osobnímu rozvoji.
4. Vyučující respektují, že jakémukoliv hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné formulování cílů vzdělávání a k nim náležejících vztažných kritérií hodnocení. Východiskem pro tvorbu kritérií hodnocení jsou klíčové kompetence. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván, jakým způsobem a kdy, jakým způsobem a podle jakých kritérií bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen. Platí zásada, že žák nesmí být překvapován. Prověřování vědomostí nesmí být pro žáka stresovou situací, ale možností ukázat, co se naučil, možností využít svých poznatků při řešení zadaných úkolů.
5. Hodnocení vychází z míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu.
6. Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáka musí být v souladu s filozofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k žákovi a soustavným vytvářením bezpečného prostředí.
7. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení nebo zlepšení. Chyba má také vyzývat žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole a k sebepoznání svých schopností. Na chyby upozorňujeme žáka včasně, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení.

8. Při hodnocení posuzuje vyučující individuální pokrok žáka při respektování jeho individuálních předpokladů (nesmí docházet ke srovnávání se spolužáky).
9. Používáme různé formy hodnocení žáků a jejich kombinace, které souvisí se specifiky všech předmětů.
10. Kontrolní práce jsou žákům oznámeny předem, jasný systém zadávání/oznamování si volí každý pedagog na začátku školního roku. V den takovéto práce nesmí být psána žádná další kontrolní práce. Klasifikuje se vždy jen dostatečně procvičené učivo.
11. Za koordinaci průběžného hodnocení je zodpovědný/á učitel/ka.
12. Průběžné hodnocení musí umožňovat hodnotit i takové kvality, jako je například schopnost pracovat ve skupině/týmu, schopnost komunikovat, schopnost formulovat a vyjadřovat svůj názor, schopnost identifikovat problémy a vymýšlet jejich řešení, schopnost diskutovat, schopnost vyhledávat, třídit a interpretovat informace z různých typů médií, schopnost tvořit a citově prožívat atd. K tomu slouží různé hodnotící škály, formulace, stupnice, symboly atd.
13. Práce v týmu/skupině se nehodnotí známkou, ale jednotliví členové se hodnotí navzájem, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce ve skupině. Probíhá tak vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny a hodnocení učitelem.
14. Znamku získává žák od vyučujícího pouze za individuální výkon.
15. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje v příslušném předmětu.
16. Hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a výsledná známka na vysvědčení je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
17. Vyučující oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů.
18. Žák se neklasifikuje v den návratu po nepřítomnosti a domluví se s danými vyučujícími na termínu doplnění učiva.
19. Žáci se klasifikují ve všech předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
20. Pokud je klasifikace žáka doložena kontrolními písemnými nebo grafickými pracemi, vyučující tyto práce uchovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. Celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.
21. Hodnocení musí být doložitelné, zdůvodněné a odborně správné.

22. Základem efektivního hodnocení je především okamžitá zpětná vazba, která se dá charakterizovat jako písemná nebo ústní informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Nejprve klademe důraz na pozitivní vyjádření, následně se vyjádříme ke konkrétním nedostatkům ve zvládnutí učiva.

23. Hodnocení musí žákům poskytovat možnost výběru všude tam, kde je to možné a smysluplné. Žáci se učí hodnotit navzájem a zároveň hodnotí svůj vlastní výkon/projev.

24. Hodnocení a četnost domácích úloh je plně v kompetenci učitele. Zapomenutí sešitu s domácím úkolem nebo nenapsání domácího úkolu nelze klasifikovat stupněm 5.

25. Celkové hodnocení žáka se nezakládá jen na aritmetickém průměru vypočteném v elektronické žákovské knížce.

26. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných škola respektuje individuální úroveň a možnosti dítěte, doporučení ŠPZ. Hodnocení postihuje rozmanité složky osobnosti. Žák je hodnocen klasifikací, nebo slovním hodnocením podle doporučení ŠPZ.